សមាសភាគកសាងផែនការបន្សាំ និងភាពធន់នៅតំបន់ឆ្នេរ

ការវិភាគថ្លៃចំណាយនិងផលចំណេញនៃការកែប្រែទម្លាប់ក្នុង កសិកម្មសម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងតំបន់ឆ្នេរ

Cambodia Climate Change Alliance (CCCA)

Implemented by: Supported by:

Ministry of Environment

European Union

Empowered lives Resilient nations

Danida

SWEDEN

UNEP-DHI CENTRE
for Water and Environment

UNEP

DHI

២០១២

បុព្វកថា

ខ្ញុំមានក្តីសោមនស្សរីករាយ សូមបង្ហាញរបាយការណ៍ ស្តីពីការវិភាគថ្លៃចំណាយនិងផលចំណេញនៃការកែប្រែ ទម្លាប់ក្នុងកសិកម្មសម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅតំបន់ឆ្នេរ ដែលជាសមិទ្ធផល នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយ ផ្លែផ្កាវាងស្ថាប័នរដ្ឋ គ្រប់កំរិត ដូចជា ថ្នាក់ខេត្ត ស្រុក និងអង្គការមិនមែន រដ្ឋាភិបាលផ្សេងៗ គម្រោង និងកម្មវិធី ដែលទាក់ទងជាមួយការអភិវឌ្ឍន៍តំបន់ឆ្នេរ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ របាយការណ៍នេះ នឹងរៀបរាប់សង្ខេបពីសកម្មភាពអនុវត្តគម្រោង និង វិធីសាស្ត្រ ដើម្បីបញ្ជ្រាបសកម្មភាពនិងវិធីសាស្ត្រការបន្សាំការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងរៀបចំ រចនាសម្ព័ន្ធ និងកសាងសមត្ថភាព ដើម្បីអនុវត្តន៍វិធានការបន្សាំការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។

របាយការណ៍នេះ ផ្តោតលើការវិភាគថ្លៃចំណាយនិងផលចំណេញនៃការកែប្រែទម្លាប់ក្នុងកសិកម្មដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅតំបន់ឆ្នេរ ដើម្បីបង្កើតការជ្រើសរើស ដែលភាពធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងផ្តល់នូវប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ដល់សហគមន៍បន្សាំនឹងការផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់។ ការវិភាគលើបញ្ហាសកម្មភាពជីវភាពរស់នៅសំខាន់ៗនៅតំបន់គោលដៅអនុវត្តគម្រោងក្នុងឃុំចំនួន០៦ ក្នុងស្រុកព្រៃនប់ ខេត្តព្រះសីហនុ និងឃុំចំនួន០២ នៅស្រុកមណ្ឌលសីមា ខេត្តកោះកុង។ របាយការណ៍នេះ រៀបចំឡើងដោយយោងតាមរបាយការណ៍ដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើសម្ភាសន៍តាមឃុំដែលបានជ្រើសរើស និងបង្ហាញទស្សនៈទូលំទូលាយអំពីវិធីមធ្យោបាយរបស់សហគមន៍ អាចបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងនៅពេលជាមួយគ្នាអាចកែលម្អជីវភាពរស់នៅបាន ។ ការវិភាគថ្លៃចំណាយនិងផលចំណេញបានអនុវត្តលើសមកម្មភាពជីវភាពរស់នៅចំនួន ០៦ សកម្មភាព ។

ភាពសម្បូណ៌បែបនៃធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាននៅតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រកម្ពុជា បានរងផលប៉ះពាល់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំពីសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍។ លើសពីនេះទៀត ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក៏បង្កឲ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពរស់នៅតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ ជាពិសេសតំបន់ទំនាបដូចជា ទឹកជំនន់ ការជ្រាបចូលទឹកសមុទ្រ និងការហូរច្រោះឆ្នេរ ។ សេចក្តីត្រូវការលើការកែលម្អលើការគ្រប់គ្រង គឺដើម្បីធានាដល់ការកែលម្អដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច សង្គម នៅក្នុងតំបន់ដោយមិនបង្កឲ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់ធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន ជាពិសេសវាជាការបន្ទាន់ទាក់ទងនឹងផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុចំពោះជីវភាពរស់នៅនាពេល បច្ចុប្បន្នដែលសហគមន៍តំបន់ឆ្នេរកំពុងតែបង្កើតការបន្សាំ និងបង្កើនភាពធន់ដល់សហគមន៍។ នៅពេលជាមួយគ្នា វាអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់អនុវត្ត និងពង្រីកទៅផ្នែក ដ៏ទៃទៀតនៅតំបន់ឆ្នេរ និងខេត្តដ៏ទៃទៀត ។

របាយការណ៍នេះ មានសារៈសំខាន់ចំពោះអាជ្ញាធរឃុំ ស្រុក និងខេត្ត ព្រមទាំងមន្ទីរជំនាញនៅក្នុងខេត្តនៅតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រកម្ពុជា ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាស្មុគស្មាញទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ ប្រកបដោយចីរភាព ។ របាយការណ៍ នេះ នឹងបង្ហាញពីសារប្រយោជន៍ដល់អ្នកអាន មានដូចជា អ្នករៀបចំ

គោលនយោបាយនៅថ្នាក់ជាតិ អ្នកធ្វើផែនការ និងស្ថាប័នរដ្ឋ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល គម្រោងផ្សេងៗ និងផ្នែកឯកជន ព្រមទាំងជាមូលដ្ឋាន ដល់ការអប់រំ ការស្រាវជ្រាវផងដែរ ។

ខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា អ្នកអានទាំងអស់នឹងស្វែងយល់ពីរបាយការណ៍នេះ ដែលជាធនធានដ៏មាន តម្លៃសម្រាប់ការងារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៥ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៤

អគ្គនាយកបច្ចេកទេស

និងជាប្រធានគណៈកម្មាធិការដឹកនាំគម្រោង

វេជ្ជ. ឡុញ ហ៊ាល

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

របាយការណ៍ការវិភាគថ្លៃចំណាយនិងផលចំណេញ នៃការកែប្រែទម្លាប់ក្នុងកសិកម្មសម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងតំបន់ឆ្នេរនេះ ត្រូវបានរៀបរៀងឡើងនៅក្រោមសមាសភាគកសាងផែនការបន្សុាំ និងភាពធន់ក្នុងតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រកម្ពុជា ក្រោមកម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា។ របកគំហើញក្នុងរបាយការណ៍នេះ បានផ្អែកលើមេរៀននានា ដែលទទួលបានពីសកម្មភាពដែលអនុវត្តនៅក្រោមសមាសភាគនេះ។

តាងនាមឲ្យក្រុមការងារតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រកម្ពុជា ខ្ញុំបាទសូមសំដែងការដឹងគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះឯកឧត្តម **សាយ សំអាល់** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន និងជាអនុប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រកម្ពុជា ដែលតែងតែជម្រុញ ណែនាំ និងគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងក្លាដល់កិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់ក្រុមការងារ ដើម្បីសម្រេចបានរបាយការណ៍នេះ។ ខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី ជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការដឹកនាំគម្រោង ក្រុមការងារជនបង្គោលថ្នាក់ជាតិ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសថ្នាក់ខេត្ត ទីប្រឹក្សាជាតិ និងអន្តរជាតិ រួមទាំងភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដែលបានរួមចំណែកផ្តល់មតិល្អៗ ចំពោះការចងក្រងរបាយការណ៍នេះ ។

ជាចុងក្រោយ សូមថ្លែងអំណរគុណដល់កម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា ចំពោះការឧបត្ថម្ភគាំទ្រដល់សមាសភាគកសាងផែនការ និងភាពធន់ដល់ប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រកម្ពុជា តាមរយៈភ្នាក់ងារអនុវត្ត DHI សហការល្អជាមួយក្រសួងបរិស្ថាន។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៥ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៤

គណៈកម្មាធិការដឹកនាំគម្រោង

អនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍

បណ្ឌិត វ៉ាន់ មុនីនាថ

ពាក្យបំព្រួញ និងអក្សរកាត់

ADB	Asian Development Bank	ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី
AEA	Agro-Ecological Systems Analysis	ការវិភាគប្រព័ន្ធកសិអេកូឡូស៊ី ក្សេត្របរិស្ថាន
AFD	The Agence Française de Développement	ទីភ្នាក់ងារបារាំងដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍
AGM	Annual General Meeting	សន្និបាតប្រចាំឆ្នាំ
ASSP	Agricultural Sector Support Programme	កម្មវិធីទ្រទ្រង់វិស័យកសិកម្ម
CARDI	Cambodian Agricultural Research and Development Institute	វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា
CARP	Coastal Adaptation and Resilience Planning Component	សមាសភាគកសាងផែនការបន្សាំនិងធន់នៅក្នុងតំបន់ឆ្នេរ
CBO	Community Based Organisation	អង្គការសហគមន៍
CCCA	Cambodia Climate Change Alliance	សម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា
CDP	Commune Development Plan	ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ
CF	Community Fisheries	សហគមន៍នេសាទ
CFO	Community-based Fisheries Organisation	អង្គការសហគមន៍នេសាទ
DAE	Department of Agricultural Extension, MAFF	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
DAHP	Department of Animal Health and Production	នាយកដ្ឋានផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល
Danida	Danish International Development Assistance	ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិប្រទេសដាណឺម៉ាក់
EU	European Union	សហភាពអឺរ៉ុប
FFD	Farmer Field Day	ទិវាស្រែកសិករ
FFS	Farmer Field Schools	សាលាស្រែកសិករ
FiA	Fisheries Administration	រដ្ឋបាលជលផល
FO	Farmer Organisation	អង្គការកសិករ
GEF	Global Environment Facility	មូលនិធិបរិស្ថានពិភពលោក
HH	Household	គ្រួសារ/ខ្នងផ្ទះ
IFAD	International Fund for Agricultural Development	មូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម
IPM	Integrated Pest Management	វិធានការចម្រុះការពារដំណាំ
IRR	Internal Rate of Return	អត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង

IUU	Illegal, Unreported and Unregulated	មិនស្របច្បាប់ មិនរាយការណ៍ និងគ្មានការទប់ស្កាត់
JICA	Japan International Cooperation Agency	ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិជប៉ុន
KK	Kohkong	កោះកុង
MAFF	Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries	ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
MCS	Monitoring, Control and Surveillance	ការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងឃ្លាំមើល
MoE	Ministry of Environment	ក្រសួងបរិស្ថាន
MoWRAM	Ministry of Water Resources and Meterology	ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម
NAPA	National Adaptation Program of Actions to Climate Change	កម្មវិធីសកម្មភាពជាតិបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
NCCC	National Climate Change Committee	គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
NGO	Non-Governmental Organisation	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
NPV	Net Present Values	តម្លៃបច្ចុប្បន្នសុទ្ធ
NRM	Natural Resource management	ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ
OFAT	On-Farm Adaptive Trials	ការសាកល្បងបន្សាំនៅតាមកសិដ្ឋាន
PDA	Provincial Directorates of Agriculture	មន្ទីរកសិកម្មខេត្ត
PDWRAM	Provincial Department of Water Resources and Meterology	មន្ទីរធនធានទឹកនិងឧតុនិយម
PFiA	Provincial Fisheries Administration	ខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផល
PRA	Participatory Rural Appraisal	ការវាយតម្លៃជនបទតាមបែបចូលរួម
RGC	Royal Government of Cambodia	រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
SHV	Sihanoukville	ក្រុងព្រះសីហនុ
SLPP	Smallholder Livestock Production Programme	កម្មវិធីផលិតកម្មសត្វតាមគ្រួសារ
SLR	Sea Level Rise	កំណើនកំពស់ទឹកសមុទ្រ
ST	Short Term	រយៈពេលខ្លី
TOT	Training of Trainers	ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោល
UNDP	United Nations Development Programme	កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ
VAHW	Village Animal Health Worker	បុគ្គលិកសុខភាពសត្វភូមិ

សេចក្តីសង្ខេបប្រតិបត្តិ

របាយការណ៍នេះគឺជា*ការវិភាគការចំណាយ និងផលចំណេញខាងសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម នូវជម្រើសនានានៃទម្លាប់ក្នុងកសិកម្មដែលកែសម្រួល និងដែលមិនសូវងាយរងគ្រោះចំពោះផលប៉ះពាល់ នៃវិសម្ភាពអាកាសធាតុ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ*។ ការវាយតម្លៃនេះបានធ្វើឡើងជាផ្នែកមួយនៃលទ្ធផល ២.៥ នៃ CARP ។

វិធីសាស្ត្រដែលយកមកប្រើប្រាស់គឺការគណនា និងវិភាគទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ចតាមគ្រួសារ/កសិដ្ឋាននៃទម្លាប់អនុវត្តក្នុងកសិកម្ម ដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រផលចំណេញដុលដែលត្រូវគេស្គាល់ជាទូទៅ។ ការគណនាទាំងនេះមានបង្ហាញពិស្តារជាតម្លៃបច្ចុប្បន្នសុទ្ធ (NPV) និងអត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង (IRR) សម្រាប់សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញដែលបានលើកស្នើឡើងនីមួយៗ។ លើសពីនេះ ការចំណាយ និងផលចំណេញសង្គមជាទ្រង់ទ្រាយអរូបីយ៍ ក៏ត្រូវបានពិចារណាផងដែរ។

ទីតាំងដូចខាងក្រោមនេះត្រូវបានជ្រើសយកសម្រាប់ជាសហគមន៍គោលដៅ៖

- ឃុំទឹកថ្លា ទឹកល្អក់ ព្រៃនប់ ទួលទទឹង អូរឧកញ៉ាហេង ស្រុកព្រៃនប់ ខេត្តព្រះសីហនុ
- ឃុំព្រៃនប់ និងទួលគរគី ស្រុកមណ្ឌលសីមា ខេត្តកោះកុង

ទិដ្ឋភាពរួមនៃសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញដែលបានស្នើឡើង

សកម្មភាពដែលបានជ្រើសយកចំនួនប្រាំដូចខាងក្រោមនេះស្ថិតក្នុងការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច៖

១. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលកសិកម្មចម្រុះដល់(ក)បុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនិង(ខ)គ្រួសារ/ខ្នងផ្ទះ នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្របន្សុាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងផលិតកម្មចម្រុះ(រួមបញ្ចូលដំណាំ សត្វចិញ្ចឹម ត្រី ទឹក)នៅក្នុងឃុំគោលដៅ។ មុននេះមានការវិភាគក្សេត្រប្រព័ន្ធដែលជាផ្នែករួមមួយនៃកម្មវិធីនេះ។

២. គម្រោងសហគមន៍នេសាទនៅពាមក្រសោប ក្រោមកិច្ចសហការជាមួយរដ្ឋបាលជលផល ជាពិសេសដើម្បីពង្រឹងវិធានការច្បាប់ និងពង្រឹងការអនុវត្ត។ ទំនាក់ទំនងរវាងសហគមន៍នេសាទជាមួយការបន្សុាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបង្ហាញថា ការអភិវឌ្ឍការនេសាទជាទូទៅ និងវិធានការច្បាប់ ទំនងជាត្រូវការឲ្យកែសម្រួលមុខរបររបស់សហគមន៍អ្នកនេសាទ។

៣. ការលើកកំពស់ និងបង្កើនវត្តមានពូជដំណាំដែលឆាប់ផ្តល់ផល ជាពិសេស ស្រូវស្រាលរដូវវស្សា អាចសម្រួលដល់ការប្រមូលផលមុនពេលទឹកជំនន់ធំមកដល់ និងការឡើងកំពស់ទឹកសមុទ្រនៅក្នុងឃុំគោលដៅ។ គេត្រូវសាកល្បងពូជដំណាំបែបនេះ(ដោយកសិករមិនមែនជាអ្នកបង់ខាត)នៅក្នុងទីតាំងជាក់លាក់ ដែលទំនងជាមានប្រសិទ្ធភាព។

៤. លើកកំពស់ការចិញ្ចឹមសត្វនៅក្នុងឃុំចំនួន ៧ ដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកែលម្អពូជជាបន្តបន្ទាប់ - បានសាកល្បងដោយជោគជ័យនៅកម្ពុជា ឡាវ និងកន្លែងដទៃ។ នេះជាវិធានការឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាទឹកជំនន់ ដោយសារគេអាចចល័តសត្វចិញ្ចឹមបាន។

៥. លើកកំពស់ការអភិរក្សទឹកនៅក្នុងស្រែ ការរក្សាទឹកភ្លៀងទុកក្នុងកសិដ្ឋាននិងវិធីស្រោចស្រពខ្នាតតូច។

៦. គម្រោងសហគមន៍ព្រៃឈើនៅទួលគរគីក្រោមកិច្ចសហការជាមួយរដ្ឋបាលព្រៃឈើ។ ព័ត៌មានអំពីគម្រោងនេះពុំមានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់កំណត់ថ្លៃចំណាយ និងរៀបចំការវិភាគការចំណាយនិងផលចំណេញឡើយ។

៧. ពង្រឹងការថែទាំទំនប់សហគមន៍ ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធដោះទឹកនិងប្រព័ន្ធស្រោចស្រពក្រោមកិច្ចសហការជាមួយក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយម - សម្រាប់ព្រែនប់ និងទួលគរគី។ ព័ត៌មានអំពីគម្រោងនេះពុំមានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់កំណត់ថ្លៃចំណាយ និងរៀបចំការវិភាគថ្លៃចំណាយនិងផលចំណេញឡើយ។

សេចក្តីសង្ខេបការប៉ាន់ស្មានចំណាយសម្រាប់អនុវត្តសកម្មភាពក្នុងសមាសភាគ CARP

សកម្មភាព	សេចក្តីពិពណ៌នា	ចំនួន ($)
សកម្មភាព ១	កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលកសិករអំពីការបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងផលិតកម្មចម្រុះក្នុងឃុំចំនួន ៧	២២៥.០០០
សកម្មភាព ២	គម្រោងសហគមន៍នេសាទនៅពាមក្រសោប ខេត្តកោះកុង	៨០.០០០
សកម្មភាព ៣	ការសាកល្បងពូជដំណាំតាមកសិដ្ឋាន ការអនុវត្តបង្ហាញ និងការបណ្តុះបណ្តាលអំពីការជ្រើសរើសពូជក្នុងឃុំចំនួន ៧	៣២.០០០
សកម្មភាព ៤	ប្រព័ន្ធចិញ្ចឹមសត្វដោយបន្តប្រើប្រាស់ពូជក្នុងឃុំចំនួន ៧	១៧៥.០០០
សកម្មភាព ៥	ការសាកល្បងតាមកសិដ្ឋានអំពីការគ្រប់គ្រងទឹក ការរក្សាទុកទឹក និងប្រព័ន្ធស្រោចស្រពខ្នាតតូច	៥០.០០០
សរុប		៥៦២.០០០

ការអនុវត្តបង្ហាញសកម្មភាព ១-៥ ដូចដែលបានកត់សំគាល់ សុទ្ធតែផ្តល់ផលចំណេញខាងសេដ្ឋកិច្ចទាំងសម្រាប់ CARP និងគ្រួសារដែលចូលរួម។ ការគណនាបង្ហាញពីភាពរឹងមាំ និងទំនងជារក្សាបានផលចំណេញកម្រិតខ្ពស់ សូម្បីអត្រាសន្មតិនៃកម្រិតប្រាក់ចំណូលនិងការបន្សាំមានកម្រិតទាបជាងការរំពឹងទុកក៏ដោយ។

ការចំណាយ និងផលប្រយោជន៍ខាងសង្គម

ការអនុវត្តបង្ហាញសកម្មភាពនានាដែលបានស្នើឡើង សុទ្ធតែស្របគ្នាជាមួយអាទិភាពដែលតំណាងសហគមន៍បានលើកឡើង និងពង្រឹងយុទ្ធសាស្ត្រដោះទ័លដែលមានបច្ចុប្បន្នរបស់ពួកគេ។ ដូច្នេះ ការចំណាយខាងសង្គមមានកម្រិតទាបណាស់ ប៉ុន្តែផ្តល់ផលចំណេញច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពដែលស្នើឡើងដោយសារសកម្មភាពដែលស្នើឡើងគាំទ្រដល់អាទិភាពដែលសហគមន៍បានលើកឡើង។ ក្រៅពីនេះ មានផលប្រយោជន៍បន្ថែមទៀតដែលលំបាកក្នុងការគណនា។

ការកាត់បន្ថយសម្ពាធមកលើបរិស្ថាន ក៏ដូចជា សុខភាពសត្វ និងមនុស្សតាមរយៈការលើកកំពស់បច្ចេកវិទ្យានៃវិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងដំណាំ (IPM)។ ការជម្រុញផលិតកម្មបន្លែ និងសត្វ ទំនងជានឹងលើកកំពស់អាហារូបត្ថម្ភ ក៏ដូចជាប្រាក់ចំណូលផងដែរ។

បញ្ហាស្ថាប័ន

ការអនុវត្តរាល់សកម្មភាពដែលបានលើកស្នើឡើង អាស្រ័យលើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរលូនរវាង CARP, MoE និងស្ថាប័នផ្សេងទៀតនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា–ជាពិសេស ស្ថាប័នចំណុះក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (MAFF) ដែលរួមទាំងមន្ទីរ កសិកម្ម ខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផល និងមន្ទីរធនធានទឹកនិងឧតុនិយម។

នៅក្នុងស្ថាប័នដែលបានកត់សំគាល់ខាងលើ សមត្ថភាពសម្រាប់ប្រតិបត្តិការអាចមានកម្រិតកំណត់។ ដូច្នេះ ការពិគ្រោះយោបល់ និងការពិភាក្សាទាន់ពេលវេលាអំពីតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវ ដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តពិតជាមានសារៈសំខាន់ជាទីបំផុត។

វត្តមានពេលវេលាខ្លីសម្រាប់ការអនុវត្ត

សមាសភាគ CARP គ្រោងនឹងបញ្ចប់នៅចុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ ២០១៤។ ដូច្នេះ អាចមានពេលត្រឹមតែមួយរដូវបង្កបង្កើនផលតែប៉ុណ្ណោះ (រដូវវស្សាឆ្នាំ ២០១៣) សម្រាប់សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញ។ នេះមិនមែនជាស្ថានភាពល្អឡើយ ដោយសាររាល់សកម្មភាពអនុវត្ត អាចទទួលផលប្រយោជន៍ពីវត្តមានសមាសភាគនេះ ទាក់ទងនឹងសកម្មភាពបន្ត និងការពង្រឹងជាបន្ថែម។

ក្នុងចំណោមសកម្មភាពដែលលើកស្នើទាំង ៥ ដែលត្រូវវិភាគសេដ្ឋកិច្ច សកម្មភាព ១,៣ និង៥ ត្រូវបានចាត់ទុកថាមិនអាស្រ័យជាសំខាន់លើរយៈពេលខ្លីនៃការគាំទ្រនេះឡើយ ដោយសារតែតាមធម្មតា មធ្យោបាយបឋម(សាលាស្រែកសិករ) ដំណើរការខ្លាំងក្លាបំផុតតែត្រឹមមួយរដូវប៉ុណ្ណោះក្នុងទីតាំងនីមួយៗ។

ទាំងសកម្មភាព ២ និង៤ ពឹងផ្អែកច្រើនលើសកម្មភាពបន្តឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងសកម្មភាពពង្រឹងនៅក្រោយការអនុវត្តក្នុងឆ្នាំដំបូង។ ដូច្នេះ ឥទ្ធិពលមកលើផលចំណូលនៅពាមក្រសោប ត្រូវគេរំពឹងថានឹងអាចកើតមានពេញលេញនៅក្រោយរយៈពេល ៥ ឆ្នាំ ចំណែកប្រព័ន្ធចិញ្ចឹមសត្វត្រូវគេរំពឹងថានឹងមានអ្នកបន្តចូលរួមកាន់តែច្រើនសម្រាប់រយៈពេលបីឆ្នាំឬច្រើនជាងនេះ។ *ដូច្នេះ សកម្មភាពទាំងនេះប្រឈមហានិភ័យច្រើនដោយសារត្រូវការឲ្យមានសកម្មភាពបន្ត និងការពង្រឹងបន្ថែម។*

ការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយសម្រាប់សកម្មភាពភាគច្រើន រួមបញ្ចូលការគិតគូរអំពីលក្ខខណ្ឌបន្ត និងការពង្រឹងបន្ថែមទាំងនេះ ដោយលៃទុកសាច់ប្រាក់សម្រាប់ឃុំនីមួយៗ ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពបែបនេះជាបន្ត។ ការលៃទុកបែបនេះអាចធ្វើឡើង តាមរយៈការចាត់ចែងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំក្នុងការជួលបុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយនៅថ្នាក់ឃុំ ឧទា.សម្រាប់រយៈពេល ៣ឆ្នាំ ដែលរួមទាំង ការផ្តល់ការងារពេញម៉ោងជាបន្ត ប្រសិនបើសកម្មភាពនេះផ្តល់ផលល្អ និងបើក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានមូលនិធិសម្រាប់បំពេញថ្លៃចំណាយនេះ។

ក្នុងន័យសេដ្ឋកិច្ច ការប្រៀបធៀបសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញដែលបានវិភាគមានដូចតទៅ៖

ការប្រៀបធៀបផលចំណេញខាងសេដ្ឋកិច្ច

សកម្មភាពសាកល្បង	ផ្តល់ផលផ្ទាល់ដល់គ្រួសារនានា	អត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង	តម្លៃបច្ចុប្បន្នសុទ្ធនៃការវិនិយោគ[1]	ផលចំណេញក្នុងគ្រួសារនីមួយៗ
១និង៣៖ FFS	១២០០	១៩៣ %	$១,៧លាន	$១៤១៧
២៖ ពាមក្រសោប	២៧៧	៦០%	$០,៥លាន	$១៨០៦
៤. ការចិញ្ចឹមសត្វ	៦០០	៣១%	$០,៣លាន	$៥០០
៥. ការរក្សាទឹកទុក	២០០	៥៦%	$ ០,១លាន	$៥០០

ជាការច្បាស់ណាស់ថាសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញទាំង៥ នៅក្នុងការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចនេះត្រូវបានចាត់ទុកថាជាបេក្ខភាពពិតប្រាកដសម្រាប់ការអនុវត្ត ដោយសារវាសុទ្ធតែជាការវិនិយោគដែលផ្តល់ផលចំណេញ។ នៅក្នុងករណីដែលមានមូលនិធិក្នុងកម្រិតកំណត់ សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញរួមគ្នា ១ និង៣ គួរតែបានលើកយកមកអនុវត្ត បន្ទាប់មកសកម្មភាព ២ ពោលគឺ គម្រោងសហគមន៍នេសាទនៅពាមក្រសោបដែលជាអាទិភាពទី ២។ គេគួរតែរួមបញ្ចូលផងដែរនូវសកម្មភាព ៥ ជាមួយសកម្មភាព ១ និង៣។ ប្រសិនបើមានធនធានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការវិនិយោគបន្ថែម គេគួរអនុវត្តសកម្មភាពទី ៤ ផងដែរ។

សកម្មភាពខាងដើម ដែលរួមទាំង ការពិចារណាក្រៅពីកត្តាសេដ្ឋកិច្ច នាំមកនូវអនុសាសន៍ដូចតទៅ៖

១. អនុវត្តរួមគ្នាសកម្មភាព ១, ៣ និង៥៖ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងផលិតកម្មចម្រុះ ការអនុវត្តបង្ហាញពូជដំណាំរយៈពេលខ្លី និងការអនុវត្តបង្ហាញពីការរក្សាទឹកទុកក្នុងស្រែ ដែលជាសកម្មភាពមួយ ប៉ុន្តែនៅក្រោមកិច្ចសន្យាដាច់ដោយឡែកពីគ្នាជាមួយ **DAE/PDA, CARDI / PDA និង PDWRAM**។

២. ពិចារណាអនុវត្តសកម្មភាព ២៖ ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍នេសាទពាមក្រសោប ក្នុងករណីដែលមានការធានាពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ក៏ដូចជា ពីស្ថាប័នគ្រប់គ្រងឧទ្យានជាតិ និងរដ្ឋបាលជលផល ទាក់ទងនឹងសកម្មភាពបន្ត និងពង្រឹងបន្ថែមនៅក្រោយឆ្នាំ ២០១៤។ ចំណុចនេះអាចរាប់បញ្ចូលការសន្យាផ្តល់មូលនិធិមួយចំនួនពីសហគមន៍ពាមក្រសោបផងដែរ។

៣. ពិចារណាអនុវត្តសកម្មភាព ៤ (ប្រព័ន្ធមូលនិធិបង្វិលដើម្បីចិញ្ចឹមសត្វដោយផ្តល់ពូជជាបន្តទៅកសិករដទៃ) ប្រសិនបើមានអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលសមស្រប ឬ ភ្នាក់ងារប្រហែលគ្នានេះ សម្រាប់អនុវត្ត និងបន្តសកម្មភាពនេះ។

៤. ពិចារណាអនុវត្តសកម្មភាព ៦-៧ ក្រោយមានការពិគ្រោះយោបល់បន្ថែមជាមួយអង្គការដៃគូ។

[1] តួលេខទាបនៃ NPV (NPV(១០%)) ត្រូវបានជ្រើសយកសម្រាប់ការបង្ហាញនេះ។

បច្ចុប្បន្ន រាល់ចំណុចខាងលើនេះស្ថិតក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ និងចរចាបន្ថែមទៀតជាមួយស្ថាប័នដែលមានបំណងធ្វើជាដៃគូ។ ឧទា. ជាការច្បាស់ណាស់ថា សកម្មភាព១ គួរតែបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅតាមមូលដ្ឋាន មិនឲ្យយឺតជាងថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ ដើម្បីត្រៀមខ្លួនជាស្រេចសម្រាប់អនុវត្តសកម្មភាពចំបងៗ (សាលាស្រែកសិករ) នៅខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣។

ការពិគ្រោះយោបល់ និងការចរចាទាំងនេះអាចបង្ហាញពីតម្រូវការឲ្យមានការកែលម្អទិដ្ឋភាព និងអនុសាសន៍ខ្លះៗសម្រាប់ស្ថាប័នដែលមានសក្តានុពលជាដៃគូ។

មាតិកា

បុព្វកថា i
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ iii
ពាក្យបំព្រួញ និងអក្សរកាត់ viii
សេចក្តីសង្ខេបប្រតិបត្តិ ix
ទិដ្ឋភាពរួមនៃសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញដែលបានស្នើឡើង ix
១. សេចក្តីផ្តើម ១
១.១វិធីសាស្រ្តនិងទិន្នន័យ ២
២. តំបន់ឆ្នេរ ៤
២.១សហគមន៍គោលដៅ ៥
៣. សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញអំពីទម្លាប់កសិកម្មដែលកែប្រែ ៧
៣.១ទិដ្ឋភាពរួមនៃសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញដែលបានលើកស្នើ ៧
៣.២ទម្រង់រួមនិងការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយ ៩
៤. ការវិភាគថ្លៃចំណាយនិងផលចំណេញ ៤២
៤.១ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់សកម្មភាព១និង៣ .... ៤៣
៤.២ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់សកម្មភាពបង្ហាញ២ .... ៤៩
៤.៣ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់សកម្មភាពបង្ហាញ៤ .... ៥២
៤.៤ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់សកម្មភាពសាកល្បង៥ .... ៥៥
៤.៥សង្ខេបអំពីការគិតគូរផ្សេងទៀត ៥៨
៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋាននិងអនុសាសន៍ ៦០
៥.១អនុសាសន៍ ៦១
តារាងឯកសារយោង ៦២
ឧបសម្ព័ន្ធ
ឧបសម្ព័ន្ធ ១៖ លក្ខខណ្ឌប្រតិបត្តិ ក្រុមការងារគម្រោង កម្មវិធីនិងបុគ្គលដែលបានជួប
ឧបសម្ព័ន្ធ ២៖ ទិន្នន័យ និងថវិកា
ឧបសម្ព័ន្ធ ៣៖ ការគណនាសេដ្ឋកិច្ច (លំហូរសាច់ប្រាក់)

១. សេចក្ដីផ្ដើម

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានកំណត់តំបន់ឆ្នេរជាគោលដៅការងាររបស់កម្ពុជាសម្រាប់បន្សាំទៅនឹងផលប៉ះពាល់នាបច្ចុប្បន្ន និងអនាគតនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ តំបន់ឆ្នេរកម្ពុជាកំពុងរងការគំរាមកំហែងពីផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដូចជា ខ្យល់ព្យុះ ព្យុះសមុទ្រ កំណើនកំពស់ទឹកសមុទ្រ និងការជ្រាបចូលនៃទឹកប្រៃ។

របាយការណ៍នេះ *វិភាគថ្លៃចំណាយ និងផលចំណេញខាងសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមនៃជម្រើសសម្រាប់ទម្លាប់អនុវត្តក្នុងកសិកម្មដែលកែប្រែ ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះពីផលប៉ះពាល់នៃវិសមរូបអាកាសធាតុ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។* ការវាយតម្លៃនេះបានធ្វើឡើងជាលទ្ធផល ២.៥ នៃ CARP។

CARP មានគោលបំណងកសាងសមត្ថភាពបន្សាំក្នុងតំបន់ឆ្នេរ ទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ខេត្ត និងដើម្បីបង្កើតផែនការបន្សាំក្នុងតំបន់ឆ្នេរ តាមរយៈសកម្មភាពជាក់ស្តែងនៃការធ្វើផងរៀនផង ពោលគឺការកសាងសមត្ថភាពដែលមានការចូលរួមនៃអ្នកពាក់ព័ន្ធពីថ្នាក់កណ្តាល និងថ្នាក់វិមជ្ឈការ។ បន្ទាប់មក ផែនការបន្សាំដែលបានបង្កើតឡើងសម្រាប់តំបន់ឆ្នេរ នឹងត្រូវបម្លែងជាវិធានការបន្សាំដែលអនុវត្តបង្ហាញជាក់ស្តែងនៅក្នុងសហគមន៍ដែលងាយរងគ្រោះ នៅក្នុងតំបន់កសិកម្ម ឬតំបន់ព្រៃកោងកាងមួយចំនួន។[2]

ការវាយតម្លៃនេះ ដែលជាការបន្តពី "ការវាយតម្លៃយុទ្ធសាស្ត្រដោះទ័ល" "ការពិនិត្យភាពងាយរងគ្រោះនៃទម្លាប់ដែលមានស្រាប់ក្នុងកសិកម្ម" និង "ការវាយតម្លៃភាពងាយរងគ្រោះ និងហានិភ័យនៃបរិចិញ្ចឹមជីវិតរបស់សហគមន៍" ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីវាយតម្លៃសេដ្ឋកិច្ច នៃសំណើសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញដែលបានស្នើឡើង។ សកម្មភាពដែលបានជ្រើសយកគឺជាសកម្មភាពដែលបានលើកស្នើនៅក្នុងរបាយការណ៍ ស្តីពី "ការវាយតម្លៃភាពងាយរងគ្រោះ និងហានិភ័យនៃបរិចិញ្ចឹមជីវិតរបស់សហគមន៍" ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១២។

របាយការណ៍នេះត្រូវបានរៀបរៀងឡើងដូចតទៅ៖ ក្រោយបង្ហាញជូនវិធីសាស្ត្រ និងតំបន់គោលដៅនៅក្នុងជំពូក២-៣ នៅក្នុងជំពូក ៤ មានសេចក្តីពិពណ៌នាអំពីការបង្កើត និងកសាងផែនការសម្រាប់សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញដែលបានលើកស្នើ ដែលរួមទាំង ការប៉ាន់ស្មានដំបូងអំពីថ្លៃចំណាយផងដែរ។ បន្ទាប់មកចំណុចទាំងនេះ ត្រូវបានដាក់សម្រាប់ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងជំពូក ៥ ដែលបង្ហាញពីលទ្ធផលចំបងៗនៃការវិភាគ ចំណែកសេចក្តីពិស្តារមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៣ ។ ក្រោយសង្ខេបអំពីការពិចារណាផ្សេងទៀត ការសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍មានបង្ហាញជូននៅក្នុងជំពូក ៦។

[2] Cambodia Climate Change Alliance, "Coastal Adaptation and Resilience Planning Component", 2010, p. 34

១.១ វិធីសាស្ត្រ និងទិន្នន័យ

វិធីសាស្ត្រ

និយាយដោយខ្លី វិធីសាស្ត្រនេះគឺ ការគណនា និងវិភាគទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ចកសិដ្ឋាន/គ្រួសារនៃទម្លាប់អនុវត្តក្នុងកសិកម្ម ដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រផលចំណេញដុល ដែលគេស្គាល់ជាទូទៅ។ ការគណនាទាំងនេះត្រូវបានគិតជាតម្លៃបច្ចុប្បន្នសុទ្ធ(NPV) និងអត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង(IRR) សម្រាប់សកម្មភាពដែលបានស្នើឡើង។ លើសពីនេះ ការចំណាយ និងផលចំណេញសង្គមអរូបិយ៍ក៏បានពិចារណាផងដែរ។

ដោយសារតែពាណិជ្ជកម្មសេរី អវត្តមានពន្ធនិងអាករនានាលើសម្ភារៈកសិកម្មឬកសិផល (លើកលែងតែផលិតផលខ្លះៗដូចជាឥន្ធនៈ)និងភាពប្រកួតប្រជែងខាងទីផ្សារនៃការជួញដូរទំនិញជាកសិផល និងសម្ភារៈកសិកម្មនៅក្នុងខេត្តដែលអនុវត្តគម្រោង (ជាពិសេស តំបន់ដែលស្ថិតនៅជិតព្រំដែន) មានការប៉ាន់ស្មានថាថ្លៃសេដ្ឋកិច្ចជារួមនៃទំនិញជាកសិផលនិងសម្ភារៈកសិកម្មចំបងៗដែលធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ឆ្លុះបញ្ចាំងយ៉ាងជិតស្និទ្ធអំពីថ្លៃហិរញ្ញវត្ថុ។ សម្រាប់គោលបំណងនៃកិច្ចការនេះ ដែលជាការវាយតម្លៃក្នុងតំបន់គោលដៅ និងជម្រើសរវាងសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញនានាសម្រាប់តំបន់គោលដៅនីមួយៗ យើងយល់ថាពុំចាំបាច់ធ្វើការគណនាដាច់ដោយឡែកពីគ្នាអំពីផលចំណូលហិរញ្ញវត្ថុ និងសេដ្ឋកិច្ច/សង្គមឡើយ។

ជាជំនួស មានការគណនាតម្លៃបច្ចុប្បន្នសុទ្ធ(NPV)ចំនួនពីរឈុត សម្រាប់សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញនីមួយៗ៖ (ក) ការគណនាមួយប្រើប្រាស់អត្រាអប្បហា ៥% ក្នុងរយៈពេល ២០ឆ្នាំ និង (ខ) ការគណនាប្រើប្រាស់អត្រាអប្បហា ២០% សម្រាប់រយៈពេល ២០ឆ្នាំ។ ការគណនាបែបនេះផ្តល់របាយសមហេតុផល អំពី NPVដែលអាចទទួលបាន។ ករណីសម្រាប់រយៈពេលខ្លី ១៥ ឆ្នាំ ត្រូវបានពិចារណានៅក្រោមការវិភាគភាពងាយប្រែប្រួលនៃសកម្មភាពនីមួយៗ។

ទិន្នន័យ

ការវិភាគនេះបានផ្អែកលើទិន្នន័យដែលមានស្រាប់ ក៏ដូចជា ទិន្នន័យដែលប្រមូលបានពីសហគមន៍នីមួយៗផងដែរ ដែលមានដូចតទៅ៖

ទិន្នន័យផលិតផលនៅតាមកសិដ្ឋាន/គ្រួសារ ក៏ដូចជា ដែលទាក់ទងនឹងថ្លៃលក់នៅក្នុងកសិដ្ឋាន និងថ្លៃដើមត្រូវបានប្រមូលយក មួយផ្នែកតាមរយៈការអង្កេតឆាប់រហ័សដោយផ្ទាល់ពីសហគមន៍គោលដៅ និងមួយផ្នែកបានមកពីប្រភពដែលមានស្រាប់នៃទិន្នន័យបែបនោះ។ ការស្វែងរកទិន្នន័យបែបនេះជួបការលំបាកខ្លាំងណាស់ ដោយសារទិន្នន័យបែបនេះពុំទំនងជាមានស្រេចឡើយនៅកម្ពុជា។ លក្ខខណ្ឌមិនសមស្របនៃទិន្នន័យ ដែលនាំឲ្យមានសំណើស្វែងរកវិធីនានា ដើម្បីកែប្រែលក្ខខណ្ឌនេះ ដូចជា តាមរយៈការធ្វើបច្ចុប្បភាពជាទៀងទាត់នៃមូលដ្ឋានទិន្នន័យនៅកម្រិតកសិដ្ឋាននៅក្នុងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ MAFF។

ដើម្បីឲ្យការគណនាបែបនេះមានសុពលភាព ថ្លៃចំណាយនិងផលចំណេញនៅក្នុងកសិដ្ឋាន ទិន្នផល និងបរិមាណសម្ភារៈកសិកម្មដែលប្រើប្រាស់ក្នុងកសិដ្ឋាន ត្រូវតែជាតួលេខបច្ចុប្បន្ននៅសហគមន៍គោលដៅ។ ពោលគឺ វាជាថ្លៃចំណាយនិងថ្លៃដើមសម្ភារៈកសិកម្មដែលអាចទទួលបាននាពេលបច្ចុប្បន្ននេះនៅកម្រិតគ្រួសារ

ក្នុងសហគមន៍គោលដៅ។ ដូចគ្នានេះដែរ សម្រាប់ទិន្នផល និងបរិមាណសម្ភារៈកសិកម្មនៅក្នុងកសិដ្ឋាន វាត្រូវតែជាទិន្នផល និងបរិមាណ និងតាមធម្មតា បានទទួល ឬអនុវត្តនៅក្នុងសហគមន៍ និងគ្រួសារ/កសិដ្ឋាន។ សុពលភាពទិន្នន័យបែបនេះគឺជាកត្តាជោគជ័យសំខាន់មួយសម្រាប់សកម្មភាព ២.៦ទាំងមូល។ យើងមានទំនុកចិត្តក្នុងកម្រិតសមហេតុផលថា ទិន្នន័យដែលប្រើប្រាស់មានសុពលភាព បើទោះជាពុំសុក្រិតក៏ដោយ។ សូមអានកំណត់សំគាល់នៅចុងសន្លឹកនានា ដែលផ្តល់សេចក្តីពន្យល់នៅក្នុងករណីមានការសន្មត។

តារាងដំបូងនៃទម្លាប់កសិកម្មដែលមានសក្តានុពល[3] សម្រាប់កែប្រែ ត្រូវបានប្រមូលយកនៅថ្ងៃទី ២៤-២៨ ខែមេសា។ តារាងនេះត្រូវបានកែសម្រួល ជាពិសេសតាមរយៈលទ្ធផលពីសកម្មភាព២.៥ នៃ CARP៖ “ការពិនិត្យភាពងាយរងគ្រោះនៃទម្លាប់ក្នុងកសិកម្មតបនឹងផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ” ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១២ ក៏ដូចជា តាមរយៈលទ្ធផលនៃសកម្មភាព ២.៣ នៃ CARP: “ការវាយតម្លៃភាពងាយរងគ្រោះ និងហានិភ័យនៃរបរចិញ្ចឹមជីវិតរបស់សហគមន៍” ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១២។

[3]“ទម្លាប់ក្នុងកសិកម្ម” នៅក្នុងបរិបទនេះ ជាគោលការណ៍ រួមបញ្ចូល ការចិញ្ចឹម ការនេសាទ និងព្រៃឈើ/ដំណាំចំការធំៗ។

២. តំបន់ឆ្នេរ

តំបន់ឆ្នេរកម្ពុជា ចែកចេញជាខេត្តចំនួនបួន (កំពត កោះកុង ព្រះសីហនុ និងកែប)។ ផ្ទៃដីសរុបក្នុងខេត្តទាំងនេះមានប្រមាណ ១៧.២៣៧គ.ម^{២}។ ឆ្នេរសមុទ្រកម្ពុជាមានប្រវែង ៤៣៥គ.ម ដែលស្ថិតនៅក្នុងឈូងសមុទ្រថៃ។ នៅតាមឆ្នេរសមុទ្រ មានកំពង់ផែទឹកជ្រៅមួយស្ថិតនៅក្រុងព្រះសីហនុ និងត្រូវបានចាត់ទុកថាជាមជ្ឈមណ្ឌលសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា។[4]

អាកាសធាតុក្នុងតំបន់ឆ្នេរ ត្រូវបានឲ្យនិយមន័យថាជាអាកាសធាតុមូសុងត្រូពិក ដែលមានកំពស់ទឹកភ្លៀងរវាង ២.០០០ និង ៤.០០០ម.ម។ បរិមាណនេះខ្ពស់ជាងក្នុងតំបន់ផ្សេងទៀតនៃប្រទេសកម្ពុជា។[5] តំបន់ឆ្នេរមានប្រភពទឹកសាបជាច្រើន ដែលបានពីស្ទឹង ទន្លេ និងបឹងនានា ដែលហូរកាត់តំបន់នេះ។ បើទោះជាមានប្រភពទឹកសាបប្រកបដោយសក្តានុពលបែបនេះក៏ដោយ កង្វះទឹកសាបគឺជាបញ្ហាមួយក្នុងតំបន់នេះ។

នៅក្នុងរដូវភ្លៀង ទន្លេ ស្ទឹង និងបឹងមានទឹកជំនន់ ដែលបំផ្លាញដំណាំនៅក្នុងតំបន់ទំនាប។ នៅរដូវប្រាំង ទឹកក្នុងទន្លេនៅតំបន់ខ្សែទឹកខាងក្រោម ទទួលបានល្បាយទឹកប្រៃ និងទឹកសាប ដែលធ្វើឲ្យទឹកនេះមិនសមស្របសម្រាប់គោលបំណងនៃការស្រោចស្រព។[6] ការសង្កេតនានាបង្ហាញថា ទឹកសមុទ្រអាចចូលមកដល់ ១០គ.ម នៅតាមដងទន្លេ និងប្រឡាយនានា។

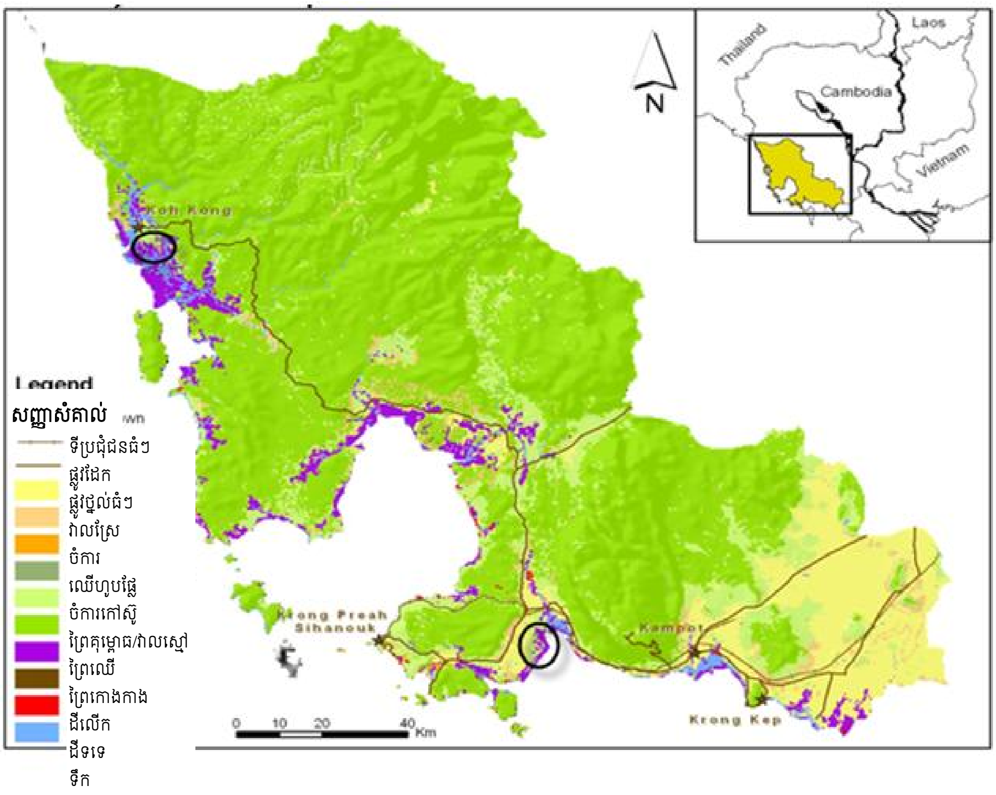

រូបទី ២.១៖ ការប្រើប្រាស់ដីក្នុងតំបន់ឆ្នេរ

4 3/2-2012, http://www.wepa-db.net/policies/state/cambodia/seaarea.htm

5 IBID

6 Cambodia Climate Change Alliance, ”Coastal Adaptation and Recilience Planning Component”, 2010, p. 16

២.១ សហគមន៍គោលដៅ

ទីតាំងដូចខាងក្រោមនេះត្រូវបានជ្រើសរើសជាសហគមន៍គោលដៅ៖

- **ឃុំទឹកថ្លា ទឹកល្អក់ សាមគ្គី ព្រៃនប់ ទួលទទឹង និងអូរឧកញ៉ាហេង នៃស្រុកព្រៃនប់[7] ខេត្តព្រះសីហនុ**
- **ឃុំពាមក្រសោប និងទួលគគីរ ស្រុកមណ្ឌលសីមា ខេត្តកោះកុង**

សហគមន៍ទាំងប្រាំបីនេះក្នុងស្រុកចំនួនពីរ ត្រូវបានជ្រើសយកដូចមានក្នុងឯកសារCARP[8]និងឯកសារបន្តបន្ទាប់។ ដូចមានចែងក្នុងCARP "ស្រុកព្រៃនប់ និងមណ្ឌលសីមា ត្រូវបានជ្រើសរើសជាស្រុកសាកល្បងនៅក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ រវាងក្រសួងបរិស្ថាន (MoE) អាជ្ញាធរខេត្ត និងស្រុកក្នុងតំបន់ឆ្នេរ CCCAនិងទីប្រឹក្សាជាតិ និងអន្តរជាតិ។ ការជ្រើសរើសសហគមន៍ទាំងនេះបានផ្អែកលើកត្តាដែលថា តំបន់ទាំងនេះជាប់ជាមួយឆ្នេរសមុទ្រ និងច្រើនតែផ្សំដោយតំបន់ដីទំនាបនិងតំបន់ងាយរងគ្រោះជាខ្លាំងចំពោះកំណើនកំពស់ទឹកសមុទ្រ ព្យុះសមុទ្រ ការជ្រាប ចូលនៃទឹកប្រៃ និងព្យុះត្រូពិក។

ខាងក្រោមនេះគឺជាសេចក្តីអធិប្បាយខ្លីមួយអំពីសហគមន៍គោលដៅ៖

ស្រុកព្រៃនប់ ខេត្តព្រះសីហនុ

ស្រុកព្រៃនប់មានប្រជាជន ១៨.៤៤៤គ្រួសារ និងចំនួនមនុស្ស៩៣.១៤១នាក់។ ស្រុកនេះស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ទំនាបដែលមានផ្ទៃដីសរុប១០.០០០ហិកតា សម្រាប់ការផលិតស្រូវ ដែលស្ថិតក្រោមកិច្ចការពារពីប្រព័ន្ធទំនប់មួយ។ ប្រព័ន្ធទំនប់នេះត្រូវបានស្តារឡើងវិញអស់រយៈពេលបួនឆ្នាំ តាមរយៈមូលនិធិពីទីភ្នាក់ងារបារាំងដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ (AFD)។ កិច្ចព្រមព្រៀងមួយរវាងក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម (MoWRAM) និងអ្នកប្រើប្រាស់ទឹកនៅព្រៃនប់ បែងចែកការទទួលខុសត្រូវលើការថែរក្សាទំនប់។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក្រុមនេះសង្កេតឃើញថា MoWRAM ទំនងជាមិនអាចថែរក្សាប្រព័ន្ធទំនប់បានគ្រប់គ្រាន់ ដោយសារតែឥឡូវនេះ ទឹកសមុទ្រជន់លិចស្រុកព្រៃនប់ម្តងម្កាលផងដែរ។ នេះក៏អាចបង្កឡើងដោយសារតែភាពខ្វះខាត (កំពស់, ប្រវែង) នៃប្រព័ន្ធនេះផងដែរ។

ចំនួនគ្រួសារ និងប្រជាជននៃក្នុងឃុំទាំង៦ ក្នុងស្រុកព្រៃនប់គឺ៖

ស្រុក	ឃុំ	ចំនួនប្រជាជនសរុប	ចំនួនគ្រួសារសរុប
ព្រៃនប់	ទឹកថ្លា	៥.១២៣	១.១៣៣
	ទឹកល្អក់	៤.១១១	៨៦១
	សាមគ្គី	៣.៩៩១	៩៥៩
	ព្រៃនប់	៧.៣១៥	១.៣៨៧
	ទួលទទឹង	៤.៤៦៧	៨៥៩
	អូរឧកញ៉ាហេង	៨.៤១៤	១.៥៧១
សរុប		៣៣.៤២១	៦.៧៥៦

ប្រភព៖ កម្រងទិន្នន័យឃុំ ឆ្នាំ ២០១២ និងផែនការខេត្ត ឆ្នាំ ២០១១

[7] ស្រុកព្រៃនប់មាន ១៤ឃុំ ក្នុងនោះឃុំចំនួន ៦ ត្រូវបានរួមបញ្ចូលក្នុងគម្រោងនេះ។

8Cambodia Climate Change Alliance, "Coastal Adaptation and Recilience Planning Component", 2010, Apendix G p. 115

ផែនទីមួយបង្ហាញទីតាំងឃុំចំនួន ៦ និងសេចក្តីអធិប្បាយអំពីលក្ខណៈរូប មាននៅក្នុងរបាយការណ៍វាយតម្លៃភាពងាយរងគ្រោះ និងហានិភ័យនៃ CARP ដែលអធិប្បាយផងដែរអំពីករណីនៃភាពក្រីក្រ និងទិដ្ឋភាពដទៃទៀត។ ផ្នែកទាំងនេះមិនមានចែងឡើងវិញទេនៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ។

ស្រុកមណ្ឌលសីមា ខេត្តកោះកុង

អ្នកភូមិជិត ៩៥% ដែលរស់នៅពាមក្រសោប ធ្វើការនេសាទ ដោយ ៦៤% នៃចំនួនគ្រួសារទាំងនេះមានការនេសាទជាមុខរបរចំបងរបស់ពួកគេ។ បន្ទាប់ពីមានកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់រដ្ឋាភិបាលដើម្បីបញ្ឈប់ការកាប់បំផ្លាញព្រៃកោងកាងនៅក្នុងដែនការពារ អ្នកនៅមូលដ្ឋានជាច្រើនបានប្តូររបរទៅចិញ្ចឹមមាន់ និងទា រកក្តាម និងខ្យង នេសាទ ជំនួញខ្នាតតូច បរបាញ់ បើកបរទូកលឿនតូចៗ ជួសជុលទូក និងឧបករណ៍នេសាទ ក្រងស្បូវ ការកែច្នៃត្រី និងជួសជុលផ្ទះ។[9]

ដោយសារគ្រួសារស្ទើរទាំងអស់ក្នុងឃុំពាមក្រសោប គឺជាអ្នកនេសាទ ឃុំមួយជាបន្ថែមនៅក្នុងស្រុកមណ្ឌលសីមាត្រូវបានជ្រើសយក ដើម្បីធានាថា កសិករក៏មានតំណាងនៅក្នុងសកម្មភាពនានាសម្រាប់ខេត្តកោះកុង។ ឃុំនេះគឺ ទួលគរគី។

ចំនួនគ្រួសារ និងប្រជាជនក្នុងឃុំគោលដៅចំនួនពីរនៅខេត្តកោះកុងគឺ៖

ស្រុក	ឃុំ	ចំនួនប្រជាជនសរុប	ចំនួនគ្រួសារសរុប
មណ្ឌលសីមា	ពាមក្រសោប	១.៣១៧	២៧៧
	ទួលគរគី	១.១៩៩	២៤១
សរុប		២.៥១៧	៥១៨

ប្រភព៖ ផែនការខេត្ត ឆ្នាំ ២០១២

ផែនទីដែលបង្ហាញទីតាំងឃុំចំនួនពីរ និងសេចក្តីអធិប្បាយអំពីលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រមាននៅក្នុងរបាយការណ៍វាយតម្លៃភាពងាយរងគ្រោះ និងហានិភ័យនៃCARPដែលក៏អធិប្បាយផងដែរអំពីករណីនៃភាពក្រីក្រ និងទិដ្ឋភាពដទៃទៀត។ ផ្នែកទាំងនេះមិនមានចែងឡើងវិញនៅក្នុងរបាយការណ៍នេះទេ។

9Cambodia Climate Change Alliance, ”Coastal Adaptation and Recilience Planning Component”, 2010, p. 23 - 24

៣. សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញអំពីទម្លាប់កសិកម្មដែលកែប្រែ

៣.១ ទិដ្ឋភាពរួមនៃសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញដែលបានលើកស្នើ

សកម្មភាពដែលបានជ្រើសយកចំនួនប្រាំដូចខាងក្រោមនេះត្រូវបានវិភាគសេដ្ឋកិច្ច៖

១. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលអំពីកសិកម្មចម្រុះដល់ (ក)បុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និង(ខ)គ្រួសារ/ខ្នងផ្ទះ នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្របន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងផលិតកម្មចម្រុះ (ការរួមបញ្ចូលដំណាំ ការសត្វចិញ្ចឹម ត្រី ទឹក) នៅក្នុងឃុំគោលដៅ ៧-៨។ មុននេះមានការវិភាគក្បែត្រប្រព័ន្ធដែលជាផ្នែករួមមួយ នៃកម្មវិធីនេះ។

២. គម្រោងសហគមន៍នេសាទនៅពាមក្រសោប ក្រោមកិច្ចសហការជាមួយរដ្ឋបាលជលផល ជាពិសេសដើម្បីពង្រឹងវិធានការច្បាប់ និងពង្រឹងការអនុវត្ត។[10] ទំនាក់ទំនងនៃសហគមន៍នេសាទជាមួយការបន្សាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបង្ហាញថា គេទំនងជាត្រូវការនូវការអភិវឌ្ឍជាទូទៅខាងការនេសាទ និងវិធានការច្បាប់ ដើម្បីកែសម្រួលមុខរបររបស់សហគមន៍អ្នកនេសាទ(សូមអានបន្ថែមខាងក្រោម)។

៣. ការលើកកំពស់ និងបង្កើនវត្តមានពូជដំណាំដែលឆាប់ផ្តល់ផល ជាពិសេស ស្រូវស្រាលរដូវវស្សា អាចសម្រួលដល់ការប្រមូលផលមុនពេលទឹកជំនន់ធំមកដល់ និងការឡើងកំពស់ទឹកសមុទ្រនៅក្នុងឃុំគោលដៅ។ គេត្រូវសាកល្បងពូជដំណាំបែបនេះ(ដោយកសិករមិនមែនជាអ្នកបង់ខាត)នៅក្នុងទីតាំងជាក់លាក់ ដែលទំនងជាមានប្រសិទ្ធភាព។

៤. លើកកំពស់ការចិញ្ចឹមសត្វនៅក្នុងឃុំចំនួន ៥ ដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកែលម្អពូជជាបន្តបន្ទាប់ - បានសាកល្បងដោយជោគជ័យនៅកម្ពុជា ឡាវ និងកន្លែងដទៃ។ នេះជាវិធានការឆ្លើយតប ទៅនឹងបញ្ហាទឹកជំនន់ ដោយសារគេអាចចល័តសត្វចិញ្ចឹមបាន។

៥. លើកកំពស់ការអភិរក្សទឹកនៅក្នុងស្រែ ការរក្សាទឹកភ្លៀងទុកក្នុងកសិដ្ឋាននិងវិធីស្រោចស្រពខ្នាតតូច។

របាយការណ៍វាយតម្លៃភាពងាយរងគ្រោះ និងហានិភ័យនៃរបរចិញ្ចឹមជីវិតរបស់សហគមន៍ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១២ បានលើកស្នើសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញពីរបន្ថែមទៀតដូចខាងក្រោម។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចលើសកម្មភាពទាំងនេះមិនធ្វើបានឡើយ ដោយសារតែខ្វះទិន្នន័យ។

i. គម្រោងសហគមន៍ព្រៃឈើនៅទួលគរគីក្រោមកិច្ចសហការជាមួយរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ដែលអាចអនុវត្តបាននៅទួលគរគី។ គម្រោងនេះអាចរាប់បញ្ចូល សិទ្ធិក្នុងការលែងសត្វឲ្យស៊ីស្មៅ សម្រាប់សត្វចិញ្ចឹមនៅក្នុងដែនដីព្រៃ ក៏ដូចជា ថ្នាលបណ្តុះកូនឈើផងដែរ។ ទំនាក់ទំនងរវាងសហគមន៍ព្រៃឈើជាមួយការបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបង្ហាញថាការដាំដើមឈើអាចជាវិធីមួយសម្រាប់ការពារដំណាំ

[10] មកទល់បច្ចុប្បន្ននេះ FiA បានចុះបញ្ជីសហគមន៍នេសាទចំនួន ២១នៅក្នុងតំបន់ឆ្នេរ។ គួរតែមានការចុះបញ្ជីសហគមន៍នេសាទជាផ្លូវការនៅ FiA (ដោយសារជាលក្ខខណ្ឌដូចមានចែងក្នុងអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងសហគមន៍នេសាទ) – បន្ថែមលើការចុះបញ្ជីជាសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិនៅក្រសួងបរិស្ថាន។

និងផ្ទះការពារស្ថិរភាពទំនប់ ផ្តល់អុស និងផ្លែឈើ ក៏ដូចជា ការផ្តល់ប្រាក់ចំណូល នៅក្នុងករណីដែលមានដីសមស្រប (ដូចជានៅទួលគរគី)។

ii. ពង្រឹងការថែទាំទំនប់សហគមន៍ ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធដោះទឹក និងប្រព័ន្ធស្រោចស្រពក្រោមកិច្ចសហការជាមួយក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយម - សម្រាប់ព្រៃនប់ និងទួលគរគី។

"ជាទូទៅ សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញដែលបានលើកស្នើសម្រាប់CARP ទាំងនេះ អាចអធិប្បាយថាៈ

- *វិធានការភាគច្រើនសម្រាប់ទប់ទល់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ត្រូវបានស្នើឡើងដោយឃុំគោលដៅ និងមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការចាត់ចែងអនុវត្តដែលបានលើកស្នើនៅត្រូវពិភាក្សាបន្ថែមជាមួយភាគីទាំងនេះ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតផងដែរ។ (ប៉ុន្តែ មិនបានរាប់បញ្ចូលការជួសជុលប្រព័ន្ធទំនប់ឡើយ ដែលបង្ហាញច្បាស់ថាជាជាអាទិភាពទីមួយសម្រាប់ឃុំគោលដៅ។ កង្វល់នេះត្រូវបានទុកសម្រាប់ផ្នែកដទៃនៃCARP ទៅតាមការឯកភាពគ្នា)។*
- *អាទិភាពមួយ(នៅមុនការគណនា)ត្រូវបានរំពឹងថាអាចផ្តល់ផលចំណេញយ៉ាងច្រើនខាងសង្គម បរិស្ថាន សេដ្ឋកិច្ចនិងរបបចិញ្ចឹមជីវិតជាទូទៅ ទន្ទឹមនឹងអាចបន្សុំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលបានព្យាករណ៍ផងដែរ។*
- *ជាទូទៅ សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញបង្កជាហានិភ័យតិចតួចសម្រាប់ការអនុវត្ត ជាពិសេសសម្រាប់គ្រួសារដែលពាក់ព័ន្ធ - ដោយសារតែគំរូនៃការអនុវត្ត ដែលបានលើកស្នើត្រូវបានសាកល្បងដោយជោគជ័យនៅក្នុងកាលៈទេសៈប្រហែលគ្នានេះ*
- *ត្រូវបានរំពឹងថាមានលក្ខខណ្ឌធនធានប្រាកដប្រជា*
- *ត្រូវបានរំពឹងថាអាចអនុវត្តបានពីសំណាក់ ស្ថាប័ន និងដៃគូពាក់ព័ន្ធ និងដែលបានកត់សំគាល់ហើយក្នុងករណីពាក់ព័ន្ធ ក៏មានការលើកស្នើវិធានការកសាងសមត្ថភាពផងដែរ។*

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ រយៈពេលខ្លីសម្រាប់គម្រោងនេះ (CARP ចប់នៅចុងត្រីមាសទី ១ ឆ្នាំ ២០១៤) បង្កជាការប្រឈមមួយ ដោយសារវាផ្តល់ពេលសម្រាប់តែមួយរដូវបង្កបង្កើនផលតែប៉ុណ្ណោះ (ឆ្នាំ ២០១៣)សម្រាប់ការអនុវត្ត។ រយៈពេលអនុវត្តខ្លីបែបនេះ មិនសមស្របឡើយសម្រាប់កិច្ចប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍន៍ណាមួយ ដែលតាមធម្មតា ត្រូវការពេល ឧទា. ពី ៣-៥ ឆ្នាំ។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញដែលបានលើកស្នើ នៅតែអាចចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការ និងអនុវត្តដូចការគ្រោងទុកនៅក្នុងឃុំគោលដៅ។ ប៉ុន្តែ ជាការល្អគួរតែមានពេលបន្ថែមទៀតសម្រាប់សកម្មភាពបន្ត ការពង្រឹងបន្ថែម ការប្រើប្រាស់មេរៀនដែលទទួលបាន និងការប្រមូលផ្តុំលទ្ធផល ក៏ដូចជាសម្រាប់ការពង្រីកសកម្មភាពទៅកន្លែងផ្សេងទៀត។

ការសង្កេតនេះមានការពាក់ព័ន្ធសម្រាប់រាល់សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញ ពោលគឺមិនត្រឹមតែសកម្មភាពទាំង ៦ ខាងដើមប៉ុណ្ណោះទេ ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាមិនងាយរងគ្រោះឡើយនៅក្នុងរយៈពេលខ្លីខាងមុខ។"[11]

[11]ស្រង់ចេញពីរបាយការណ៍វាយតម្លៃភាពងាយរងគ្រោះ និងហានិភ័យនៃ CARP ផ្នែកទី ៦.២

៣.២ ទម្រង់រួម និងការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយ

១. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលអំពីកសិកម្មចម្រុះសម្រាប់ (ក)បុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម/ការនេសាទ និង(ខ) គ្រួសារ/ខ្នងផ្ទះ អំពីយុទ្ធសាស្រ្តបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្រិតខុសៗគ្នា និងផលិតកម្មចម្រុះ (ការរួមបញ្ចូលដំណាំ ការសត្វចិញ្ចឹម ត្រី ទឹក) នៅក្នុងឃុំចំនួន ៧។ មានការវិភាគក្សេត្រប្រព័ន្ធជាមុន (វិធីសាស្រ្ត PRA ដែលប្រើប្រាស់ដោយ MAFF)។

គោលគំនិតមួយដែលស្របជាមួយចំណុចទាំងនេះ បច្ចុប្បន្ននេះមានអនុវត្តនៅក្រោមគម្រោង NAPA នៅកម្ពុជា ដែលទទួលមូលនិធិពី GEF, UNDP និង IFAD។ គម្រោងនេះបានអនុវត្តតាំងពីឆ្នាំ២០០៩ និងបានពង្រីកដល់កសិករប្រមាណ ៦០០០នាក់ នៅខេត្តព្រះវិហារ និងក្រចេះ។ សញ្ញាណនៃការបន្សាំក៏មានភាពស្របគ្នាជាមួយឯកសារសមាសភាគCARPផងដែរ ដែលសង្កត់ធ្ងន់លើចំណងទាក់ទងរវាងគម្រោងដែលបានកត់សំគាល់ខាងលើ ហើយមួយផ្នែកនៃគោលបំណងរបស់CARPគឺផ្តោះប្តូរបច្ចេកវិទ្យា និងចំណេះដឹងអំពីការបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (ការចងក្រងជាឯកសារអំពីឥទ្ធិពលពីកម្ពុជាក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ២)។

លើសពីនេះ គោលគំនិតអំពីសាលាស្រែកសិករត្រូវបានអនុវត្តនៅកម្ពុជា និងប្រទេសដទៃទៀត (ជាពិសេស នៅវៀតណាម និងបង់ក្លាដែស) ដោយមានឥទ្ធិពលជោគជ័យកម្រិតខ្ពស់ ក្នុងការបង្កើនប្រាក់ចំណូលនៅជនបទ ក៏ដូចជា ការកាត់បន្ថយឥទ្ធិពលមិនចង់បានមកលើបរិស្ថាន និងសុខភាពមនុស្ស តាមរយៈការសាយភាយនៃបច្ចេកវិទ្យាអំពីវិធានការចម្រុះការពារដំណាំ (IPM)។[12]

នៅទីបំផុត គោលគំនិតនេះផ្តល់លទ្ធភាពក្នុងការបង្កើតដំណោះស្រាយដែលបង្កើតឡើងឲ្យស្របតាមគ្រួសារនីមួយៗ ក៏ដូចជា សហគមន៍និងឃុំនីមួយៗ ដោយសារតែវិធានសាលាស្រែកសិករ ត្រូវបានរួមបញ្ចូលជាមួយការវិភាគជាមុននៃប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថានសម្រាប់ឃុំនីមួយៗ។ គំរូដែលមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ការវិភាគប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថាន បច្ចុប្បន្នត្រូវនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មយកមកប្រើប្រាស់។ គំរូនេះរួមបញ្ចូលដំណាំចំការធំៗ សត្វចិញ្ចឹម និងជលផល ទឹក និងប្រភពសម្រាប់របរចិញ្ចឹមជីវិតដទៃទៀតទៅក្នុងសញ្ញាណកសិកម្ម (ឬរបរចិញ្ចឹមជីវិត)ចម្រុះ និងអាចឲ្យគ្រួសារនីមួយៗ ក៏ដូចជា សហគមន៍របស់ពួកគេទាំងមូលបង្កើតដំណោះស្រាយពិស្តារដែលបង្កើតឡើងសម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការជាក់លាក់ ការនិយមចូលចិត្ត និងឱកាសនានារបស់ពួកគេផងដែរ។[13]

តាមរយៈការផ្តល់ឱកាសដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយពិស្តារ រាល់កង្វល់របស់គ្រួសារនានា (មិនត្រឹមតែទាក់ទងនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុប៉ុណ្ណោះទេ) អាចសម្រុះសម្រួលបានផងដែរ ទន្ទឹមនឹងអាចបញ្ចៀសលទ្ធផលដែលមិនផ្តល់ជោគជ័យពេញលេញដែលបានពីដំណោះស្រាយដាច់ដោយដុំ តបនឹងឧបសគ្គនានា។

---

[12]ឯកសារនានារួមមាន (ក)ASSP Impact Assessment, Danida, Dhaka, 2003, និង (b) Mid-term Review of IPM Programme, Danida, Hanoi, 2003.

[13]ឧទា. ក្រុមមនុស្សក្នុងអាយុខុសគ្នា អាចមានជម្រើស និងឱកាសខុសៗគ្នា។

សំណើសម្រាប់ការវាយតម្លៃសេដ្ឋកិច្ច៖ ការបង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលកសិករ អំពីការដាំដំណាំ/របរចម្រុះនៅក្នុងឃុំគោលដៅចំនួនប្រាំពីរ[14] ដោយអនុវត្តតាមគោលគំនិតដែលបានអធិប្បាយខាងលើ។ ការអនុវត្តជាជំហានដូចតទៅ៖

- *i.* *ធ្វើការវិភាគក្សេត្រប្រព័ន្ធក្នុងឃុំចំនួន ៧ (៣ខែ)*
- *ii.* *ការកែសម្រួលម៉ូដែល និងកម្មវិធីសិក្សាសម្រាប់លក្ខខណ្ឌតំបន់ឆ្នេរ (១ខែ)*
- *iii.* *ការអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោល ដល់ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយដែលបច្ចុប្បន្ននេះមានការពាក់ព័ន្ធទាំងភ្នាក់ងារនៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនិងវិស័យឯកជន ទៅតាមការពាក់ព័ន្ធ(៣ខែ)។ នេះជាការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព ដែលអាចមានការប្រើប្រាស់ទូលំទូលាយនៅក្រៅឃុំគោលដៅបច្ចុប្បន្ននៃCARPផងដែរ។*
- *iv.* *ការអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលកសិករ/អ្នកនេសាទ ដោយប្រើប្រាស់គោលគំនិតសាលាស្រែកសិករ យ៉ាងហោចណាស់រយៈពេលមួយឆ្នាំ ឬ វែងជាងនេះបើអាចធ្វើបាន។ អាចរាប់បញ្ចូលទស្សនកិច្ចទៅទីតាំងនានាដែលមានបញ្ហាដូចគ្នា ប្រសិនបើអាចធ្វើបាន។*
- *v.* *ការបង្កើតមូលដ្ឋានសម្រាប់បន្តនិរន្តរភាពសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលរំលឹកឡើងវិញនិងអាចជាការគាំទ្រដល់ការផ្សព្វផ្សាយតាមបែបផ្សេង ស្របជាមួយវិធីខាងលើ(ប៉ុន្តែមិនសូវខ្លាំងភ្លា) ដើម្បីបន្តសកម្មភាពនេះនៅក្រោយបញ្ចប់គម្រោងនេះ។*
- *vi.* *ការតាមដាន និងចងក្រងជាឯកសារអំពីឥទ្ធិពល និងបទពិសោធន៍តាមជំហាន i-v។*

ការរំពឹងទុកអំពីឥទ្ធិពល ឡូក់ហ្វ្រេម និងការប៉ាន់ស្មានតម្លៃចំណាយសម្រាប់ការអនុវត្តបង្ហាញសកម្មភាព ១ ដែលបានលើកស្នើ មានដូចខាងក្រោម៖

[14] ពាមក្រសោប អាចមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់សកម្មភាពដែលលើកស្នើនៅក្រោមសហគមន៍នេសាទ ប៉ុន្តែសាលាស្រែកសិករឯកទេសមួយចំនួនក៏អាចអនុវត្តបានផងដែរ - ត្រូវធ្វើការសម្រេច

សេចក្តីអធិប្បាយ	សូចនាករ	ប្រភពនៃការផ្ទៀងផ្ទាត់	ការសន្មតិ
សមិទ្ធផលះ **បង្កើនទ្វេដងនៃប្រាក់ចំណូលប្រចាំគ្រួសារ និងការបន្សាំចំពោះការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សម្រាប់៧៥%នៃអ្នកចូលរួមក្នុងសាលាស្រែកសិករ.**[15]	• បង្កើនប្រាក់ចំណេញមធ្យមប្រចាំគ្រួសារបាន ២០០ដុល្លា ក្នុង១ ហិកតា និងសមមូលជាសត្វចិញ្ចឹម និងផលនេសាទ • បង្កើនសមត្ថភាពភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយដើម្បីណែនាំអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងកសិកម្មចម្រុះ	• របាយការណ៍សកម្មភាព ការពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ	
លទ្ធផល ១. ការបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្រិតខុសៗគ្នាក្នុងការដាំដំណាំចម្រុះ និងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលអំពីIPM	• ការអនុវត្តសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយដោយផ្ទាល់ដល់កសិករ ១២០០គ្រួសារ តាមរយៈសាលាស្រែកសិករចំនួន៤៨លើក ដែលអនុវត្តពេញមួយរដូវ និងដល់កសិករ ៦០០០គ្រួសារដោយប្រយោលក្នុងឃុំចំនួន ៧ រហូតដល់ឆ្នាំ ២០០៤	• ការតាមដានសកម្មភាព ការពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ	• សកម្មភាពនានាដែលគាំទ្រ នឹងបន្ថែមទំនុកចិត្តគ្រប់គ្រាន់ដល់គ្រួសារកសិករ ដើម្បីទទួលអនុសាសន៍ និងផ្តល់ឥទ្ធិពលជាប្រាក់ចំណូល។
សកម្មភាព ១.១ អនុវត្តការវិភាគក្បែត្រប្រព័ន្ធក្នុងឃុំ។	• ការវិភាគក្បែត្រប្រព័ន្ធដោយមានការចូលរួមក្នុងឃុំចំនួនបួនដឹកនាំដោយក្រុមចម្រុះ	• របាយការណ៍ក្បែត្រប្រព័ន្ធចំនួន ៧	• វត្តមានមន្ត្រីដែលបានកត់សំគាល់សម្រាប់ដឹកនាំការវិភាគ

[15] ការចងក្រងជាឯកសារនូវសមិទ្ធផលនៃវិធីសាស្ត្រសាលាស្រែកសិករនៅកម្ពុជា មានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ២។ តាមធម្មតា FFS ផ្តល់ឥទ្ធិពលភ្លាមៗ ប៉ុន្តែជាការល្អគួរតែមានសកម្មភាពបន្ត និងការពង្រឹងខ្លះៗ (យោងទៅលទ្ធផល ១.៥)។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការគណនាសេដ្ឋកិច្ចបង្ហាញពីកម្រិតរឹងមាំ និងភាពធន់នឹងផលប៉ះពាល់កម្រិតទាបជាង ដោយគ្មានបាត់បង់កម្រិតផលចំណេញនៃការវិនិយោគឡើយ (យោងជំពូក ៥)។

សេចក្តីអធិប្បាយ	សូចនាករ	ប្រភពនៃការផ្ទៀងផ្ទាត់	ការសន្មតិ
រយៈពេល ៣ ខែ	មកពី MAFF, MoWRAM និង MoE; ដែលរួមទាំង ការបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ កិច្ចការនេះបង្កើតជាមូលដ្ឋានសម្រាប់គិតគូរអំពីសហគមន៍នៅក្នុងវេទិកាសាលាស្រែកសិករ		
សកម្មភាព ១.២ កែសម្រួលម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាល និងកម្មវិធីសិក្សាឲ្យស្របនឹងលក្ខខណ្ឌក្នុងតំបន់ឆ្នេរ។ រយៈពេល ១ខែ	• កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលដែលចែងច្រើនជាងមុនអំពីការនេសាទ និងការចិញ្ចឹមសត្វ • ម៉ូឌុលដែលគិតគូរជាពិសេសអំពីការគំរាមកំហែងពីទឹកប្រៃនិងព្យុះនៅតំបន់ឆ្នេរ • រួមបញ្ចូលវិធានការអភិរក្សទឹកក្នុងកសិដ្ឋាន ការថែទាំទំនប់ និងវិធានការគ្រប់គ្រងប៉ូលឌែរ	• របាយការណ៍ទីប្រឹក្សាក្នុងស្រុកដែលចែងអំពីការកែសម្រួលទាំងនេះ • សម្ភារៈបង្រៀនដែលផលិតជាស្រេចសម្រាប់អនុវត្តសាលាស្រែកសិករដោយផ្ទាល់	• វត្តមានទីប្រឹក្សាក្នុងស្រុកដែលមានជំនាញគ្រប់គ្រាន់
សកម្មភាព ១.៣ ការអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោល (សម្រាប់ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយដែលពាក់ព័ន្ធបំផុតនៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ទាំងភ្នាក់ងារក្នុងរដ្ឋាភិបាល, NGOនិងវិស័យឯកជន ប្រសិនបើពាក់ព័ន្ធ)។ រយៈពេល៖ ៣ខែ	• ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលសម្រាប់ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយ ២៨នាក់មកពីខេត្តព្រះសីហនុ និងកោះកុង នៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលចំនួន១៦លើក ដែលវគ្គនីមួយៗមាន ៨ម៉ោង	• របាយការណ៍បណ្តុះបណ្តាល	• វត្តមានគ្រូបង្វឹកមកពី DAE, CARDI, MoWRAM & MoE

សេចក្តីអធិប្បាយ	សូចនាករ	ប្រភពនៃការផ្ទៀងផ្ទាត់	ការសន្មតិ
សកម្មភាព ១.៤ ការអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលកសិករដោយប្រើប្រាស់គោលគំនិតសាលាស្រែកសិករ <u>យ៉ាងហោចណាស់១ឆ្នាំ</u>វែងជាងនេះបើអាច។ វគ្គនេះអាចរាប់បញ្ចូលទស្សនកិច្ចទៅតំបន់ដែលមានបញ្ហាប្រហែលគ្នា ប្រសិនបើអាចធ្វើបាន រយៈពេល៖ យ៉ាងហោចណាស់១២ខែ	• សាលាស្រែកសិករពេញវដ្តចំនួន៤៨លើកដោយមានអ្នកចូលរួម ១២០០នាក់អំពីការបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការដាំដំណាំចម្រុះក្នុង៧ឃុំ នៅឆ្នាំ ២០១៣ • ទិវាស្រែកសិករ ៤៩លើកសម្រាប់អ្នកភូមិជិតខាង (អ្នកចូលរួម ៦០០០នាក់) • ទស្សនកិច្ចសិក្សា	• ការពិនិត្យតាមដានសកម្មភាព និងលទ្ធផលគម្រោង • ការវាយតម្លៃឥទ្ធិពលក្រោយចប់គម្រោង • របាយការណ៍ FFS និង FFD • របាយការណ៍ទស្សនកិច្ចសិក្សា	• កសិករមានចំណាប់អារម្មណ៍ចូលរួម
សកម្មភាព ១.៥ ការបង្កើតមូលដ្ឋានដើម្បីបន្តនិរន្តរភាពនៃការបណ្តុះបណ្តាលម្លឹកឡើងវិញ និងអាចការគាំទ្រដល់ការផ្សព្វផ្សាយតាមបែបផ្សេង ស្របជាមួយវិធីខាងលើ(ប៉ុន្តែមិនសូវខ្លាំងក្លា) ដើម្បីបន្តនៅក្រោយបញ្ចប់គម្រោងនេះ រយៈពេល ១ខែ	• ការចាតចែងកិច្ចសន្យាជាមួយ PDA, ក្រុមប្រឹក្សាស្រុក និងឃុំ • អាចពាក់ព័ន្ធជាមួយមូលនិធិសម្រាប់ឃុំនីមួយៗ ដើម្បីបំពេញដោយវិភាគទានពីមូលដ្ឋាន និងពីថ្នាក់ជាតិ	• ការចាត់ចែងកិច្ចសន្យា និងការពិនិត្យតាមដាន	• អាជ្ញាធរមានចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុងការចាត់ចែងនានា
សកម្មភាព ១.៦ ការតាមដាននិងចងក្រងជាឯកសារអំពីឥទ្ធិពលនិងបទពិសោធន៍តាមជំហានi-v ។ (សកម្មភាពបន្ត)	• ការពិនិត្យតាមដានដោយបុគ្គលិកគម្រោង និងពីអ្នកពិនិត្យពីខាងក្រៅ	របាយការណ៍ពិនិត្យតាមដាននិងពិនិត្យ	ផ្នែកពិនិត្យតាមដានគម្រោងនៃកិច្ចការគ្រប់គ្រងជាធម្មតា ដោយគ្មានការចំណាយបន្ថែម

តារាង ១. ការប៉ាន់ស្មានតម្លៃចំណាយ

ជំហាន	ការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយ(លំអិត)	ចំនួន ($)
សកម្មភាព ១.១	$ ៣០០០ ក្នុង ១ឃុំ ៖ $២១.០០០ + ភស្តុភា និងសម្ភារៈ : $ ៧.០០០ + បម្រុងយថាភាព : $ ២.០០០	៣០.០០០
សកម្មភាព ១.២	ថ្លៃចំណាយលើទីប្រឹក្សា ៣០ នាក់ ថ្ងៃ @ $២០០ = ៦.០០០ ភស្តុភា និងសម្ភារៈ= ២.០០០ បម្រុងយថាភាព= ២.០០០	១០.០០០
សកម្មភាព ១.៣	អ្នកចូលរួម ២៨នាក់ x ១៦ x$២០= $៩.០០០ គ្រូបង្គាត់២x ១៦ x $២០០$៦.៤០០ ភស្តុភា និងសម្ភារៈ ៤.៦០០ បម្រុងយថាភាព : ២.០០០	២២.០០០
សកម្មភាព ១.៤	**Cost:** ៤៨ FFS x $១០០០ = $៤៨.០០០ ៤៨ FFD x$ ២៥០ $ ១២.០០០ ទស្សនកិច្ចសិក្សា២០.០០០ បម្រុងយថាភាព ៥.០០០ សរុបរង: $ ៦៥.០០០	៨៥.០០០
សកម្មភាព ១.៥	ចំនួនសរុបសម្រាប់ទុនបង្វិលក្នុងឃុំ៖ $១០.០០០ក្នុងមួយឃុំ	៧០.០០០
សកម្មភាព ១.៦	ផ្នែកពិនិត្យតាមដានគម្រោងនៃកិច្ចការធម្មតាក្នុងការគ្រប់គ្រង ដោយមិនចំណាយបន្ថែម។ ការពិនិត្យដោយស្ថាប័នខាងក្រៅ៖ ៣០នាក់ ថ្ងៃ @ $២០០ = $៦០០០+ ភស្តុភា។ល។ $២.០០០ =	៨.០០០
សរុប		**២២៥.០០០**

២. គម្រោងសហគមន៍នេសាទនៅពាមក្រសោប ក្រោមកិច្ចសហការជាមួយរដ្ឋបាលជលផល ជាពិសេស ដើម្បីពង្រឹងវិធានការច្បាប់ និងពង្រឹងការអនុវត្ត។[16]

សកម្មភាពនេះជម្រុញការអភិវឌ្ឍការនេសាទជាទូទៅនិងវិធានការច្បាប់ ដែលរួមទាំងការកែលម្អស្តុកមច្ឆជាតិ ។ សកម្មភាពនេះទំនងជាត្រូវការឲ្យសម្របទៅតាមលក្ខខណ្ឌនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងបង្កើនលទ្ធភាពនៃរបរចិញ្ចឹមជីវិតសម្រាប់រយៈពេលវែង (សូមអានខាងក្រោមបន្ថែម)។

"មានករណីជាច្រើននៃការនេសាទល្មើសច្បាប់ គ្មានរបាយការណ៍ និងគ្មានការទប់ស្កាត់ (IUU) ដែលគេមិនដឹងអំពីផលប៉ះពាល់ទាំងនេះមកលើស្តុកមច្ឆជាតរបស់កម្ពុជាឡើយ ហើយជាលទ្ធផលផលប៉ះពាល់មកលើផលប្រយោជន៍នៃផលនេសាទសមុទ្រដែលបច្ចុប្បន្ននេះប្រជាជនកម្ពុជាមិនបានទទួលឡើយ។ ការរេចរឹលទីជម្រកគឺជាកង្វល់ចំបងមួយដោយសារតែការនេសាទដោយប្រើគ្រឿងផ្ទុះ/គ្រឿងបំពុលការនេសាទល្មើសច្បាប់ដោយប្រើអួសអូសនៅក្នុងតំបន់ដែលមច្ឆជាតលូតលាស់ ការបំផ្លាញព្រៃកោងកាង (ដើម្បីផលិតអុសចិញ្ចឹមបង្គារ) ការធ្លាក់ចុះនៃកំទេចកំណកនិងការបំពុលពីទីក្រុង/ឧស្សាហកម្ម ។ ទំនាស់រវាងអ្នកនេសាទកើតមានជាទូទៅទាក់ទងនឹងសិទ្ធិចូលនេសាទនិងការត្រួតត្នានៃដែននេសាទ។ ការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងការឃ្លាំមើល ត្រូវបានចាត់ទុកថាគ្មានប្រសិទ្ធភាព។ កិច្ចប្រឹងប្រែងដើម្បីបង្ក្រាប/កាត់បន្ថយការនេសាទ និងស្វែងរកជម្រើស ផ្សេងនៃរបរចិញ្ចឹមជីវិតសម្រាប់អ្នកនេសាទត្រូវបានទទួលស្គាល់ប៉ុន្តែបង្ហាញជាការប្រឈមដ៏ធំសម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា" (RGC 2010)។

"មានការជម្រុញយ៉ាងខ្លាំងក្លានូវសហគ្រប់គ្រង/សហគមន៍នេសាទនៅក្នុងបណ្តាឆ្នាំកន្លងទៅថ្មីៗនេះ ទោះបីកិច្ចផ្តួចផ្តើមទាំងនោះជាច្រើននៅត្រូវការឲ្យមានការគាំទ្រខាងហិរញ្ញវត្ថុ និងបច្ចេកទេសដើម្បីប្រតិបត្តិការដោយប្រសិទ្ធភាពក៏ដោយ។ ព្រះរាជក្រឹត្យនិងអនុក្រិត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងសហគមន៍នេសាទ ត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើប្រាស់នៅឆ្នាំ២០០៥។ ដើម្បីកាត់បន្ថយការនេសាទល្មើសច្បាប់ ច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យមានការដាក់ទណ្ឌកម្មធ្ងន់ធ្ងរចំពោះជនល្មើសដែលរួមទាំងមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល។ ដើម្បីស៊ើបអង្កេតទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបសកម្មភាពល្មើសច្បាប់ និងប្រមូលឯកសារសម្រាប់តុលាការមន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលត្រូវបានផ្តល់អំណាចជានគរបាលយុត្តិធម៌ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ មានកង្វល់ដែលទាក់ទងនឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តច្បាប់ ។ ធនធានមនុស្សហិរញ្ញវត្ថុ និងសម្ភារៈដែលផ្តល់សម្រាប់កសាងផែនការ/គ្រប់គ្រងមិនទំនងជាស្របជាមួយតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៃវិស័យនេះឡើយ។" (EU2011)

ដូច្នេះសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញនេះអាចមានគោលបំណងពង្រឹងសមត្ថភាពសហគមន៍នេសាទនៅពាមក្រសោប ដើម្បីចូលរួមពេញលេញនៅក្នុងដំណើរការធ្វើសេចក្តីសម្រេចដែលនាំទៅរកនិរន្តរភាពនៃធនធានជលផលតាមរយៈកំណែលម្អការគ្រប់គ្រងនិងការផ្តល់សេវាប្រកបដោយគុណភាពដល់សមាជិករបស់ខ្លួន។

[16]បច្ចុប្បន្នេះFiA មានសហគមន៍នេសាទដែលចុះបញ្ជីរួចចំនួន ២១ នៅក្នុងតំបន់ឆ្នេរ។ ការចុះបញ្ជីជាផ្លូវការនៅ FiA ដើម្បីឲ្យក្លាយជាសហគមន៍នេសាទស្របច្បាប់គួរតែជាសកម្មភាពដែលត្រូវប្រឹងប្រែងអនុវត្ត ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងសហគមន៍នេសាទ។ នេះជាការបន្ថែមលើការចុះបញ្ជីជាមួយក្រសួងបរិស្ថានជា"សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ"។

សំណើបច្ចុប្បន្នបានផ្អែកលើការសង្កេតមួយចំនួនដូចតទៅៈ

១. សហគមន៍ពាមក្រសោបបានកំណត់ច្បាស់រួចមកហើយនូវសកម្មភាពបែបនេះថាមានអាទិភាពខ្ពស់សម្រាប់ពួកគេ ដូចគ្នានឹងការថែទាំទំនប់ដែរ។ ដូច្នេះជាការច្បាស់ណាស់ថាវាមានភាពស្របគ្នាជាមួយការថែរក្សានិងបង្កើនផលិតភាពនៃមូលដ្ឋានធនធានរបស់ពួកគេ។ ចំណុចនេះត្រូវបានអះអាងនៅក្នុងសិក្ខាសាលាតូចមួយជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ក្នុងខែមេសាឆ្នាំ ២០១២ (ចងក្រងនៅក្នុង "ការវាយតម្លៃភាពងាយរងគ្រោះនិងហានិភ័យ" ឧបសម្ព័ន្ធ ៣, CARP, ខែកក្កដា ២០១២)។

២. ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសម្រាប់វិស័យជលផល ២០១០-២០១៩ សង្កត់ធ្ងន់លើគោលគំនិតនៃសហគមន៍នេសាទថាជាអាទិភាពរបស់ខ្លួន (RGC 2010, ទំព័រ 19)។

៣. ស្ថាប័នម្ចាស់ជំនួយភាគច្រើនដែលគាំទ្រវិស័យជលផលបានឯកភាពនិងផ្តល់មូលនិធិគាំទ្រយ៉ាងសកម្មដល់សហគមន៍នេសាទនៅកម្ពុជា។ ក្នុងចំណោមទីភ្នាក់ងារទាំងនេះរួមមានDanida, EU, JICA, និងស្ថាប័នដទៃទៀត។[17]

៤. នៅឆ្នាំ២០១០ មានសហគមន៍នេសាទសរុបមិនតិចជាង៤៦៩ នៅទូទាំងប្រទេសប៉ុន្តែមានតែ ៣២៤ ដែលបានចុះបញ្ជីជាផ្លូវការនៅរដ្ឋបាលជលផល FiA (៣០៣ ដែនទឹកសាបនិង ២១ តំបន់ឆ្នេរ)[18] ទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងអនុក្រិត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងសហគមន៍នេសាទ។

តាមរយៈយោបល់ដែលទទួលបានយើងយល់ថាសកម្មភាពគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិបែបនេះបានសាកល្បងនៅក្រោមគម្រោងគ្រប់គ្រងតំបន់ឆ្នេរ ១៩៩៧-២០០៧ ដែលគាំទ្រដោយ Danida ដោយទទួលបានជោគជ័យក្នុងកម្រិតកំណត់ប៉ុណ្ណោះ។[19]ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយកត្តាសំខាន់នៃជោគជ័យស្ថិតនៅត្រង់ ថាក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យទទួលខុសត្រូវពេញលេញពីស្ថាប័នគ្រប់គ្រងឧទ្យានជាតិ។ ប្រការនេះអាចមិនអនុវត្តទៅបាននៅក្នុងអំឡុងពេលនោះ ដោយសារក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅក្នុងដំណាក់កាលនោះស្ថិតក្នុងការបង្កើតនៅឡើយ។

សក្តានុពលខាងបរបិញ្ចឹមជីវិតនៃសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញដែលលើកស្នើឡើងនេះគឺការបង្កើនឱកាសធ្វើការនេសាទសម្រាប់គ្រួសារនានាក្នុងឃុំពាមក្រសោបដោយសារតែត្រូវពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ការបង្កើតដែនបម្រុងនិងជម្រកសម្រាប់ត្រីក៏ដូចជាបង្កើនប្រាក់ចំណូលពីអេកូទេសចរណ៍ផងដែរ។ល។ របាយការណ៍វាយតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចគណនាប្រការនេះថា ជាផលប្រយោជន៍ជាប្រាក់ចំណូលដែលអាចទទួលបានសរុប ៣ ០២០ ដុល្លាអាមេរិក ក្នុងគ្រួសារនីមួយៗនៅក្នុងមួយឆ្នាំនៅក្រោយឆ្នាំទី ៥។

---

[17]ឯកសារយោង៖ ផែនការការងារប្រចាំឆ្នាំ ២០១២ សម្រាប់ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យជលផល

[18]ក្របខ័ណ្ឌផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ២០១០-១៩ ភាគ ២ សារតា(RGC 2010)

[19]ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ "ជោគជ័យក្នុងកម្រិតកំណត់"នេះមិនបានលើកឡើងនៅក្នុង"គម្រោងវាយតម្លៃការគ្រប់គ្រងធនធានតំបន់ឆ្នេរនៅមូលដ្ឋានឡើយ" ខែមិថុនា ២០០៧ ទាក់ទងនឹងតំបន់នានាក្នុងខេត្តកោះកុង។

លទ្ធផលនេះអាចសម្រេចបានតាមរយៈ

១. ការសង្កត់ធ្ងន់អំពីតម្រូវការឲ្យមានអង្គភាពគ្រប់គ្រងប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវពេញលេញសម្រាប់ដែននេសាទបម្រុងទុកនៅពាមក្រសោប និងដើម្បីកៀងគរធនធានស្របជាមួយចំណុចពិស្តារក្នុងផែនការគ្រប់គ្រងកន្លែងនេសាទសហគមន៍ ប្រសិនបើនៅពុំទាន់មានភាពស្របគ្នាបែបនេះនៅឡើយ។

២. ធ្វើឲ្យការនេសាទមានកម្រិតស្របគ្នាជាមួយសមត្ថភាពផលិត នៃស្តុកធម្មជាតិតាមរយៈការគាំទ្រដល់ការកសាងផែនការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីដោយមានការចូលរួមពេញលេញរបស់អ្នកនេសាទ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតស្របជាមួយកិច្ចប្រឹងប្រែង ដើម្បីបង្កើត និងពង្រីកវិធីបង្កើនផលស្តុក ដូចជា កិច្ចការពារព្រៃកោងកាង និងការស្តារព្រៃកោងកាងឡើងវិញ ការកំណត់ព្រំប្រទល់សម្រាប់តំបន់អភិរក្ស និងការគ្រប់គ្រងទីជម្រកសម្រាប់ត្រី។

៣. ពង្រឹងការតាមដានលើការនេសាទ ការត្រួតពិនិត្យ និងការឃ្លាំមើល (MCS) តាមរយៈការកសាងសមត្ថភាពរបស់សមាជិកសហគមន៍នេសាទ ដើម្បីអនុវត្ត MCS និងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ រួមជាមួយការពង្រីកសេវាផ្សព្វផ្សាយ ដើម្បីបំពេញបន្ថែម និងគាំទ្រដល់សេវា ដែលផ្តល់ដោយ FiA នៅថ្នាក់ខេត្ត និងស្រុក។

សកម្មភាពនានាអាចរួមបញ្ចូល (ភាគច្រើននៃសកម្មភាពទាំងនេះបានលើកស្នើដោយសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំពាមក្រសោប)៖

- ការកំណត់ព្រំប្រទល់កន្លែងនេសាទសហគមន៍ នៅក្នុងដែនទឹករាក់ៗ
- ការបង្កើតក្រុមការពារកន្លែងនេសាទសហគមន៍
- ដាំដើមកោងកាង
- បង្កើតកន្លែងភ្ញៀវទេសចរនេសាទ
- សកម្មភាពបណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយ ដែលរួមទាំង បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីសមុទ្រ/វារីវប្បកម្ម ដូចជា ត្រី ក្តាម សិប្បិសត្វ កង្កែបនិងការចិញ្ចឹមបង្គារ
- លទ្ធកម្មបរិក្ខារដែលចាំបាច់សម្រាប់បង្កើនការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងឃ្លាំមើលការនេសាទ
- លើកកំពស់ការកែច្នៃ និងទីផ្សារផលនេសាទ
- ការគាំទ្រដល់ការគ្រប់គ្រង។

<u>សំណើសម្រាប់ការវាយតម្លៃសេដ្ឋកិច្ច</u>៖ ការបង្កើតនិងកំណត់ថ្លៃនៅក្នុងផែនការសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញសម្រាប់ពាមក្រសោបដូចមានចែងខាងលើ នៅក្រោមកិច្ចសហការជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំពាមក្រសោប សមាជិកសហគមន៍ និងខណ្ឌជលផលខេត្តកោះកុង។

សេចក្តីព្រាងឡក់ប្រហ្វេម និងការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយមានដូចខាងក្រោម - សម្រាប់ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា។

សេចក្តីអធិប្បាយ	សូចនាករ	ប្រភពនៃការផ្ទៀងផ្ទាត់	ការសន្មតិ
សមិទ្ធផល **២៧៧ គ្រួសារកើនប្រាក់ចំណូលពីការនេសាទ និង បទប្បញ្ញត្តិ សម្រាប់ការនេសាទនៅតាមក្រសោបត្រូវបានកែប្រែ**	• បង្កើនប្រាក់ចំណេញជាមធ្យមប្រចាំគ្រួសារបាន ៣២០ដុល្លា (កើន២០%) ក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំ	• របាយការណ៍សកម្មភាព ការពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃ	
លទ្ធផល ២.ការបង្កើតគម្រោងសហគមន៍នេសាទនៅតាមក្រសោប	• ការអនុវត្តសកម្មភាពសហគន៍នេសាទដោយផ្ទាល់ជាមួយ ២៧៧គ្រួសារនៅតាមក្រសោ៦ រហូតដល់ឆ្នាំ ២០១៤	• តាមដាន ពិនិត្យ និងវាយតម្លៃសកម្មភាព	• សកម្មភាពដែលបានទទួលការគាំទ្រ នឹងបន្ថែមអត្ថប្រយោជន៍គ្រប់គ្រាន់ដល់គ្រួសារគោលដៅដើម្បីមានឥទ្ធិពលមកលើផលចំណូល
សកម្មភាព ២.១ ការចុះបញ្ជីសហគមន៍នេសាទតាមក្រសោបជាផ្លូវការនៅ FiA	• បានបង្កើតក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ចាំបាច់ (លក្ខន្តិកៈ ។ល។) • ការបោះឆ្នោត និង AGM • ការពង្រឹងអាណត្តិ និងការព្រមព្រៀង	• ការចុះបញ្ជីនៅ FiA • លក្ខន្តិកៈ ការព្រមព្រៀង កំណត់ហេតុ	• សហគមន៍នេសាទស្ថិតនៅក្នុងឧទ្យានជាតិអាចចុះបញ្ជីជាផ្លូវការជាសហគមន៍នេសាទ

សកម្មភាព ២.២ ការចែងពិស្តារផែនការគ្រប់គ្រងកន្លែងនេសាទសហគមន៍ ដែលរួមទាំងការថែទាំទំនប់	• រៀបចំ និងអនុម័តផែនការគ្រប់គ្រងទីកន្លែងនេសាទសហគមន៍	• របាយការណ៍ទីប្រឹក្សាក្នុងស្រុកដែលផ្សំដោយផែនការនេះ	• វត្តមានទីប្រឹក្សាក្នុងស្រុកដែលមានជំនាញគ្រប់គ្រាន់
សកម្មភាព ២.៣ ការអនុវត្តវិធានការបង្កើនផលស្តុកមច្ឆជាត (ដូចជា ដាំ និងស្តារព្រៃកោងកាង កំណត់ព្រំប្រទល់កន្លែងអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងជម្រកត្រី)	• ការអនុវត្តផែនការ CFi, កិច្ចប្រឹងប្រែងអភិរក្ស,ការកំណត់ព្រំប្រទល់ CFi	• របាយការណ៍គម្រោង និង FiA	• អ្នកពាក់ព័ន្ធនឹងឯកភាពចំពោះវិធានការបែបនេះ
សកម្មភាព ២.៤ ពង្រឹងវិធានការតាមដាន ការត្រួតពិនិត្យ និងឃ្លាំមើល ដែលរួមទាំង លទ្ធកម្មបរិក្ខារ	• ការវាយតម្លៃតម្រូវការបរិក្ខារ (ដូចជា ទូកតូចៗសម្រាប់ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់និង/ឬ ម៉ាស៊ីន) • ចាត់ចែងការបណ្តុះបណ្តាល និងបណ្តុះបណ្តាលអ្នកប្រើប្រាស់ • ទស្សនកិច្ចសិក្សា និងបង្កើតបណ្តាញជាមួយសហគមន៍ប្រហែលគ្នា	• ការតាមដានសកម្មភាពនិងលទ្ធផលគម្រោង • របាយការណ៍ទស្សនកិច្ចសិក្សា	• គ្រួសារក្នុងសហគមន៍មានចំណាប់អារម្មណ៍ចូលរួម

សកម្មភាព ២.៥ ពង្រីកសេវាផ្សព្វផ្សាយដើម្បីបំពេញបន្ថែម និងគាំទ្រសេវាដែលផ្តល់ដោយ FiA នៅថ្នាក់ស្រុក និងខេត្ត ដែលរួមទាំង ជម្រុញការកែច្នៃ និងទីផ្សារផលិតផលនេសាទ	• ការវិភាគតម្រូវការបណ្តុះបណ្តាល • បង្កើតនិងចាត់ចែងការបណ្តុះបណ្តាល និងសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយ • ការបង្កើតទំនាក់ទំនងនិងកិច្ចសន្យាពាណិជ្ជកម្ម	• របាយការណ៍បណ្តុះបណ្តាល និងសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយ	• សហគមន៍និងគ្រូបង្ហាត់មានចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុងការគាំទ្របែបនេះ
សកម្មភាព ២.៦ ការបង្កើតមូលដ្ឋានសម្រាប់បន្តនិរន្តរភាពនៃការបណ្តុះបណ្តាលរម្លឹក និងអាចជាការគាំទ្របែបផ្សេងសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយស្របជាមួយវិធានការខាងលើ (មិនសូវខ្លាំងក្លា)ត្រូវបន្តក្រោយចប់គម្រោង	• ការចាត់ចែងកិច្ចសន្យាជាមួយ PFiA, ក្រុមប្រឹក្សាស្រុក និងឃុំ • អាចពាក់ព័ន្ធនឹងមូលនិធិឃុំ ដែលត្រូវបំពេញឡើងវិញតាមរយៈវិភាគទានពីមូលដ្ឋាន និងថ្នាក់ជាតិ	• ការចាត់ចែងកិច្ចសន្យា និងតាមដាន	• អាជ្ញាធរមានចំណាប់អារម្មណ៍លើការចាត់ចែងបែបនេះ
សកម្មភាព ២.៧ ការតាមដាននិងចងក្រងជាឯកសារអំពីឥទ្ធិពល និងបទពិសោធន៍ពីជំហាន i-vi. (បន្តជាហូរហែរ)	• ការតាមដានដោយបុគ្គលិកគម្រោង និងអ្នកពិនិត្យពីស្ថាប័នខាងក្រៅ	របាយការណ៍តាមដាន និងពិនិត្យ	

តារាង ២៖ ការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយ

ជំហាន	<u>ការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយ(លំអិត)</u>	ចំនួន ($)
សកម្មភាព ២.១	ការចុះបញ្ជីសហគមន៍ពាមក្រសោបជាផ្លូវការនៅFiAដើម្បីក្លាយជាសហគមន៍នេសាទ (ប្រសិនបើនៅពុំទាន់បានធ្វើបែបនេះ)	១.០០០
សកម្មភាព ២.២	ផែនការគ្រប់គ្រងកន្លែងសហគមន៍នេសាទ <u>ថ្លៃទីប្រឹក្សា</u> ២០នាក់ ថ្ងៃ @ $២០០ = ៤.០០០ ភស្តុភា និងសម្ភារៈ = ១.០០០	៥.០០០
សកម្មភាព ២.៣	ការអនុវត្តវិធានការបង្កើនផលស្តុកមច្ឆជាត (ដូចជា ការពារ និងស្តារកោងកាងឡើងវិញ កំណត់ព្រំប្រទល់កន្លែងអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងជម្រកត្រី) ភស្តុភា២.០០០ សម្ភារៈ ៨.០០០	១០.០០០
សកម្មភាព ២.៤	ពង្រឹងវិធានការតាមដាន ការត្រួតពិនិត្យ និងឃ្លាំមើលការនេសាទដែលរួមទាំង លទ្ធកម្មបរិក្ខារ វាយតម្លៃតម្រូវការ ១.០០០ បរិក្ខារ១៩.០០០	២០.០០០
សកម្មភាព ២.៥	ពង្រីកសេវាផ្សព្វផ្សាយដើម្បីបំពេញបន្ថែម និងគាំទ្រសេវាដែលផ្តល់ដោយ FiA នៅថ្នាក់ស្រុក និងខេត្ត ដែលរួមទាំង ជម្រុញ *ការកែច្នៃ និងទីផ្សារផលិតផលនេសាទ* វាយតម្លៃតម្រូវការបណ្តុះបណ្តាល១.០០០ ការបណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយ ១០.០០០ ទស្សនកិច្ចសិក្សា១០.០០០	២១.០០០
សកម្មភាព ២.៦	ការបង្កើតមូលដ្ឋានសម្រាប់បន្តនិរន្តរភាពនៃការបណ្តុះបណ្តាលរម្លឹក និងអាចជាការគាំទ្របែបផ្សេងសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយ ស្របជាមួយវិធានការខាងលើ (មិនសូវខ្លាំងក្លា) ត្រូវបន្តក្រោយចប់គម្រោង	២០.០០០
សកម្មភាព ២.៧	ការតាមដានគម្រោងដែលជាផ្នែកមួយនៃ កិច្ចការគ្រប់គ្រងជាធម្មតា។ ការពិត្យដោយស្ថាប័នខាងក្រៅ៖ ១០នាក់ថ្ងៃ @ $២០០ = $ ២០០០ + ភស្តុភា។ល។ $១០០០	៣.០០០
សរុប		$៨០.០០០

ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍ពាមក្រសោបប្រហែលអាចចូលរួមក្នុងការផ្តល់មូលនិធិសម្រាប់សកម្មភាពទាំងនេះ។ ការធ្វើបែបនេះ ដើម្បីបង្កើនភាពជាម្ចាស់ និងការប្តេជ្ញារបស់សហគមន៍។ ដូច្នេះ គួរពិចារណាអំពីថ្លៃបម្រុងយថាភាពនៅក្នុងថ្លៃចំណាយខាងលើ។

៣. ការលើកកំពស់ និងបង្កើនវត្តមានពូជដំណាំដែលឆាប់ផ្តល់ផល ជាពិសេស ស្រូវស្រាលវស្សា អាចសម្រួលដល់ការប្រមូលផលមុនពេលទឹកជំនន់ធំមកដល់ និងការឡើងកំពស់ទឹកសមុទ្រនៅក្នុងឃុំគោលដៅ។ គេត្រូវសាកល្បងពូជដំណាំបែបនេះ(ដោយកសិករមិនមែនជាអ្នកត្រូវប្រឈមហានិភ័យ ឬបង់ខាតឡើយ) នៅក្នុងទីតាំងជាក់លាក់ ដែលទំនងជាមានប្រសិទ្ធភាព។ កិច្ចការនេះអាចរាប់បញ្ចូលការសាកល្បងពូជដំណាំដទៃទៀតជាបន្ថែម ដូចជា បន្លែ។

ដោយសារសកម្មភាពនេះអាចជាផ្នែកមួយនៃសកម្មភាព ១ វាក៏អាចអនុវត្តជាសកម្មភាពដាច់ដោយឡែកផងដែរ។ នេះក៏ដោយសារលក្ខណៈពិសេសនៃការសាកល្បងពិសោធន៍ ឬការស្រាវជ្រាវបែបបន្សាំ ដែលទំនងជាត្រូវការឲ្យមានការចូលរួមពីអង្គភាពស្រាវជ្រាវដែលមានបទពិសោធន៍នៅក្នុងសកម្មភាពបែបនេះ (ដូចជា វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម (CARDI))។

មន្ទីរកសិកម្មខេត្ត និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ អាចនិងគួរតែចូលរួម និងបានទទួលតួនាទីនៅក្នុងបរិបទនេះ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បច្ចុប្បន្ននេះ ទាំងមន្ទីរកសិកម្មខេត្ត និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំប្រហែលជាពុំមានសមត្ថភាពដើម្បីដឹកនាំសកម្មភាពបែបនេះឡើយ។ ប៉ុន្តែ នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃគម្រោង CARP សកម្មភាពនេះអាចបង្កើតសមត្ថភាពបែបនេះនៅក្នុងមន្ទីរកសិកម្មខេត្ត។

គម្រោង NAPA ដំបូងបានចុះកិច្ចសន្យាជាមួយវិទ្យាស្ថាន CARDI សម្រាប់សកម្មភាពប្រហែលគ្នានេះ។ កិច្ចសន្យានេះចែងអំពីផ្នែកដ៏ទៃ នៃការស្រាវជ្រាវកសិកម្មបែបបន្សាំ។

<u>សំណើ</u>៖ បង្កើត និងចរចាកិច្ចសន្យាជាមួយវិទ្យាស្ថាន CARDI សម្រាប់គោលបំណងខាងលើ។ កិច្ចការនេះអាចរួមបញ្ចូលសកម្មភាពដទៃទៀត ដូចជា ការសាកល្បងបន្លែនៅតាមច្បារ ទិវាស្រែកសិករ និងការបណ្តុះបណ្តាលអំពីការជ្រើសរើសពូជ។

សកម្មភាពនេះគួរតែបានទទួលការសម្របសម្រួល ជាពិសេស ជាមួយសកម្មភាព ១៖ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការដាំដំណាំចម្រុះ។

សេចក្តីអធិប្បាយ	សូចនាករ	ប្រភពនៃការផ្ទៀងផ្ទាត់	ការសន្មតិ
សមិទ្ធផល ***ជានា និងបង្កើនប្រាក់ចំណូលប្រចាំគ្រួសារពីស្រែ និងបន្លែ ឲ្យដល់ ៦០០០ គ្រួសារកសិករ***	• គ្រួសារចំនួន ២០% ទទួលយក ដោយ បានលទ្ធផលជាកំណើនប្រាក់ចំណូល ២០០ដុល្លាក្នុងមួយហិកតា	• របាយការណ៍ ការពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃសកម្មភាព	
លទ្ធផល ការជម្រុញ និងការសាកល្បងតាមវាលស្រែនូវពូជស្រូវស្រាដែលផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ ក្នុងរដូវ វស្សានៅព្រៃនប់និងទួលគរគី	• ការអនុវត្តសាកល្បងតាមវាលស្រែ ទិវាស្រែកសិករ និងការបណ្តុះបណ្តាល អំពីពូជស្រូវដល់ប្រមាណ៦០០០គ្រួសារកសិករ ក្នុងឃុំចំនួន ៧ រហូតដល់ឆ្នាំ ២០១៤	• ការតាមដាន ការពិនិត្យ និងវាយតម្លៃសកម្មភាព	• សកម្មភាពដែលបានគាំទ្រនឹងបន្ថែមទំនុកចិត្តគ្រប់គ្រាន់ដល់គ្រួសារកសិករ ដើម្បីទទួលយកអនុសាសន៍ និងទទួលបានឥទ្ធិពលជាផលចំណូល
សកម្មភាព ៣.១ អនុវត្តសាកល្បងបែបបន្សាំនៅតាមវាលស្រែក្នុងរដូវវស្សា (OFAT) លើពូជស្រូវស្រាល	• ការសាកល្បងត្រូវបានអនុវត្ត និងចងក្រងជាឯកសារអំពីទីតាំងចំនួន ២០ ក្នុងឃុំចំនួន ៧ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៣	• របាយការណ៍អំពីការសាកល្បង	• CARDI និង PDA មានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីអនុវត្តការសាកល្បង

សកម្មភាព ៣.២ អនុវត្តសាកល្បងបែបបន្សាំនៅតាមវាលស្រែក្នុងរដូវវស្សា(OFAT) លើពូជបន្ថែមមួយចំនួន	• ការសាកល្បងអនុវត្ត និងចងក្រងជាឯកសារលើទីតាំងចំនួន ២០ ក្នុង៧ឃុំ រវាងឆ្នាំ ២០១២-១៤	• របាយការណ៍អំពីការសាកល្បង	• CARDI និង PDA មានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីអនុវត្តការសាកល្បង
សកម្មភាព ៣.៣ អនុវត្តទិវាសាលាស្រែកសិករ (FFD) ជាមួយឃុំមួយចំនួន	• បានរៀបចំទិវាស្រែកសិករចំនួន ១០លើក	• របាយការណ៍អំពីការសាកល្បង	• កសិករមានចំណាប់អារម្មណ៍ចូលរួម
សកម្មភាព ៣.៤ អនុវត្តបង្ហាញអំពីការបន្សុទ្ធពូជ (មួយក្នុងមួយឃុំ) និងបណ្តុះបណ្តាលក្រុមកសិករអំពីបច្ចេកទេសបន្សុទ្ធពូជ	• ការអនុវត្តបង្ហាញវិធីបន្សុទ្ធពូជចំនួន៧ • កសិករ ២៨នាក់បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលអំពីការបន្សុទ្ធពូជ	• របាយការអំពីការបន្សុទ្ធពូជ	• កសិករមានចំណាប់អារម្មណ៍ចូលរួម
សកម្មភាព ៣.៥ ការតាមដាននិងចងក្រងជាឯកសារអំពីឥទ្ធិពលនិងបទពិសោធន៍ពីជំហានi-vi. (បន្តជាហូរហែរ)	• ការតាមដានដោយបុគ្គលិកគម្រោង និងដោយអ្នកពិនិត្យពីស្ថាប័នខាងក្រៅ	• របាយការណ៍តាមដាន និងពិនិត្យ	ថ្លៃចំណាយ៖ ការតាមដានគម្រោងជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចការជាធម្មតានៃការគ្រប់គ្រងដោយគ្មានការចំណាយបន្ថែមឡើយ

តារាង ៣៖ ការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយ

ជំហាន	ការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយ(លំអិត)	ចំនួន ($)
សកម្មភាព ៣.១	OFAT ចំនួន ២០ សម្រាប់ស្រូវ @ $ ៦០០	១២.០០០
សកម្មភាព ៣.២	OFAT ចំនួន ២០ សម្រាប់បន្លែ @ $ ៦០០	១២.០០០
សកម្មភាព ៣.៣	ទិវាសាលាស្រែកសិករចំនួន ១០លើក	៥.០០០
សកម្មភាព ៣.៤	អនុវត្តបង្ហាញ និងការបណ្ដុះបណ្ដាលអំពីការបន្សុទ្ធពូជ	២.៥០០
	បម្រុងយថាភាព	២.០០០
សរុប		៣៥.០០០

៤. លើកកំពស់ការចិញ្ចឹមសត្វនៅក្នុងឃុំចំនួន ៥ ដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទុនបង្វិលនិងកែលម្អពូជជាបន្តបន្ទាប់ - បានសាកល្បងដោយជោគជ័យនៅកម្ពុជា ឡាវ និងកន្លែងដទៃ។ នេះជាវិធានការឆ្លើយតប ទៅនឹងបញ្ហាទឹកជំនន់ ដោយសារគេអាចចល័តសត្វចិញ្ចឹមបាន ក៏ដូចជា ឆ្លើយតបនឹងវត្តមានដើមទុន និងប្រាក់ចំណូលរបស់កសិករដែលចូលរួមផងដែរ។ ទោះបីសត្វចិញ្ចឹមត្រូវការទឹក និងចំណី នៅក្នុងរដូវប្រាំងក៏ដោយ បរិមាណទឹកដែលត្រូវការក៏តិចជាងសម្រាប់ ដូចជា ដីស្រែមួយហិកតា ចំណែកការអភិរក្សចំណីសត្វ អាចជួយបំពេញតម្រូវការក្នុងរដូវប្រាំងផងដែរ។

"កំណើនព្រឹត្តិការណ៍ធាតុអាកាសមិនប្រក្រតី ដូចជា គ្រោះរាំងស្ងួត និងទឹកជំនន់ ទំនងជាបង្កើនសារៈសំខាន់នៃសត្វចិញ្ចឹមសម្រាប់គ្រួសារនៅជនបទ ជាពិសេស គ្រួសារក្រីក្រនិងដែលរស់នៅដាច់ស្រយាល។ សត្វចិញ្ចឹមមានភាពធន់នឹងអាកាសធាតុ និងការប្រែប្រួលតាមធម្មជាតិ ឬ គ្រោះមហន្តរាយ ធៀបនឹងដំណាំកសិកម្ម ដោយសារតែគេអាចជម្លៀសសត្វ និងអាចរកវិធីដើម្បីសង្គ្រោះពីព្រឹត្តិការណ៍នានា សូម្បីតែព្រឹត្តិការណ៍នោះអាចបំផ្លាញដំណាំក៏ដោយ។ សម្រាប់គ្រួសារនៅជនបទ ជាពិសេសគ្រួសារក្រីក្រនៅជនបទ សត្វចិញ្ចឹមមានសារៈសំខាន់ជាបឋម មិនត្រឹមតែជាកម្លាំងអូសទាញឬសម្រាប់ពិធីតាមប្រពៃណី និងការលក់យកប្រាក់ក្នុងគ្រាអាសន្នប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏សម្រាប់ផ្តល់ជាប្រភពប្រាក់ចំណូល ការសន្សំ និងការបន្សុាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុផងដែរ" (EU 2012, ទំព័រ 12)។

ជំពូកបញ្ហាចំបងៗដែលកើតមានចំពោះផលិតកម្មសត្វនៅកម្ពុជាគឺ (ក) ជម្ងឺ (ខ) អាហារូបត្ថម្ភខ្សត់ខ្សោយ និង(គ)សក្តានុពលទាបនៃហ្សែនក្នុងចំណោមពូជក្នុងមូលដ្ឋាន។ គេអាចកាត់បន្ថយជម្ងឺទៅបានតាមរយៈការចាក់ថ្នាំបង្ការ ការធ្វើចត្តាឡីស័ក និងវិធានការគ្រប់គ្រង។ ការបង្កើនរបបអាហារូបត្ថម្ភ ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រង និងបញ្ហាវត្តមានចំណី។ ជាមួយកំណើនចំនួនសត្វ វត្តមានចំណីស្ងួត ឬ ចំណីស្រស់ក្នុងធម្មជាតិក៏កាន់តែខ្សត់ផងដែរ។ កសិករក៏ខ្វះចំណេះដឹង និងដើមទុនដើម្បីកែលម្អស្ថានភាពនេះផងដែរ។ ដូចគ្នានេះដែរមានការលើកទឹកចិត្តតិចតួចប៉ុណ្ណោះដើម្បីកែលម្អសក្តានុពលហ្សែននៃពូជសត្វ។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ មានការយល់ឃើញថា ប្រព័ន្ធចិញ្ចឹមសត្វដើម្បីកែលម្អពូជ អាចដោះស្រាយបញ្ហាដូចបានកត់សំគាល់ខាងលើ។ លើសពីនេះ វានឹងបង្កើនដើមទុន ប្រាក់ចំណូល និងមូលដ្ឋានសម្រាប់អាហារូបត្ថម្ភនៃក្រុមគ្រួសារដែលពាក់ព័ន្ធដូច្នេះវាអាចជួយលើកកំពស់របរចិញ្ចឹមជីវិតទៅអនាគតផងដែរ។ ប្រព័ន្ធនេះអាចដំណើរការដូចតទៅ៖

១. ត្រូវជ្រើសរើសកសិករមួយចំនួននៅក្នុងឃុំនីមួយៗដើម្បីទទួល (ជំនួយឥតសំណង និងជាប់កាតព្វកិច្ច) សត្វញីដែលជាពូជកែលម្អ។ ពូជដែលបានជ្រើសរើស ត្រូវតែមានអំណះអំណាងគ្រប់គ្រាន់អំពីផលិតភាពនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃប្រទេសកម្ពុជា។ <u>វាអាចជាជ្រូក ឬ សត្វស្លាបតូចៗ ដូចជា ទា ឬ មាន់</u> អាស្រ័យលើការនិយម និងលក្ខខណ្ឌនៅមូលដ្ឋាន។

២. លក្ខខណ្ឌដំបូងគឺថា សត្វញីដំបូង[20] (និងអាច) កូនដែលកើតចេញពីសត្វដែលជាពូជកែលម្អទាំងនេះត្រូវបញ្ជូនបន្ត (ជាជំនួយឥតសំណងជាប់កាតព្វកិច្ច) ទៅកសិករផ្សេងទៀតនៅក្នុងឃុំ ឬ ភូមិតែមួយ។ លក្ខខណ្ឌដើមមួយទៀតគឺថា កសិករនោះត្រូវយល់ព្រមទទួលយោបល់ណែនាំ និងអនុវត្តតាមគោលការណ៍ណែនាំមួយចំនួនអំពីការថែទាំសត្វទាំងនេះ។ ត្រូវមានការចុះកិច្ចសន្យារវាងកសិករនោះ និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំប្រសិនបើសមស្រប។ តាមរបៀបនេះ គេ"ត្រូវបញ្ជូន"អំណោយនេះជាបន្តតាមគោលការណ៍នេះ ទៅអ្នកដទៃទៀត ដោយគ្មានកាលកំណត់ ឬ យ៉ាងហោចណាស់រហូតដល់គ្រួសារដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍សុទ្ធតែបានទទួលពូជកែលម្អនេះ។

៣. ត្រូវមានសេវាគាំទ្រលើការងារផ្សព្វផ្សាយនិងកំចាត់ជម្ងឺ តាមរយៈបុគ្គលិកសុខភាពសត្វ ភូមិ (VAHW)[21] ក៏ដូចជា ពីមន្ទីរផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាលខេត្តផងដែរ។ ការបណ្តុះបណ្តាលសមស្របដល់ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយទាំងនេះអាចរួមបញ្ចូលទៅក្នុងសកម្មភាព ១ ប្រសិនបើអាចធ្វើបាន (នៅត្រូវធ្វើការសម្រេច)។

៤. ត្រូវបង្កើតក្រុមកសិករ ឬ អង្គការសហគមន៍មួយ នៅក្នុងភូមិនីមួយៗដែលចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនេះ ដើម្បីទទួលខុសត្រូវលើវិធានការសមស្របនៅក្នុងបរិបទនេះ[22]និងផ្តល់មូលដ្ឋានសម្រាប់ការកត់ត្រា និងដំណើរការជ្រើសរើស ដែលប្រសិនបើគ្មានមូលដ្ឋានបែបនេះទេ ការផ្តល់ពូជសត្វបែបនេះនឹងត្រូវធ្លាក់ក្នុងស្ថានភាពដែលមិនអាចតាមដានបានឡើយ។

៥. ការបែងចែកពូជសត្វគួរតែធ្វើឡើងជាក្រុម ដែលមានភូមិ ឬ ក្រុមកសិករចំនួន ១០ដែលអាច (ក)ផ្តល់ការគាំទ្រគ្នាទៅវិញទៅមក និង (ខ)កាត់បន្ថយថ្លៃចំណាយភស្តុភា។

ការអនុវត្តសកម្មភាពបង្ហាញនេះ អាចធ្វើឡើងតាមរយៈអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឬអង្គការប្រហែលគ្នានេះដែលមានបទពិសោធន៍ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធបែបនេះ ឬយ៉ាងហោចណាស់មានបទពិសោធន៍ជម្រុញផលិតកម្មសត្វ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំត្រូវតែចូលរួមជាភាគីមួយនៅក្នុងកិច្ចសន្យានេះ ប៉ុន្តែខ្លួនឯងពុំមានបទពិសោធន៍ និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីដើរតួជាអ្នកគ្រប់គ្រងសកម្មភាពនេះទេ។

ដូច្នេះ សកម្មភាពបង្ហាញនេះអាចផ្តល់ជាពូជសម្រាប់កសិករចាប់ផ្តើម ក៏ដូចជា ការចាក់ថ្នាំបង្ការ ចំណីថ្នាំទម្លាក់ព្រូន និងក្នុងការចាត់ចែងកត់ត្រានៅក្នុងក្រុមកសិករផងដែរ។ កិច្ចការនេះនឹងត្រូវភ្ជាប់ជាមួយការណែ

---

[20]ឬសមមូលជាសាច់ប្រាក់។

[21]នាយកដ្ឋានផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាលនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានបញ្ជាក់អំពីវត្តមានច្រើនជាង ១៤.០០០ VAHW នៅកម្ពុជា។ VAHW ទាំងនេះបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលងាយៗ និងអាចអនុវត្តកិច្ចការងាយៗសម្រាប់ការពារជម្ងឺ ការឃ្លាំមើល និងផលិតកម្មសត្វ។ នេះជាគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងនេះ ក្នុងការបម្លែងVAHWភាគច្រើនឲ្យទៅជាបុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មទូទៅនៅក្នុងភូមិ និងប្រមាណ ៥០% បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលអំពីការផ្សព្វផ្សាយទូទៅនៅក្នុងបរិបទនេះ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១២។VAHWគឺជាភ្នាក់ងារឯកជន និងមិនទទួលប្រាក់បៀវត្សរ៍ពីរដ្ឋាភិបាលឡើយ។ វត្តមានរបស់ពួកគេនៅក្នុងឃុំគោលដៅត្រូវបានក្រុមការងារនៅទួលគរគី បញ្ជាក់ ប៉ុន្តែមិនមាននៅព្រៃនប់ឡើយ។

[22]ក្រុមប្រឹក្សាឃុំអាចដើរតួនៅក្នុងកិច្ចការនេះផងដែរ ប៉ុន្តែមិនអាចជំនួសក្រុមគាំទ្រថ្នាក់ភូមិ ដែលមានឯកទេសផលិតកម្មសត្វឡើយ នៅក្នុងបរិបទនេះ។

នាំជាទៀងទាត់លើការគ្រប់គ្រងសត្វចិញ្ចឹម អាហារូបត្ថម្ភ ការកត់ត្រា ការកែលម្អវាលស្មៅ ការអភិរក្សចំណីស្ងួត ។ល។ ការលើកទឹកចិត្តសម្រាប់កត់ត្រា ការជ្រើសរើសពូជ និងកែលម្អការគ្រប់គ្រងអាចផ្ដល់តាមរយៈការចាត់ចែងឲ្យមានពិពណ៌ជនបទ ដែលក្នុងនោះ អាចមានការផ្ដល់រង្វាន់ដល់កសិករដែលអនុវត្តបានល្អជាងគេ។ រង្វាន់ជាប្រាក់ (ឬមិនមែនជាសាច់ប្រាក់) អាចផ្ដល់ទៅឲ្យវិស័យឯកជន ជាសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយ (ក្រុមហ៊ុនចំណីសត្វ ស៊ីភី ហ្វាម៉ា វ៉ាក់ស៊ីន...)។

ការធ្វើបែបនេះនឹងផ្ដល់ឲ្យកសិករនូវឧបករណ៍ដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណេញពីផលិតកម្មសត្វ ទន្ទឹមនឹងដោះស្រាយកង្វល់ចំបងៗ ពោលគឺកសិករខ្វះដើមទុនសម្រាប់ការវិនិយោគ។ កិច្ចការនេះត្រូវអនុវត្តដោយពុំចាំបាច់ផ្ដល់ជាជំនួយដោយផ្ទាល់ឡើយ ដែលជាការបាត់បង់ភាពម្ចាស់ការ និងទឹកចិត្ត។

គោលគំនិតនេះ បានផ្អែកលើបទពិសោធន៍ពីគម្រោងទ្រទ្រង់កសិករចិញ្ចឹមសត្វនៅប្រទេសឡាវ កម្មវិធីផលិតកម្មសត្វសម្រាប់គ្រួសារតូចតាច (SLPP) នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៥-១០ ដែលទទួលមូលនិធិពីសហភាពអឺរ៉ុប និងគម្រោងប្រហែលគ្នានេះនៅកន្លែងដទៃទៀត។ គម្រោងគ្រប់គ្រងតំបន់ឆ្នេ១៩៩៧-២០០៧ ក៏បានប្រើប្រាស់គោលការណ៍នេះផងដែរ។ បទពិសោធន៍នេះបានបង្ហាញថា ប្រព័ន្ធនេះ"បញ្ជូនអំណោយជាបន្ត"(អនុវត្តដោយអង្គការ Heifer International[23]អស់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំ) ជាវិធីដែលមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ណែនាំអំពីការគ្រប់គ្រងសត្វចិញ្ចឹមឲ្យបានល្អ។ បច្ចុប្បន្នវាក្លាយជាផ្នែកមួយផងដែរនៃកម្មវិធីអនុវិស័យចិញ្ចឹមសត្វដែលទទួលមូលនិធិពីសហភាពអឺរ៉ុប សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា ដែលនឹងត្រូវចាប់ផ្ដើមនៅដើមឆ្នាំ២០១៣។

<u>សំណើ</u>៖ គួរបង្កើត និងកំណត់ថ្លៃចំណាយសម្រាប់អនុវត្តផែនការផ្ដល់សត្វចិញ្ចឹមដូចអធិប្បាយខាងលើ។ នៅក្នុងកិច្ចការនេះ ត្រូវសង្កត់ធ្ងន់លើការ(១)ដាក់ឲ្យប្រព័ន្ធនេះចាប់ដំណើរការ និងបញ្ចប់ជុំដំបូងនៅមុនការបញ្ចប់ CARP ក្នុងដើមឆ្នាំ ២០១៤ និង(២) បង្កើតក្រុមកសិករដែលមាននិរន្តរភាព និងយន្តការគាំទ្រឲ្យបានមុនបញ្ចប់ CARP នៅឆ្នាំ ២០១៤ – ដែលអាចធានាថា ជុំនៃការផ្ដល់ពូជអាចបន្តដោយផ្អែកលើសត្វដែលបានផ្ដល់នៅក្នុងជុំដំបូង។

---

[23] Heifer International ក៏ធ្លាប់បានអនុវត្តសកម្មភាពប្រហែលគ្នានេះដែរនៅក្រោមគម្រោងគ្រប់គ្រងតំបន់ឆ្នេរ ១៩៩៧-២០០៧។

សេចក្តីអធិប្បាយ	សូចនាករ	ប្រភពនៃការផ្ទៀងផ្ទាត់	ការសន្មតិ
សមិទ្ធផល ***បង្កើនទ្វេដងនូវប្រាក់ចំណូលរបស់គ្រួសារដែលចូលរួមក្នុងសកម្មភាពចិញ្ចឹមសត្វ***	• បង្កើនប្រាក់ចំណេញមធ្យមប្រចាំគ្រួសារ $២០០ ក្នុងមួយឆ្នាំ[24]សម្រាប់គ្រួសារចូលរួមទាំង ១០០ នៅក្រោយឆ្នាំទី ១ – ដោយមាន ៥០ គ្រួសារបន្ថែមទៀតក្នុងមួយឆ្នាំ ជាបន្តបន្ទាប់	• របាយការណ៍ ការពិនិត្យ និងវាយតម្លៃសកម្មភាព	
លទ្ធផល ៤ ប្រព័ន្ធបង្វិលពូជសម្រាប់កែលម្អការចិញ្ចឹមសត្វ	• ការអនុវត្តប្រព័ន្ធផ្តល់ពូជជាបន្តបន្ទាប់ដល់គ្រួសារចំនួន១០០ ដោយផ្ទាល់ នៅក្នុងជុំទីមួយនៃការផ្តល់ក្នុង៧ឃុំរហូតដល់ឆ្នាំ ២០១៤	• របាយការណ៍ ការពិនិត្យ និងវាយតម្លៃសកម្មភាព	• សកម្មភាពដែលគាំទ្រ នឹងបន្ថែមទំនុកចិត្តគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់គ្រួសារកសិករ ដើម្បីទទួលយកអនុសាស្ត្រ និងទទួលបានឥទ្ធិពលជាប្រាក់ចំណូល

[24]យោង ឧបសម្ព័ន្ធ ២ ដែលថវិកាសម្រាប់សត្វចិញ្ចឹម (មួយផ្នែក) បង្ហាញថា កម្រិតនៃកំណើនប្រាក់ចំណូលបែបនេះ អាចទទួលបានសម្រាប់គ្រប់ប្រភេទសត្វទាំងអស់ដែលចិញ្ចឹមនៅក្នុងតំបន់ឆ្នេរ។

សកម្មភាព ៤.១ បង្កើតផែនការសម្រាប់ប្រព័ន្ធផ្តល់ពូជ ដែលរួមទាំង៖ • សកម្មភាពពិស្តារនិងគំរូដែលបានកំណត់ (ពោលគឺ ពូជ ការចែកចាយ ការផ្តល់ថ្នាំបង្ការ ការបណ្តុះបណ្តាលកសិករ ការជម្រុញផលិតកម្មចំណីស្ងួត ការផលិតចំណីតាមកសិដ្ឋាន ការអភិរក្សចំណីសត្វ។ល។) • កំណត់រកអ្នកទទួលផល និងដៃគូ • បង្កើតនីតិវិធីចុះកិច្ចសន្យា	• ផែនការ និងការអនុម័ត • ការធ្វើឲ្យ DAHP, PDA និងបុគ្គលិកសុខភាពសត្វភូមិ (VAHW)បានចូលរួម	• ឯកសារផែនការ និងរបាយការណ៍គម្រោង	• វត្តមានជំនាញសម្រាប់កសាងផែនការ
សកម្មភាព ៤.២ ចុះកិច្ចសន្យាជាមួយCBO/FO/NGOសម្រាប់អនុវត្តប្រព័ន្ធផ្តល់ពូជកែលម្អ មិនឲ្យយឺតជាងខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២	• ការចរចា និងចាត់ចែងចុះកិច្ចសន្យា	• កិច្ចសន្យាបានចុះហត្ថលេខា • របាយការណ៍គម្រោង	• អ្នកម៉ៅការដែលមានគុណវុឌ្ឍិចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការដេញថ្លៃយកកិច្ចសន្យាអនុវត្ត

សកម្មភាព ៤.៣ ការអនុវត្តប្រព័ន្ធផ្តល់ពូជបន្ត នៅឆ្នាំ ២០១៤ – ភាគច្រើនជាការផ្តល់ និងតម្លើងជុំទីមួយនៃសត្វចិញ្ចឹម - និងកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយកសិករដែលចូលរួមដើម្បីបន្តអនុវត្តប្រព័ន្ធនេះ	• កសិករ ១០០ គ្រួសារបានចុះឈ្មោះនិងទទួលការបណ្តុះបណ្តាល • ក្រុមចំនួន ១០ បានទទួលសត្វសម្រាប់ចិញ្ចឹម	• ការណែនាំ និងតាមដានដោយ CARP • របាយការណ៍គម្រោង	• ចំណាប់អារម្មណ៍របស់កសិករត្រូវបានអះអាង
សកម្មភាព ៤.៤ គាំទ្រកម្មវិធីសម្រាប់បន្តប្រព័ន្ធផ្តល់ពូជសត្វនៅក្នុងភូមិ - ដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយ VAHW, ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ការិយាល័យស្រុក និងមន្ទីរខេត្ត នៅក្រោយឆ្នាំ ២០១៤	• ចំនួន និងប្រភេទនៃការចាត់ចែងនៅមូលដ្ឋានត្រូវបានចាត់ចែង • ការរួមបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ	• ការតាមដានសកម្មភាពនិងលទ្ធផលគម្រោង • ការវាយតម្លៃឥទ្ធិពលនៅក្រោយបញ្ចប់គម្រោង • ផែនការឃុំ	• ការប្តេជ្ញារបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងមន្ទីរខេត្ត
សកម្មភាព ៤.៦ តាមដាន និងចងក្រងជាឯកសារនូវឥទ្ធិពល និងបទពិសោធន៍ពីជំហាន i-v. (បន្ត)	• ការតាមដានដោយបុគ្គលិកគម្រោង និងអ្នកពិនិត្យពីស្ថាប័នខាងក្រៅ	• របាយការណ៍អំពីការតាមដាន និងការពិនិត្យ	• ការតាមដានគម្រោងគឺជាផ្នែកមួយនៃការងារគ្រប់គ្រងគម្រោង និងមិនត្រូវចំណាយបន្ថែមឡើយ

តារាង ៤៖ ការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយ

ជំហាន	ការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយ(លំអិត)	ចំនួន ($)
សកម្មភាព ៤.១	ថ្លៃទីប្រឹក្សា ៣០នាក់ ថ្ងៃ @ $២០០ = ៦.០០០ កសុ្កភា និងសម្ភារៈ = ២.០០០ បម្រុងយថាភាព= ២.០០០	១០.០០០
សកម្មភាព ៤.២	ថ្លៃទីប្រឹក្សា ៣០នាក់ ថ្ងៃ @ $២០០ = ៦.០០០ កសុ្កភា និងសម្ភារៈ = ២.០០០ បម្រុងយថាភាព= ២.០០០	១០.០០០
សកម្មភាព ៤.៣	ថ្លៃចំណាយ ១០ ក្រុម (ក្រុមនីមួយៗសត្វ ១០ក្បាល) x ៥.០០០ = ៥០.០០០ កសុ្កភា @ ១០០០ក្នុងមួយក្រុម : ១០.០០០ ការផ្តល់ថ្នាំបង្ការ @១០០ក្នុង១ក្រុម?=១.០០០ សេវាផ្តល់យោបល់ណែនាំ[25]: ១២.០០០ បណ្តុះបណ្តាល៖ ២វគ្គងាយៗ៖២.០០០ កសុ្កភានិងចំណាយរដ្ឋបាលសម្រាប់អ្នកម៉ៅការ (៧%)៖ ៥.០០០	៨០.០០០
សកម្មភាព ៤.៤	សរុបសម្រាប់ទុនបង្វិល៖ $១០.០០០ ក្នុងមួយឃុំ	៧០.០០០
សកម្មភាព ៤.៥	ការតាមដានគម្រោងជាផ្នែកមួយនៃការងារគ្រប់គ្រងជាធម្មតា ដោយមិនចំណាយបន្ថែម។ ការពិនិត្យពីស្ថាប័នខាងក្រៅ៖ ១៥នាក់ ថ្ងៃ @ $២០០ = $ ៣.០០០ + កសុ្កភា។ល។$ ១.០០០ =	៤.០០០
	បម្រុងយថាភាព	១.០០០
សរុប		១៧៥.០០០

[25]ទស្សនកិច្ចផ្តល់ការណែនាំដោយអ្នកជំនាញការនៅមូលដ្ឋាន៖ អប្បបរមា ២លើក ក្នុង ១ ខែ នៅក្នុងឆ្នាំដំបូង @ $ ៥០ ក្នុងមួយក្រុម (២ x ១២ x ៥០ = ១.២០០ ក្នុងមួយក្រុម)

៥. ការអភិរក្សទឹកក្នុងកសិដ្ឋាន និងវិធីត្រងទឹកភ្លៀង។ នេះជាការឆ្លើយតបទៅនឹងការជ្រាបចូលពីក្រោមដីនៃទឹកប្រៃទៅក្នុងដង្ហើមទឹកក្រោមដី - ដូច្នេះអាចបង្កើនប្រភពទឹកសាបនៅក្រោមដី

សម្ពាធពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅអនាគតអាចបង្កើនភាពខ្វះខាតទឹកដូចជាបញ្ហាដែលសហគមន៍គោលដៅនានាបានជួបប្រទះរួចមកហើយ ពោលគឺ ភាពខ្វះទឹក។ ការត្រងទឹកភ្លៀងអាចបង្កើនប្រភពទឹក (ដូចជាសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន) ឬ បង្កើនការផលិតដំណាំ។

ការត្រងទឹកភ្លៀងនៅតាមមូលដ្ឋាន គឺជាការប្រមូលនិងរក្សាទុកទឹកភ្លៀង តាមរយៈបច្ចេកវិទ្យាខុសៗគ្នា។ នៅក្នុងគំរូដែលលើកស្នើឡើង ពោលគឺ ប្រព័ន្ធត្រងទឹកភ្លៀងនៅក្នុងមូលដ្ឋាន បច្ចេកវិទ្យាត្រងទឹកភ្លៀងរួមមានយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងដី និងទឹក ដែលបង្កើនជម្រាបទឹកទឹកភ្លៀងចូលក្នុងដី និងកាត់បន្ថយទឹកហូរលើផ្ទៃដី។ ដូច្នេះ ទឹកភ្លៀងត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយប្រសិទ្ធភាព និងទប់ស្កាត់ការហូរច្រោះដី។ ឧទាហរណ៍ អំពីប្រព័ន្ធបែបនេះ គឺការបង្កើតទីលានរាបស្មើ ការជីកស្រះ និងទម្លាប់ភ្ជួរដីបែបអភិរក្ស។ តាមរយៈការត្រងទឹកភ្លៀងទុកទឹកក្នុងដីត្រូវបានបំពេញមកវិញ ដើម្បីបង្កើនការលូតលាស់ដំណាំបានប្រសើរជាងមុន និងបង្កើនផលិតភាពកសិដ្ឋាន។ ប៉ុន្តែ ទឹកនេះក៏ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់គោលបំណងផ្សេងទៀតផងដែរ។

សកម្មភាពនេះអាចរាប់បញ្ចូលការជម្រុញឲ្យមានកំណែលម្អការស្រោចស្រព និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់នៃការប្រើប្រាស់ទឹកក្នុងកសិដ្ឋានផងដែរ ឧទាហរណ៍ ការស្រោចស្រពដោយតំណក់ទឹកនៅក្នុងផលិតកម្មបន្លែ និងផ្លែឈើ។

ព័ត៌មានបន្ថែមពីគម្រោងបន្តពី NAPA ដំបូង រួមមានដូចតទៅៈ

ការប្រើប្រាស់ទឹកប្រចាំឆ្នាំក្នុងគ្រួសារ			
ការប្រើប្រាស់	**ទំហំ**	**តម្រូវការទឹក**	**ការប្រើប្រាស់ទឹកសរុប**
វាលស្រែ	១ ហ.ត	១រដូវ = ១២.០០០ម៣	១២.០០០
បន្លែ	០,២ហ.ត, ៦ខែ/ឆ្នាំ	៥ម.ម ក្នុងមួយថ្ងៃ	១.៥០០
ក្នុងគ្រួសារ	២០ល/ម្នាក់/ថ្ងៃ	៥នាក់ x ៣៦៥ថ្ងៃ	៣៦,៥
គោ	៤០ល/មួយក្បាល/ថ្ងៃ	២ក្បាល x ៣៦៥ថ្ងៃ	២៩,២
ជ្រូក	១០ល/ក្បាល/ថ្ងៃ	៣ក្បាល x ៣៦៥ថ្ងៃ	១០,៩៥
មាន់	០,៥ល/ក្បាល/ថ្ងៃ	១០ក្បាល x ៣៦៥ថ្ងៃ	១,៨២៥
ការប្រើប្រាស់ទឹកសរុបប្រចាំឆ្នាំ			១៣.៥៧៨

បរិមាណទឹកសរុបដែលគ្រួសារនីមួយៗប្រើប្រាស់គឺត្រឹមតែ៧៥% នៃទឹកភ្លៀងដែលធ្លាក់មកលើផ្ទៃដី។ ប្រសិនបើពួកគេត្រូវការទឹកបន្ថែមទៀត ពួកគេអាចបូមយកពីទន្លេ ឬ ពីអណ្តូង។ គួរកត់សំគាល់ថា ទឹកប្រើប្រាស់សម្រាប់ដំណាំស្រូវមានប្រមាណ ៩០% នៃទឹកប្រើប្រាស់សរុបនៅក្នុងការគណនានេះ។ ក្នុងគ្រួសារភាគច្រើន តម្រូវការទឹកធ្វើស្រែអាចច្រើនជាង៩០% ដោយសារ ០,២ហ.ត ជាទំហំធំណាស់សម្រាប់ច្បារបន្លែ។

ថ្លៃទឹក៖ យើងបង់ថ្លៃដោយផ្ទាល់ដើម្បីបានទឹកសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ទឹកជាច្រើនបែប។ ឧទាហរណ៍ខ្លះៗគឺ៖

- ថ្លៃទឹកផឹក "ធម្មតា" នៅក្នុងហាងទំនិញមួយ តាមធម្មតាមានប្រមាណ ០,០៥ដុល្លាអាមេរិក សម្រាប់ទឹក ០,៥ល។ ២០ដុល្លាអាមេរិក/ ម៣។
- តាមស្រុកនៅជនបទដែលគ្មានអណ្តូង តាមធម្មតាគេលក់ទឹក ២០០០រៀល (០,៥០ដុល្លាអាមេរិក) សម្រាប់ទឹកមួយធុង ២០០លីត្រ។ ២,៥០ដុល្លាអាមេរិក/ម៣។

ចំពោះសេចក្តីអធិប្បាយអំពីសកម្មភាពដែលអាចមាន គេអាចដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌដូចខាងក្រោម។ **សំណើ៖** សកម្មភាពនេះអាចរួមបញ្ចូលនៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា នូវសកម្មភាព ១។ លើសពីនេះ វាអាចក្លាយជាសកម្មភាពបង្ហាញដោយផ្ទាល់។ នៅត្រូវធ្វើសេចក្តីសម្រេច។

សេចក្តីអធិប្បាយ	សូចនាករ	ប្រភពនៃការផ្ទៀងផ្ទាត់	ការសន្មតិ
សមិទ្ធផល *ទឹកកាន់តែច្រើន (ដែលមានគុណភាពខ្ពស់) សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារ និងកំណើនផលិតផលដំណាំ (បន្លែ)។ ការថយចុះផលប៉ះពាល់នៃកង្វះសំណើមដីមកលើទិន្នផល– កំណើនឱកាសសម្រាប់ដំណាំបន្ថែម នៅរដូវប្រាំង*	• បង្កើនប្រាក់ចំណេញជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ ២០០ដុល្លាក្នុង ១ហិកតា • បង្កើនផលិតផលបន្លែ បាន ០,១ ហ.ត ក្នុងមួយគ្រួសារ ក្នុងរដូវប្រាំង	• របាយការណ៍ ការពិនិត្យ និងវាយតម្លៃសកម្មភាព	
លទ្ធផល ៥ **វិធីអភិរក្សទឹកក្នុងវាលស្រែ និងការគ្រងទឹកក្នុងកសិដ្ឋាន និងវិធីស្រោចស្រពខ្នាតតូច**	• ការអនុវត្តសកម្មភាពបង្ហាញទាំងនេះ និងការបណ្តុះបណ្តាល	• របាយការណ៍ ការពិនិត្យ និងវាយតម្លៃសកម្មភាព	• សកម្មភាពបង្ហាញនិងបណ្តុះបណ្តាលនឹងបន្ថែមទំនុកចិត្តគ្រប់គ្រាន់ ដល់គ្រួសារកសិករ ដើម្បីទទួលយកអនុសាសន៍ និងឥទ្ធិពលជាប្រាក់ចំណូល

សកម្មភាព ៥.១ ការវាយតម្លៃបច្ចេកទេសដាំដំណាំ គុណភាពដី/ទឹក សក្តានុពលផលិតដំណាំនៅក្នុងបរិបទនេះ តាមរយៈការវិភាគប្រព័ន្ធក្សេត្របរិស្ថាន (AEA) ដែលជាផ្នែកមួយនៃសកម្មភាព ១ – ដោយមិនចំណាយបន្ថែម	• បច្ចេកទេសត្រងទឹកសមស្រប ការអភិរក្សទឹក និងសកម្មភាពស្រោចស្រពខ្នាតតូច ដូចដែលបានកំណត់ដោយ AEA ក្នុងឃុំចំនួន ៧ ឬ ៨	• របាយការណ៍ AEA	• មានមន្ត្រីដែលបានកត់សំគាល់ដើម្បីដឹកនាំការវិភាគ AEA • សន្មតថាគ្មានការចំណាយបន្ថែមឡើយ
សកម្មភាព ៥.២ ការអនុវត្តសកម្មភាពបង្ហាញក្នុងកសិដ្ឋានលើការអភិរក្សទឹក ការត្រងទឹក និងការស្រោចស្រពសមស្រប។ ឧទាហរណ៍ការស្រចស្រពដោយតំណក់ទឹកសម្រាប់ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ(បន្លែ) នៅរដូវប្រាំង	• បានអនុវត្តការបង្ហាញ និងចងក្រងជាឯកសារអំពី ២០ទីតាំង ក្នុង៧-៨ឃុំ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៣	• ការដឹកនាំ និងតាមដានដោយ CARP • របាយការណ៍ពីទីតាំង	• PDA និងស្ថាប័នដទៃទៀតមានសមត្ថភាពអនុវត្តសកម្មភាពបង្ហាញ

សកម្មភាព ៥.៣ អនុវត្តទិវាសាលាស្រែកសិករ (FFD) ដែលទាក់ទងនឹងទីតាំងបង្ហាញនីមួយៗ – FFD មួយ ក្នុងឃុំនីមួយៗ	• បានរៀបចំទិវាស្រែកសិករ	• របាយការណ៍ទិវាស្រែកសិករ	• កសិករមានចំណាប់អារម្មណ៍ចូលរួម
សកម្មភាព ៥.៤ ការបណ្តុះបណ្តាលកសិករ/គ្រួសារអំពីបច្ចេកទេសត្រងទឹកភ្លៀងនឹងនឹងកន្លែង – អាចទាក់ទងនឹងសកម្មភាព ៤។ អាចរួមបញ្ចូលទស្សនកិច្ចនៅកន្លែងផ្សេងក្នុងប្រទេសកម្ពុជា	• គ្រួសារកសិករចំនួន ២០០ ចុះឈ្មោះ និងបណ្តុះបណ្តាលក្នុង ៣២វគ្គ	• របាយការណ៍គម្រោង	• កសិករមានចំណាប់អារម្មណ៍ចូលរួម
សកម្មភាព ៥.៥ ការតាមដាននិងចងក្រងជាឯកសារអំពីឥទ្ធិពល និងបទពិសោធន៍តាមរយៈជំហានi-iv. (បន្ត)	• ការតាមដានដោយបុគ្គលិកគម្រោង និងដោយអ្នកពិនិត្យពីស្ថាប័នខាងក្រៅ	របាយការតាមដាន និងពិនិត្យ	ថ្លៃចំណាយ៖ ការតាមដានគម្រោងជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចការគ្រប់គ្រងជាធម្មតា ដោយគ្មានថ្លៃចំណាយបន្ថែម

តារាង ៥៖ ការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយ

ជំហាន	ការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយ(លំអិត)	ចំនួន ($)
សកម្មភាព ៥.១	ផ្នែកមួយនៃAEA នៅក្រោមសកម្មភាព ១	0
សកម្មភាព ៥.២	ការអនុវត្តបង្ហាញចំនួន ២០ @ $ ១២០០	៤០.០០០
សកម្មភាព ៥.៣	ទិវាស្រែកសិករ ៧-៨លើក	៣.៥០០
សកម្មភាព ៥.៤	ការបណ្តុះបណ្តាលកសិករ ២០០នាក់ (៣២វគ្គ)	៥.០០០
	បម្រុងយថាភាព	១.៥០០
សរុប		៥០.០០០

១. គម្រោងសហគមន៍ព្រៃឈើ ក្រោមកិច្ចសហការជាមួយរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ដែលមានលទ្ធភាពអនុវត្តនៅទួលគរគី។ អាចរួមបញ្ចូល សិទ្ធិលែងសត្វឲ្យស៊ីស្មៅនៅក្នុងតំបន់ព្រៃឈើ។

បច្ចុប្បន្ននេះ យើងពុំមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់អំពីលទ្ធភាពអនុវត្តសកម្មភាពនេះទេ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយខ័ណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើខេត្តកោះកុងបានបង្ហាញថា គម្រោងសហគមន៍ព្រៃឈើមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងពេលថ្មីៗនេះ នៅឃុំទួលគរគី (ឥឡូវនេះខ្វះថវិកា) និងសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធមួយផ្សេងទៀត អាចជាថ្នាលបណ្តុះកូនឈើមួយ ឬច្រើន សម្រាប់ឃុំគោលដៅ និងអាចឃុំដទៃទៀតផងដែរ។ ប្រភេទឈើ ដែលផ្តល់ជាអុសអាចសមស្របសម្រាប់ជម្រុញនៅក្នុងបរិបទនេះ។ សកម្មភាពនេះផ្សារភ្ជាប់ជិតស្និទ្ធិជាមួយរបៀបវារៈប្រែប្រួលអាកាសធាតុ តាមរយៈសក្តានុពលរបស់វាសម្រាប់ជម្រុញប្រភេទឈើសមស្របសម្រាប់សាងសង់ទីជម្រក ផ្តល់ជាអាហារ និងឥន្ទនៈ។

ដូច្នេះ សំណើសកម្មភាពបង្ហាញនេះមិនអាចចែងពិស្តារបន្ថែម និងកំណត់ថ្លៃចំណាយបានឡើយ និងមិនអាចវាយតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចបានដែរទេនៅក្នុងដំណាក់កាលនេះ។

<u>សំណើ</u>៖ ការពិគ្រោះយោបល់បន្ថែមនៅខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ លើចំណុចនេះជាមួយរដ្ឋបាលព្រៃឈើ នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (MAFF) ខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើកោះកុង និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ទួលគរគី។

២. ការពង្រឹងការងារថែទាំទំនប់សហគមន៍ ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធដោះទឹក និងប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ក្រោមកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម MoWRAM – សម្រាប់ព្រៃនប់ និងទួលគរគី។

ក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍ផ្ទាល់បានលើកស្នើកិច្ចការភាគច្រើនដែលមានខាងក្រោម រួមទាំងយោបល់ពីរបាយការណ៍ CARP ដែលបានកត់សំគាល់ផងដែរ៖

១. សាងសង់ និងស្តារទំនប់ការពារទឹកប្រៃ
២. សាងសង់ទំនប់ការពារដីភូមិ
៣. ជួសជុលទ្វារទឹក
៤. ជួសជុល (ធ្វើឲ្យជ្រៅ) ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងទៀត (ផ្លូវថ្នល់ ប្រឡាយ លូដោះទឹក អាងទឹក)
៥. បង្កើតផែនការគ្រប់គ្រងទឹកសមស្រប
៦. សាងសង់សន្ទះទឹកសម្រាប់ដំណាំកសិកម្ម និងការចិញ្ចឹមសត្វ
៧. ការអង្កេតគុណភាពដីសម្រាប់កសិកម្ម
៨. ជីកស្រះសម្រាប់ធ្វើវារីវប្បកម្ម
៩. រួមបញ្ចូលផែនការសកម្មភាពទាំងនេះទៅក្នុងកម្មវិធីវិនិយោគរបស់រដ្ឋាភិបាល/ឃុំ
១០. ការគាំទ្រដល់ការងារគ្រប់គ្រង ដែលរួមទាំង តាមដានជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធនូវកម្រិតប្រៃ និងការស្រុតដី

សំណើ៖ បង្កើត និងកំណត់ថ្លៃចំណាយសម្រាប់ផែនការសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញសម្រាប់ព្រៃនប់ និងទួលគរគី ដូចមានចែងខាងលើ ដោយសហការជាមួយ គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងប៉ូលឌែរ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សមាជិកឃុំ អាជ្ញាធរស្រុក និងមន្ទីរធនធានទឹក។

ផែនការនេះគួរតែរាប់បញ្ចូលវិភាគទានជាច្រើនខាងហិរញ្ញវត្ថុ និងមិនមែនសាច់ប្រាក់ ពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដែលពាក់ព័ន្ធ និងក្លាយជាផ្នែកមួយនៃផែនការវិនិយោគឃុំ និងផែនការប្រតិបត្តិប្រចាំឆ្នាំ។

នៅពេលនេះ យើងពុំមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីកសាងផែនការ និងកំណត់ថ្លៃចំណាយសម្រាប់សកម្មភាពនេះឡើយ។ ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធនានាកំពុងតែអនុវត្តបន្ត។

តារាង ៦. សង្ខេបថ្លៃប៉ាន់ស្មានសម្រាប់សកម្មភាពបង្ហាញនៅក្រោម CARP

ជំហាន	ការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយ(លំអិត)	ចំនួន ($)
សកម្មភាព ១	កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលកសិករអំពីការបន្សាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការដាំដំណាំចម្រុះក្នុង៧ឃុំ	២២៥.០០០
សកម្មភាព ២	កម្មវិធីសហគមន៍នេសាទសម្រាប់ពាមក្រសោបក្នុងខេត្តកោះកុង	៨០.០០០
សកម្មភាព ៣	ការសាកល្បងពូជនានានៅតាមកសិដ្ឋាន ការអនុវត្តបង្ហាញ និងការបណ្តុះបណ្តាលលើការជ្រើសរើសពូជក្នុង ៧ ឃុំ	៣២.០០០
សកម្មភាព ៤	ប្រព័ន្ធចិញ្ចឹមសត្វបន្តគ្នានៅក្នុង៧ឃុំ	១៧៥.០០០
សកម្មភាព ៥	ការអនុវត្តបង្ហាញតាមកសិដ្ឋានអំពីការអភិរក្សទឹក ការគ្រងទឹក និងប្រព័ន្ធស្រោចស្រពខ្នាតតូច	៥០.០០០
សរុប		៥៦២.០០០

តួលេខនេះបង្ហាញពីថវិកាបម្រុងទុក១៣៨.០០០ដុល្លា សម្រាប់ការគាំទ្រដោយផ្ទាល់ដល់វិធានការនានាដែលទាក់ទងនឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដែលរួមបញ្ចូលនៅក្នុងផែនការវិនិយោគឃុំ និងសម្រាប់សកម្មភាពនានាដែលទាក់ទងនឹងការបង្កើនការយល់ដឹងអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងប្រព័ន្ធជាវសាស្ត្រដែលអន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ប្រសិនបើសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញទាំងអស់ខាងលើត្រូវដាក់ឲ្យអនុវត្តទាំងស្រុង។

៤. ការវិភាគថ្លៃចំណាយ និងផលចំណេញ

សេចក្តីផ្តើម

ការគណនាទាំងនេះប្រើប្រាស់ម៉ូដែលដូចមានអធិប្បាយក្នុងផែនការសកម្មភាព២.៦ - ឯកសារភ្ជាប់២ ពោលគឺ ការងារអំពីភាពខុសគ្នាដែលរំពឹងទុក រវាងពីមុន និងក្រោយសកម្មភាពបង្ហាញដែលពាក់ព័ន្ធ។

ដើម្បីប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រនេះ ជាចាំបាច់ត្រូវបង្កើត និងគណនាជាជំហានទី ១៖

(១) ថវិកាដុលមធ្យមសម្រាប់ប្រភេទដំណាំចំបងៗក្នុងប្រភេទនីមួយៗ សត្វចិញ្ចឹម និងសកម្មភាពនេសាទ នៅក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន សម្រាប់គ្រួសារទូទៅ និង

(២) ដូចគ្នានេះដែរសម្រាប់ការកែលម្អដែលរំពឹងទុក ដែលបានពីសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធ។

ឯកសារទាំងនេះត្រូវមានពិស្តារតាមការចាំបាច់ អំពីអ្វីដែលជាការរំពឹងទុកជាក់លាក់ និងតើបានមកដោយវិធីណា។ ថវិកាដំណាំ មានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ២។ ប៉ុន្តែសម្រាប់សត្វចិញ្ចឹម និងជលផល ត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីមួយផ្សេង ដោយសារតែទិន្នន័យដែលមានក្នុងកម្រិតកំណត់។

ជំហានទី២គឺការពង្រីកការរំពឹងទុកខាងលើសម្រាប់គ្រួសារមធ្យមណាមួយនៅកម្រិតគម្រោងCARP។ ការធ្វើបែបនេះផ្តល់ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការគណនាតម្លៃបច្ចុប្បន្នសុទ្ធ (NPV) និងអត្រាផលចំណូលផ្ទៃក្នុង (IRR)[26]។ ទាំងនេះគឺជាឧបករណ៍បឋមសម្រាប់វាយតម្លៃឱកាសវិនិយោគ និងសម្រាប់ជ្រើសយករវាងការវិនិយោគផ្សេងៗ - ខាងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ សេចក្តីពិស្តារនៃការគណនានេះមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៣។

៤.១ ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់សកម្មភាព ១ និង ៣

សកម្មភាពបង្ហាញទាំងពីរត្រូវបានរួមបញ្ចូលគ្នា ដោយសារវាគាំទ្រគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយការញែកពីគ្នារវាងឥទ្ធិពលនៃសកម្មភាពទាំងពីរ គឺជាការលំបាក។

៤.១.១ ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចក្នុងគ្រួសារ/ឆ្នាំ (ស្រូវ)

សំគាល់៖ ការគណនានេះពិនិត្យមើលភាពខុសគ្នារវាងទម្លាប់ខុសគ្នាក្នុងកសិកម្ម("ចាស់"និង"ថ្មី")។ សូមយោងទៅថវិកាដាច់គ្នាសម្រាប់ដំណាំតាមវិធី "ចាស់"និង"ថ្មី" ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ២។ ការគណនាដំបូងសម្រាប់គ្រួសារនីមួយៗ ត្រូវបានធ្វើឡើងជាពីរឈុត សម្រាប់ព្រៃនប់ខាងកើតនិងខាងលិច[27] ដោយសារតែភាពខុសគ្នាជាខ្លាំងនៃទិន្នផលស្រូវ និងការប្រើប្រាស់ពលកម្ម និងសេវាពីខាងក្រៅ។

[26]អត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង (IRR) គឺជាអត្រាដែលធ្វើឲ្យ NPV ស្មើសូន្យ ប្រសិនបើប្រើក្នុងរូបមន្ត NPV

[27]ព្រៃនប់ខាងកើតមាន ៣ឃុំគឺ ទឹកថ្លា ទឹកល្អក់ និងសាមគ្គី ហើយព្រៃនប់ខាងលិច មាន៣ឃុំគឺ ព្រៃនប់ ទួលទទឹងនិងអូរឧកញ៉ាហេង នៃស្រុកព្រៃនប់

តារាង ៤.១៖ ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចមកលើគ្រួសារ/ឆ្នាំ (ស្រូវ)

<u>ព្រៃនប់(ខាងកើត)</u>[28]

<u>សំគាល់</u>៖ ការគណនានេះ ពិនិត្យមើលភាពខុសគ្នារវាងទម្លាប់ខុសៗគ្នាក្នុងកសិកម្ម ("ចាស់"និង"ថ្មី") តែមិនមែនថ្លៃចំណាយ និងផលចំណេញសរុបឡើយ (សូមយោងទៅថវិកាដាច់គ្នាសម្រាប់ដំណាំតាមបែប˝ចាស់˝ និង ˝ថ្មី˝ ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ២)។

ឥទ្ធិពលលើគ្រួសារនីមួយៗសម្រាប់ម្ចាស់ស្រែជាមធ្យម ដែលបានពីការចូលរួមក្នុងសាលាស្រែកសិករ (FFS)	ឯកត្តា (គ.ក)	$ /ឯកត្តា	តម្លៃ	សរុប$
ផលចំណេញ/ទំហំស្រែជាមធ្យម[29]				
១. កំណើនទិន្នផលស្រូវ	៩០៤	០,២៣៥	២១៦	
២. កំណើនតម្លៃជញ្ជាំងស្រូវ			១១	២២៧
<u>ថ្លៃចំណាយ</u>				
៣. កំណើនថ្លៃអថេរ/គ្រួសារ			-៧០	
៤. កំណើនថ្លៃចំណាយលើឧបករណ៍រយៈពេលវែង (ដូចជា បរិក្ខារ ជួល ការប្រាក់។ល។)			-១៥	
៥. ថ្លៃឱកាស (ចំណូលប្រចាំឆ្នាំដែលបាត់បង់ បើមាន)			<u>០</u>	-៨៥
កំណើនសុទ្ធក្នុងគ្រួសារនីមួយៗ				១៤២

ភាពខុសគ្នាជាចំបងរវាង ˝មុននិងក្រោយគម្រោង˝ កើតឡើងដោយសារការប្រើប្រាស់ពូជកែលម្អ ជីច្រើនជាងមុន ៤០% និងជួលកម្លាំងពលកម្ម ២០ថ្ងៃច្រើនជាង។ កំណើនការប្រើប្រាស់ជីត្រូវបានគិតបញ្ចូលដើម្បីអនុវត្តវិធានការអេតិរក្ស ប៉ុន្តែ វាអាចមិនចាំបាច់។ ជារួម ឥទ្ធិពលចំបងនឹងបង្កើតបានតាមរយៈកំណែលម្អការថែទាំដំណាំ និងការគ្រប់គ្រងជារួម ដែលអាចកាត់បន្ថយកម្រិតប្រើប្រាស់ជីដែលបានស្នើឡើង។

[28]ព្រៃនប់ខាងកើត មាន៣ ឃុំ គឺ ឃុំទឹកថ្លា ទឹកល្អក់ និងសាមគ្គី

[29]ទំហំស្រែជាមធ្យមនៅព្រៃនប់ខាងកើតគឺ ០,៨ ហ.ត (ស្រែវស្សាតែប៉ុណ្ណោះ)

ព្រៃនប់(ខាងលិច)[30]

សំគាល់៖ ការគណនានេះ ពិនិត្យមើលភាពខុសគ្នារវាងទម្លាប់ខុសគ្នាក្នុងកសិកម្ម ("ចាស់" និង"ថ្មី") តែមិនមែនថ្លៃចំណាយ និងផលចំណេញសរុបឡើយ (សូមយោងទៅ ថវិកាដាច់គ្នាសម្រាប់ដំណាំតាមបែប"ចាស់" និង"ថ្មី" ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ២)។

ឥទ្ធិពលលើគ្រួសារនីមួយៗសម្រាប់ម្ចាស់ស្រែជាមធ្យម ដែលបានពីការចូលរួមក្នុងសាលាស្រែកសិករ (FFS)	ឯកត្តា (គ.ក)	$/ឯកត្តា	តម្លៃ	សរុប$
ផលចំណេញ/ទំហំស្រែជាមធ្យម[31].				
១. កំណើនទិន្នផលស្រូវ៖ ៦០០គ.កx១.៥ហ.ត	៩០០	០,២៣៤	២០៩	
២. កំណើនតម្លៃជញ្ជាំងស្រូវ			១២	២២១
ថ្លៃចំណាយ				
៣. កំណើនថ្លៃអថេរ/គ្រួសារ			- ១១	
៤. កំណើនថ្លៃចំណាយលើឧបករណ៍រយៈពេលវែង (ដូចជា បរិក្ខារ ជួល ការប្រាក់។ល។)			- ១៥	
៥. ថ្លៃឱកាស (ចំណូលប្រចាំឆ្នាំដែលបាត់បង់ បើមាន)			0	- ២៦
កំណើនសុទ្ធក្នុងគ្រួសារនីមួយៗដែលមានដីស្រែមធ្យម ១,៥ហិកតា				**១៩៥**

ភាពខុសគ្នាជាចំបងរវាង "មុន និង ក្រោយគម្រោងកើតឡើងដោយសារការប្រើប្រាស់ពូជល្អជាងមុនដាក់ជី ១០%ច្រើនជាង និងកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ថ្នាំកំចាត់កត្តាចង្រៃ។ កំណើនការប្រើប្រាស់ជីត្រូវបានគិតបញ្ចូល ដើម្បីអនុវត្តវិធានអភិរក្ស ប៉ុន្តែ វាអាចមិនចាំបាច់។ ជារួម ឥទ្ធិពលចំបងនឹងបង្កើតបានតាមរយៈកំណែលម្អការថែទាំដំណាំ និងការគ្រប់គ្រងជារួម ដែលអាចកាត់បន្ថយកម្រិតប្រើប្រាស់ជីដែលបានស្នើឡើង ក៏ដូចជាកាត់បន្ថយថ្លៃជួលពលកម្ម និងសេវាផងដែរ។

[30]ព្រៃនប់ខាងលិច មាន "ឃុំថ្មី" ចំនួន៣ គឺ ព្រៃនប់ ទទួលទទឹង និងអូរឧកញ៉ាហេង នៃស្រុកព្រៃនប់

[31]ទំហំស្រែជាមធ្យមក្នុងគ្រួសារនីមួយៗ សម្រាប់ព្រៃនប់ខាងលិច (នៅក្នុងប៉ូលឌែរផ្ទាល់) គឺ ១,៥ហ.ត

ការប្រៀបធៀបជាមួយការវាយតម្លៃផ្សេងទៀតអំពីឥទ្ធិពលនៃសាលាស្រែកសិករ៖ គោលគំនិត FFS ត្រូវបានអនុវត្តក្នុងគម្រោងខុសៗគ្នាជាច្រើននៅកម្ពុជា អស់រយៈពេលជាងមួយទសវត្សរ៍មកហើយ។ ចំពោះកំណើនទិន្នផលស្រូវ ជាទូទៅលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃមានភាពខុសគ្នាពីប្រមាណ ៧៥០គ.ក/ហ.ត ដល់ប្រមាណ ១ ៤០០គ.ក (ចងក្រងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ២) ប៉ុន្តែក៏មានលទ្ធផលនៅក្រៅបេត់នេះផងដែរគឺកើនរហូតដល់ ៣ ៥០០គ.ក ក្នុងមួយហិកតា។[32]

ដោយហេតុថា សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញសាលាស្រែកសិករបច្ចុប្បន្ននេះបានទទួលការគាំទ្របន្ថែមតាមរយៈការប្រើប្រាស់ពូជស្រូវខុសៗគ្នា ការវាយតម្លៃបង្ហាញថាទំនងជាមានកំណើនទិន្នផលដូចរំពឹងទុក។

៤.១.២ ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំគ្រួសារ/ឆ្នាំ (បន្លែ)

បន្ថែមលើស្រូវ គ្រួសារនានានៅព្រៃនប់ដាំបន្លែលើផ្ទៃដីជាមធ្យម ០,១ហ.ត ក៏ដូចជាដំណាំបន្ទាប់បន្សំផងដែរ។ មានការសន្មតិជាបន្ថែមថា កំណើនសុទ្ធនៃការដាំបន្លែទាំងនេះក្នុងមួយគ្រួសារយ៉ាងហោចណាស់ស្មើនឹងតួលេខសម្រាប់ស្រូវខាងលើដែរ។ (កំណើនសុទ្ធសម្រាប់បន្លែ ទំនងជាមានកម្រិតខ្ពស់ជាង។ ប៉ុន្តែ ដើម្បីជៀសវាងសុទិដ្ឋិនិយមខ្លាំងពេក មានការសន្មតិយកតួលេខ(ទាប)នៃស្រូវសម្រាប់ការគណនានេះ)។

សម្រាប់ឃុំទួលគរគី ខេត្តកោះកុង ជាមធ្យមគ្រួសារនីមួយៗធ្វើស្រែ និងដាំបន្លែលើដីទំហំ ០,៥ហ.ត រួមនឹងដំណាំបន្ទាប់បន្សំផងដែរ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការពិចារណាដូចគ្នានេះ(ដូចសម្រាប់ព្រៃនប់ដែរ) ក៏យកមកអនុវត្តសម្រាប់ព្រៃនប់ផងដែរ ពោលគឺ សន្មតិអំពីកំណើនសុទ្ធប្រហែលគ្នានៃស្រូវនិងបន្លែ១ហិកតា។

៤.១.៣ ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំគ្រួសារ/ឆ្នាំ (ការចិញ្ចឹមសត្វ និងជលផល)

ឥទ្ធិពលពីការអនុវត្តបង្ហាញសកម្មភាពដាំដំណាំចម្រុះមកលើការចិញ្ចឹមសត្វ និងនេសាទ ត្រូវបានគណនា ជាសមាមាត្រនៃប្រាក់ចំណូលសរុប ដែលទាក់ទងជាមួយសត្វចិញ្ចឹម និងនេសាទនៅក្នុងឃុំគោលដៅ។ ដូច្នេះ មានការសន្មតិថា សមាមាត្រ"ក្រោយគម្រោង" ដែលទាក់ទងនឹងការចិញ្ចឹមសត្វ និងជលផល នៅតែដូច"មុនគម្រោង"ផងដែរ។

នៅទីនេះ មានការទទួលស្គាល់អំពីតម្រូវការឲ្យមានវិធីគណនាដោយប្រយោល ដោយសារពុំមានទិន្នន័យនិងព័ត៌មាន ដើម្បីគណនាឲ្យបានសមស្របនូវឱកាសសម្រាប់ការចិញ្ចឹមសត្វ និងជលផល សម្រាប់គ្រួសារជាមធ្យមនៅក្នុងឃុំគោលដៅ។

ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃមធ្យោបាយផលិតកម្មសត្វ និងជលផល ក្នុងឃុំគោលដៅខុសៗគ្នា ក៏ដូចជាឱកាសសម្រាប់ការចិញ្ចឹមសត្វ និងជលផល មានបង្ហាញជូនក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ២។

---

[32]សម្រាប់ការប្រៀបធៀប។ តារាង ៤.១ ខាងលើ ចេញជា ១.១៣០គ.ក/ហ.ត។

៥.១៤ ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចនៃគម្រោង/ឆ្នាំ

ដោយរួមបញ្ចូលឥទ្ធិពលសម្រាប់គ្រួសារនីមួយៗ ឥទ្ធិពលជារួមបានពីសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញដំណាំចម្រុះ (សកម្មភាព ១ និង ៣) មានបង្ហាញក្នុងតារាង ៤.១៖

តារាង ៤.២៖ ឥទ្ធិពលសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្រិតគម្រោង/ឆ្នាំ

ឥទ្ធិពលសេដ្ឋកិច្ចនៃគម្រោង សម្រាប់កសិករ១២០០នាក់ដែលចូលរួមក្នុង FFS	$ /គ្រួសារ	ចំនួនគ្រួសារ	តម្លៃ (១.០០០)	សរុប (១.០០០)$
ផលចំណេញដុល				
១. កំណើនសុទ្ធប្រចាំឆ្នាំ	(២៣៦)			
គ្រួសារផលិតស្រូវនៅព្រៃនប់ខាងកើត[33]	១៤២	៧០០	៩៩	
គ្រួសារផលិតស្រូវនៅព្រៃនប់ខាងលិច	១៩៥	៥០០	៤៣	
គ្រួសារដាំបន្លែ[34]	៣៦	១២០០	៤៣	
គ្រួសារចិញ្ចឹមសត្វ និងនេសាទ[35]	៣៦	១២០០		២៨២
ការកែតម្រូវ				
២. អត្រានៃការទទួលយក (៧៥%)				-៧១
៣. មេគុណនៃការសាយភាយ (១0%)				+២១
ឥទ្ធិពលបណ្តោះអាសន្នជាប្រាក់ចំណូល				២៣៣
កត្តាមេគុណប្រាក់ចំណូល[36] (ស្តង់ដារ)	១,២			៤៧
ឥទ្ធិពលសរុបជាប្រាក់ចំណូល				**២៨០**

ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំនៅឃុំគោលដៅចំនួន ៧ សម្រាប់សកម្មភាពបង្ហាញ ១ និង ៣ ត្រូវបានរំពឹងថាមាន ២៨0.000ដុល្លាក្នុងមួយឆ្នាំ។ តួលេខនេះត្រូវបានគណនាសម្រាប់ ១៥ឆ្នាំដូចខាងក្រោម។

---

[33]ការគណនានេះគិតបញ្ចូលការពិចារណាអំពីឃុំគោលដៅចំនួនពីរនៅកោះកុង

[34]គ្រួសារនីមួយៗមាន ០,១ហិកតា និង/ឬ ដំណាំបន្ទាប់បន្សំ

[35]ត្រូវបានវាយតម្លៃជាកំណើនផលដំណាំ ១៥%។ តួលេខនេះបានផ្អែកលើសមាមាត្រនៃសត្វចិញ្ចឹម និងប្រាក់ចំណូលពីត្រីនៅក្នុងប្រាក់ចំណូលសរុបនៅព្រៃនប់។ សម្រាប់ការវាយតម្លៃបន្ត។

[36]មេគុណប្រាក់ចំណូលសម្រាប់កម្ពុជា (សម្រាប់វិស័យទាំងអស់) គឺ ១,០៨។ប៉ុន្តែមេគុណសម្រាប់កសិកម្មត្រូវបានវាយតម្លៃឃើញថាមានខ្ពស់ជាងនេះ។

តារាង ៤.៣ និទស្សន៍ឥទ្ធិពលសេដ្ឋកិច្ចនៃគម្រោង

រង្វាស់	តម្លៃ
១. ឥទ្ធិពលជាប្រាក់ចំណូលសរុបនៃគម្រោង (១៥ឆ្នាំ)	$១,៩– ២,៦លាន[37]
២. ផាត់ចេញថ្លៃចំណាយលើគម្រោង(តាមការគ្រោងទុកសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៣-១៤)	$ ២៥៧.០០០
៣. តម្លៃបច្ចុប្បន្នសុទ្ធ (១-២)	$ ១,៧ – ២,២លាន
៤. អត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង	១៩៣ %

ផលចំណូលទាំងនេះមានកម្រិតខ្ពស់ បើទោះជាគិតតាមស្តង់ដារណាក៏ដោយ ប៉ុន្តែប្រការនេះមិនចម្លែកទេ សម្រាប់គម្រោង FFS។ ការវិនិយោគនេះពិតជាផ្តល់ផលខ្ពស់។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយគួរកត់សំគាល់ថា តួលេខនៃការវិនិយោគដែលបានរួមបញ្ចូល ($២៥៧.០០០) គឺសម្រាប់តែសកម្មភាពបង្ហាញដែលពាក់ព័ន្ធប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺដែលពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការវាយតម្លៃនេះ។ ថ្លៃចំណាយរួមសម្រាប់គម្រោង ឬសមាសភាគចំណាយរដ្ឋបាល សម្រាប់ការកសាងផែនការ ការគ្រប់គ្រង និងរដ្ឋបាលសម្រាប់CARPមិនបានគិតបញ្ចូលឡើយ។ សមាសភាគទាំងនោះមិនពាក់ព័ន្ធទេសម្រាប់ការគណនានេះ ដោយសារដំណាក់កាលនេះ ការសម្រេចគឺអំពីសកម្មភាពបង្ហាញដែលត្រូវអនុវត្ត។

ការរួមផ្សំគ្នារវាងសកម្មភាព ១ និង ៣ ទំនងជាមានភាពទាក់ទាញបំផុតដែលផ្តល់ចំណូលសេដ្ឋកិច្ច។

ការវិភាគភាពងាយប្រែប្រួល

ការវិភាគនេះ មានគោលបំណងគណនាឥទ្ធិពលនៃការប្រែប្រួលដែលអាចកើតមានចំពោះអថេរនានា និងឥទ្ធិពលមកលើ IRR នៃករណីគោល។ ការវិភាគភាពងាយប្រែប្រួលនេះផ្តោតលើអថេរដែលអាចគណនាបានចំនួន ៣ ដែលមានឥទ្ធិពលមកលើ IRR (និងជោគជ័យ)នៃសកម្មភាពនេះ។ អថេរគន្លឹះដែលបានកំណត់ឃើញគឺប្រាក់ចំណូលក្នុងគ្រួសារនីមួយៗ អត្រានៃការទទួលយក និងការសាយភាយ។ តារាង ៤ ខាងក្រោម បង្ហាញពីឥទ្ធិលដែលអាចកើតមានមកលើអត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង បណ្តាលពីការថយចុះនៃអថេរទាំងនេះ ដូចតទៅៈ

[37]រូបខាងក្រោមគឺសម្រាប់ NPV(១០%);ចំណែករូបខាងលើ គឺសម្រាប់ NPV(៥%)។ អត្រាទាំងពី (៥-១០%) បង្ហាញពីរបាយនៃអប្បហារលើការប្រាក់។ បច្ចុប្បន្ននេះ អត្រាជិត ៥% ក្នុងមួយឆ្នាំ ប្រហែលជាមានភាពស្របគ្នាបំផុតជាមួយអត្រាការប្រាក់អន្តរជាតិ។

តារាង ៤.៤ ការវិភាគភាពងាយប្រែប្រួលសម្រាប់សកម្មភាពបង្ហាញ ១ និង ៣

បរិយាយ/អថេរ	**ការប្រែប្រួល**	**IRR**
ករណីគោល	មិនពាក់ព័ន្ធ	១៩៣%
ប្រាក់ចំណូល/គ្រួសារ ($)	-$១៧២	២០%
អត្រាទទួលយក	-0,៥៩	២០%
ការសាយភាយ	-0,៨៩	២០%

នេះមានន័យថា កំណើនប្រាក់ចំណូលប្រចាំគ្រួសារអាចកាត់បន្ថយ$១៧២ និងនៅតែអាចរក្សាបាន យ៉ាងងាយក្នុងអត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង ២០%។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ កំណើនប្រាក់ចំណូលមិនទំនងជាអាចថយចុះបែបនេះទេ ដូច្នេះការគណនានេះមានការគិតគូរម៉ត់ចត់លើការប្រែប្រួលបែបនេះ។

ចំពោះអត្រានៃការទទួលយក ការគណនានេះក៏អាចកាត់បន្ថយ ៥៩%ផងដែរ (មកត្រឹមអត្រានៃការទទួលយក ១៦%) ហើយនៅតែអាចរក្សាអត្រា IRR បាន ២០%។ ដូចគ្នានេះដែរ សេណារីយ៉ូនៃការគណនានេះមានស្ថានភាពល្អ។ គេអាចនិយាយបានដូចគ្នាសម្រាប់ការសាយភាយសកម្មភាពបង្ហាញនេះ។ ការសាយភាយអាចកាត់បន្ថយមកត្រឹមសូន្យ និងនៅតែអាចផ្តល់ផលចំណូលបានច្រើន។

នៅក្នុងសេណារីយ៉ូនានាដែលបង្ហាញក្នុងតារាងទី ៤.៤ ផលចំណូលនៅតែមានកម្រិតខ្ពស់ បើទោះជាមានការប្រែប្រួលយ៉ាងច្រើននៃអថេរខាងលើក៏ដោយ។ ដូច្នេះ សកម្មភាពបង្ហាញនេះមិនបង្ហាញពីភាពងាយប្រែប្រួលកម្រិតខ្ពស់ឡើយ ធៀបនឹងអថេរខាងលើ។ តាមពិត សកម្មភាពបង្ហាញ ១ និង ៣ បង្ហាញពីភាពរឹងមាំក្នុងវិសាលភាពធំ ដោយផ្អែកលើ IRR ត្រឹម ២០%។

ការសន្និដ្ឋាន

សកម្មភាពបង្ហាញ ១ និង ៣ ផ្តល់ផលចំណេញកម្រិតខ្ពស់ បើគិតពីកត្តាសេដ្ឋកិច្ច សម្រាប់ទាំងគម្រោង និងគ្រួសារដែលចូលរួម។ ការគណនាបង្ហាញពីភាពរឹងមាំ និងទំនងជាអាចរក្សាបានផលចំណេញកម្រិតខ្ពស់ បើទោះជាសន្មតថាកម្រិតប្រាក់ចំណូល និងអត្រានៃការទទួលយកទាបជាងច្រើន ធៀបនឹងការរំពឹងទុកក៏ដោយ។

៤.២ ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញ ២

របបចិញ្ចឹមជីវិតភាគច្រើន និងប្រភពប្រាក់ចំណូលនៅពាមក្រសោម គឺការនេសាទ។ សកម្មភាពបង្ហាញ ២ មានការពាក់ព័ន្ធតែជាមួយការនេសាទ និងការគ្រប់គ្រងទីជម្រកសម្រាប់មច្ឆជាតិ នៅឃុំពាមក្រសោប។ ផលចំណូលដុល/គ្រួសារនីមួយៗនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ សម្រាប់ពាមក្រសោប ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាមាន $១.៦០៨ ក្នុងមួយឆ្នាំ[38] – ក្នុងនោះ ប្រមាណ ៦០-៧០% បានមកពីការនេសាទ និង ២៥% បានពីអេកូទេសចរណ៍។

៤.២.១ ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចមកលើគ្រួសារ/ឆ្នាំ (ជលផល)

សំគាល់៖ ការគណនានេះ ពិនិត្យមើលភាពខុសគ្នារវាងសេណារីយ៉ូចំនួនពីក្នុងវិស័យនេសាទ("មុន"និង "ក្រោយ")-ថវិកាក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ២។ មានការប៉ាន់ស្មានថា សកម្មភាព ២ អាចបង្កើនប្រាក់ចំណូលដុលសរុប (ទាំងបានពីការនេសាទ និងអេកូទេសចរណ៍) ប្រមាណ ២០% ជាបន្តបន្ទាប់ (ក្នុង៥ឆ្នាំ) សម្រាប់គ្រួសារទាំង ២៧៧ ដូចខាងក្រោម៖

តារាង ៤.៥ ឥទ្ធិពលមកលើគ្រួសារ នៅពាមក្រសោប

ឥទ្ធិពលនៃសកម្មភាព ២មកលើគ្រួសារ៖ សហគមន៍នេសាទ	ឯកត្តា (គ.ក)	$ /ឯកត្តា	តម្លៃ	សរុប $
ផលចំណេញ/គ្រួសារមធ្យម				
១. កំណើនសុទ្ធពីការនេសាទ	១៣៣	១,៨/គ.ក	២៤០	
២. កំណើនសុទ្ធពីអេកូទេសចរណ៍			៨០	៣២០
កំណើនសុទ្ធក្នុងគ្រួសារនីមួយៗ				**៣២០**

៤.២.៤ ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចនៃគម្រោង/ឆ្នាំ

ដោយរួមបញ្ចូលឥទ្ធិពលលើគ្រួសារទាំងអស់ ឥទ្ធិពលសរុបពីសកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញ មានដូចតទៅ៖

[38] ឯកសារយោង “Vulnerability and Risk Assessment Report”, CARP, June 2012.

តារាង ៤.៦ ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្រិតគម្រោង/ឆ្នាំ

ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចនៃគម្រោងសម្រាប់ ២៧៧ គ្រួសារ	$ /គ្រួសារ	ចំនួនគ្រួសារ	តម្លៃ (១.000)	សរុប (១.000) $
<u>ផលចំណេញសរុប</u>				
១. កំណើនសុទ្ធប្រចាំឆ្នាំ	៣២០	២៧៧	៨៩	
<u>កែតម្រូវ</u>				
២. អត្រាទទួលយក (១00% ក្រោឆ្នាំទី ៥)	0		0	៨៩
៣. កត្តាសាយភាយ (សូន្យ)				
ឥទ្ធិពលបណ្តោះអាសន្នជាប្រាក់ចំណូល				**៨៩**
កត្តាមេគុណប្រាក់ចំណូល (ស្តង់ដារ)	**១,២**			**១៧**
ឥទ្ធិពលជាប្រាក់ចំណូលសរុប				**១០៦**

ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំនៅឃុំពាមក្រសោបសម្រាប់សកម្មភាព ២ ត្រូវរំពឹងថាមាន $១០៦.000 ក្នុងមួយឆ្នាំ។ តួលេខនេះត្រូវបានគណនាសម្រាប់រយៈពេល ១៥ឆ្នាំ ដូចខាងក្រោម។

តារាង ៤.៧ និទស្សន៍ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចនៃគម្រោង

រង្វាស់	តម្លៃ
១. ឥទ្ធិពលជាប្រាក់ចំណូលសរុបពីគម្រោង (១៥ឆ្នាំ)	$0,៥-0,៨ លាន[39]
២. ដកថ្លៃចំណាយលើគម្រោង (សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៣-១៤)	$ ៨0.000
៣. តម្លៃបច្ចុប្បន្នសុទ្ធ (១-២)	$ 0,៥ – 0,៧ លាន
៤. អត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង	៦0 %[40]

ផលចំណូលទាំងនេះមានកម្រិតខ្ពស់ ទោះបីគិតតាមស្តង់ដារណាក៏ដោយ ហើយការវិយោគនេះត្រូវបានរកឃើញថាផ្តល់ផលចំណេញខាងសេដ្ឋកិច្ច។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គួរកត់សំគាល់ថា ការវិនិយោគ

[39] តួលេខទាបជាងគឺសម្រាប់ NPV(១0%); ចំណែកតួលេខខ្ពស់ជាងគឺសម្រាប់ NPV(៥%)។ អត្រាទាំងពីរ (៥-១0) បង្ហាញពីរបាយនៃផលចំណូលដែលដកចេញអប្បហា។ បច្ចុប្បន្ននេះ អត្រា ៥% ក្នុងមួយឆ្នាំ មានភាពស្របគ្នាបំផុតជាមួយអត្រាអន្តរជាតិ។

[40] ការផាត់ចេញឥទ្ធិពលមេគុណសេដ្ឋកិច្ចអាចកាត់បន្ថយ IRR មកត្រឹម៥៧%។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ មេគុណនេះចាំបាច់សម្រាប់ផ្តល់ការវាយតម្លៃឲ្យសុក្រិតអំពីការវិនិយោគបែបនេះ។

($៧០.000) គឺសម្រាប់តែសកម្មភាពបង្ហាញដែលពាក់ព័ន្ធប៉ុណ្ណោះ ដែលជាមូលដ្ឋានសមស្របនៃការសម្រេចសម្រាប់ការវាយតម្លៃនេះ។ ថ្លៃចំណាយរួមសម្រាប់គម្រោង ឬសមាសភាគចំណាយរដ្ឋបាល សម្រាប់ការកសាងផែនការ ការគ្រប់គ្រង និងរដ្ឋបាលសម្រាប់ CARPមិនបានគិតបញ្ចូលឡើយ។ សមាសភាគទាំងនោះមិនពាក់ព័ន្ធឡើយសម្រាប់ការគណនានេះ ដោយសារដំណាក់កាលនេះ ការសម្រេចគឺអំពីសកម្មភាពបង្ហាញដែលត្រូវអនុវត្ត។

សកម្មភាព ២ ក្នុងការអនុវត្តបង្ហាញនេះទំនងជាផ្តល់ផលខ្ពស់បើគិតតាមគោលការណ៍សេដ្ឋកិច្ច។

ការវិភាគភាពងាយប្រែប្រួល

ការវិភាគនេះមានបំណងគណនាឥទ្ធិពលនៃការប្រែប្រួលដែលអាចកើតមាននៃអថេរ និងឥទ្ធិពលមកលើ IRR នៃករណីគោល។ ការវិភាគភាពងាយប្រែប្រួលនេះផ្តោតលើអថេរដែលអាចគណនាបានចំនួនបី ដែលមានឥទ្ធិពលមកលើ IRR (និងជោគជ័យ)នៃសកម្មភាពនេះ។ នេះ។ អថេរគន្លឹះដែលបានកំណត់ឃើញគឺប្រាក់ចំណូលក្នុងគ្រួសារនីមួយៗ អត្រានៃការទទួលយក និងការសាយភាយ។ តារាង ៤.៨ ខាងក្រោមបង្ហាញពីឥទ្ធិលដែលអាចកើតមានបណ្តាលពីការថយចុះនៃអថេរទាំងនេះ មកលើអត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុងដូចតទៅៈ

តារាង ៤.៨៖ ភាពងាយប្រែប្រួលសម្រាប់សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញ ២

បរិយាយ/អថេរ	**ការប្រែប្រួល**	**IRR**
ករណីគោល	មិនពាក់ព័ន្ធ	៦០%
ប្រាក់ចំណូល/គ្រួសារ ($)	-១៦៥	២០%
អត្រាទទួលយក	-០,៧៥	២០%
ការសាយភាយ	-០,៧៧	២០%

នេះមានន័យថា កំណើនប្រាក់ចំណូលប្រចាំគ្រួសារអាចកាត់បន្ថយ $១៦៥ និងនៅតែអាចរក្សាបានយ៉ាងងាយក្នុងអត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង ២០%។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ កំណើនប្រាក់ចំណូលមិនទំនងជាអាចថយចុះបែបនេះទេ ដូច្នេះការគណនានេះមានការគិតគូរម៉ត់ចត់លើការប្រែប្រួលបែបនេះ។

ចំពោះអត្រានៃការទទួលយក ការគណនានេះក៏អាចកាត់បន្ថយ ៧៥%ផងដែរ ហើយនៅតែអាចរក្សាអត្រា IRR បាន ២០%។ ដូចគ្នានេះដែរ ការថយចុះបែបនេះ មិនទំនងជាកើតមានទេ ដូច្នេះសេណារីយ៉ូនៃការគណនានេះមានស្ថានភាពល្អ។

ការសន្និដ្ឋាន

សកម្មភាពសាកល្បង ២ ផ្តល់ផលចំណេញខ្ពស់ខាងសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់គម្រោង និងគ្រួសារដែលចូលរួម។ ការគណនាបង្ហាញពីភាពរឹងមាំ និងទំនងជាអាចរក្សាបានផលចំណេញកម្រិតខ្ពស់ បើទោះជាសន្មតថាកម្រិតប្រាក់ចំណូល និងអត្រានៃការទទួលយកទាបជាងច្រើន ធៀបនឹងការរំពឹងទុកក៏ដោយ។

៤.៣ ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់សកម្មភាពបង្ហាញ ៤

៤.៣.១ ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់គ្រួសារ/ឆ្នាំ (ការចិញ្ចឹមសត្វ)

សំគាល់៖ ការគណនានេះ ពិនិត្យមើលភាពខុសគ្នារវាងទម្លាប់ពីរបែបខុសគ្នាក្នុងកសិកម្ម("មុន" និង"ក្រោយ" អនុវត្តប្រព័ន្ធទុនបង្វិលសម្រាប់ផ្តល់ជាសត្វចិញ្ចឹម) - សូមអានថវិកាផ្នែកការចិញ្ចឹមសត្វនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ២។

តារាង ៤.៩ ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្រិតគ្រួសារ/ឆ្នាំ

ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចជាមធ្យមសម្រាប់គ្រួសារដែលចូលរួមក្នុងប្រព័ន្ធទុនបង្វិលចិញ្ចឹមសត្វ	ឯកត្តា (គ.ក)	$ /ឯកត្តា	តម្លៃ	សរុប $
<u>ផលចំណេញ/គ្រួសារមធ្យម</u>				
១. <u>កំណើន</u>ប្រាក់ចំណេញពីប្រព័ន្ធទុនបង្វិលចិញ្ចឹមសត្វ	១០០	២,៥	២៥០	
<u>ថ្លៃចំណាយ</u>				
១. កំណើនថ្លៃអថេរ/គ្រួសារ			-៣៥	២៥០
២. កំណើនថ្លៃសម្រាប់រយៈពេលវែង (ដូចជា បរិក្ខារ ជួល ការប្រាក់)			-១៥	
៣. ថ្លៃឱកាស (ចំណូលប្រចាំឆ្នាំដែលមិនបានទទួលប្រសិនបើមាន)			<u>0</u>	-៥0
កំណើនសុទ្ធក្នុងគ្រួសារនីមួយៗ				២០០

៤.៣.២ ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់គម្រោង/ឆ្នាំ

ដោយរួមបញ្ចូលឥទ្ធិពលលើគ្រួសារទាំងអស់ ឥទ្ធិពលសរុបពីសកម្មភាពបង្ហាញដូចក្នុងតារាង ៤.១០៖

តារាង ៤.១០ ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្រិតគម្រោង/ឆ្នាំ

ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចនៃគម្រោងសម្រាប់អ្នកចូលរួម ១០០នាក់ដំបូង	$ /គ្រួសារ	ចំនួនគ្រួសារ	តម្លៃ (១.០០០)	សរុប (១.០០០) $
<u>ផលចំណេញសរុប</u>				
១. កំណើនសុទ្ធប្រចាំឆ្នាំ	២០០	១០០	២០	២០
<u>កែតម្រូវ</u>				
២. អត្រាទទួលយក (៧៥%)				-៥
៣. កត្តាសាយភាយ (១០%)				+២
ឥទ្ធិពលជាប្រាក់ចំណូលបណ្តោះអាសន្ន				**១៧**
កត្តាមេគុណប្រាក់ចំណូល (ស្តង់ដារ)	**១,២**			**៣**
ឥទ្ធិពលជាប្រាក់ចំណូលសរុប (ជុំដំបូងប៉ុណ្ណោះ)				**២០**

ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំដែលរំពឹងទុកសម្រាប់ឃុំគោលដៅទាំង ៧ ពីសកម្មភាពបង្ហាញ ៤ គឺ $២០.០០០ ក្នុងមួយឆ្នាំ - សម្រាប់តែជុំទីមួយ។ តួលេខនេះត្រូវបានគណនាសម្រាប់រយៈពេល ១៥ឆ្នាំ ជាមួយ ៥០គ្រួសារបន្ថែមទៀត ដែលរំពឹងថានឹងចូលរួមសម្រាប់រយៈពេល ១០ឆ្នាំ។ លទ្ធផលមានដូចខាងក្រោម។

តារាង ៤.១១ និទស្សន៍ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចនៃគម្រោង

រង្វាស់	**តម្លៃ**
១. ឥទ្ធិពលជាប្រាក់ចំណូលសរុបពីគម្រោង (១៥ឆ្នាំ)	$0,៥-0,៧ លាន[41]
២. ដកថ្លៃចំណាយលើគម្រោង (សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៣-១៤)	$ ១៧៥.000
៣. តម្លៃបច្ចុប្បន្នសុទ្ធ (១-២)	$ 0,៣ – 0,៥ លាន
៤. អត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង	៣១ %

ផលចំណូលទាំងនេះមានកម្រិតខ្ពស់។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គួរកត់សំគាល់ថា ការវិនិយោគ ($១៧៥.000) គឺសម្រាប់តែសកម្មភាពបង្ហាញដែលពាក់ព័ន្ធប៉ុណ្ណោះ ដែលជាមូលដ្ឋានសមស្របនៃការសម្រេចសម្រាប់ការវាយតម្លៃនេះប៉ុណ្ណោះ។ ថ្លៃចំណាយរួមសម្រាប់គម្រោង ឬសមាសភាគចំណាយរដ្ឋបាល

[41]តួលេខទាបជាងគឺសម្រាប់ NPV(១០%); ចំណែកតួលេខខ្ពស់ជាងគឺសម្រាប់ NPV(៥%)។ អត្រាទាំងពីរ (៥-១០) បង្ហាញពីរបាយនៃផលចំណូលដែលដកចេញអប្បហា។ បច្ចុប្បន្ននេះ អត្រា ៥% ក្នុងមួយឆ្នាំ មានភាពស្របគ្នាបំផុតជាមួយអត្រាអន្តរជាតិ។

សម្រាប់ការកសាងផែនការ ការគ្រប់គ្រង និងរដ្ឋបាលសម្រាប់ CARP មិនបានគិតបញ្ចូលឡើយ។ សមាសភាគទាំងនោះមិនពាក់ព័ន្ធឡើយសម្រាប់ការគណនានេះ ដោយសារដំណាក់កាលនេះ ការសម្រេចគឺអំពីសកម្មភាពបង្ហាញដែលត្រូវអនុវត្ត។

សកម្មភាព ២ ក្នុងការអនុវត្តបង្ហាញនេះទំនងជាផ្តល់ផលខ្ពស់បើគិតតាមគោលការណ៍សេដ្ឋកិច្ច។

ការវិភាគភាពងាយប្រែប្រួល

ការវិភាគភាពងាយប្រែប្រួលនេះផ្តោតលើអថេរដែលអាចគណនាបានចំនួនបីដែលមានឥទ្ធិពលមកលើ IRR (និងជោគជ័យ)នៃសកម្មភាពនេះ។ អថេរគន្លឹះដែលបានកំណត់ឃើញគឺប្រាក់ចំណូលក្នុងគ្រួសារនីមួយៗ អត្រានៃការទទួលយក និងការសាយភាយ។ តារាង ៤.១២ ខាងក្រោមបង្ហាញពីឥទ្ធិលដែលអាចកើតមានបណ្តាលពីការថយចុះនៃអថេរទាំងនេះ មកលើអត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុងនៃសកម្មភាពបង្ហាញនេះ។

តារាង ៤.១២៖ ភាពងាយប្រែប្រួលសម្រាប់សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញ ៤

បរិយាយ/អថេរ	**ការប្រែប្រួល**	**IRR**
ករណីគោល	មិនពាក់ព័ន្ធ	៣១%
ប្រាក់ចំណូល/គ្រួសារ ($)	-៧៦	២០%
អត្រាទទួលយក	-០,៣០	២០%
ការសាយភាយ	-០,៤១	២០%

នេះមានន័យថា *កំណើនប្រាក់ចំណូលប្រចាំគ្រួសារ*អាចកាត់បន្ថយ $៧៦ និងនៅតែអាចរក្សាបានយ៉ាងងាយក្នុងអត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង ២០%។ ប៉ុន្តែ កំណើនប្រាក់ចំណូលមិនទំនងជាអាចថយចុះបែបនេះទេ ដូច្នេះ ការគណនានេះមានការគិតគូរម៉ត់ចត់លើការប្រែប្រួលបែបនេះ។

ចំពោះអត្រានៃការទទួលយក ការគណនានេះក៏អាចកាត់បន្ថយ ៣០%ផងដែរ ហើយនៅតែអាចរក្សាអត្រា IRR បាន ២០%។ ដូចគ្នានេះដែរ ការថយចុះបែបនេះ មិនទំនងជាកើតមានទេ ដូច្នេះសេណារីយ៉ូនៃការគណនានេះមានស្ថានភាពល្អ។

គេអាចនិយាយបានដូចគ្នានេះដែរសម្រាប់កម្រិតនៃការសាយភាយសកម្មភាពនេះ។ ការសាយភាយអាចកាត់បន្ថយ ៤១% និងអាចរក្សាបាន IRR ក្នុងរង្វង់ ២០%។ ដូចគ្នានេះដែរ ការថយចុះបែបនេះ មិនទំនងជាកើតមានទេ ដូច្នេះសេណារីយ៉ូនៃការគណនានេះមានស្ថានភាពរឹងមាំល្អ។

ដូច្នេះ បើទោះជាមានការប្រែប្រួលច្រើនក៏ដោយលើអថេរខាងលើ សកម្មភាពនេះបង្ហាញពីភាពសមស្របបំផុត ដែលអាចផ្ដល់ផលចំណេញ ដោយគិត IRR ក្នុងកម្រិត ២០%។

ការសន្និដ្ឋាន

សកម្មភាពសាកល្បង ៤ ផ្ដល់ផលចំណេញខ្ពស់ខាងសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់គម្រោង និងគ្រួសារដែលចូលរួម។ ការគណនាបង្ហាញពីភាពរឹងមាំ និងទំនងជាអាចរក្សាបានផលចំណេញកម្រិតខ្ពស់ បើទោះជាសន្មតថាកម្រិតប្រាក់ចំណូល និងអត្រានៃការទទួលយកទាបជាងច្រើន ធៀបនឹងការរំពឹងទុកក៏ដោយ។

៤.៤ ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់សកម្មភាពសាកល្បង ៥

៤.៤.១ ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់គ្រួសារ/ឆ្នាំ (ការត្រងទឹកភ្លៀង)

សំគាល់៖ ការគណនានេះ ពិនិត្យមើលភាពខុសគ្នារវាងទម្លាប់("ចាស់" និង"ថ្មី")។

តារាង ៤.១៣ ឥទ្ធិពលនៅកម្រិតគ្រួសារនៃការត្រងទឹកភ្លៀង

ឥទ្ធិពលជាមធ្យមលើគ្រួសារនីមួយៗ	ឯកត្តា (គ.ក)	$/ឯកត្តា	តម្លៃ	សរុប $
ផលចំណេញ/គ្រួសារមធ្យម				
១. កំណើនទិន្នផលបន្លែពីដី ០,១ហ.ត នៅរដូវប្រាំង (ឱឡឹក)	២០០	០,៣៦	៧២	
២. បន្លែបន្ទាប់បន្សំ			១៨	
៣. ទឹកប្រចាំគ្រួសារ (១០ម)៣	១០	២,៥		
ថ្លៃចំណាយ				
១. កំណើនថ្លៃអថេរ/គ្រួសារ			២៥	**១១៥**
២. កំណើនថ្លៃសម្រាប់រយៈពេលវែង (ដូចជា បរិក្ខារ ជួល ការប្រាក់)			**-២៥**	**-២៥**
៣. ថ្លៃឱកាស (ចំណូលប្រចាំឆ្នាំដែលមិនបានទទួល បើមាន)			០	
កំណើនសុទ្ធក្នុងគ្រួសារនីមួយៗពីដីជាមធ្យម ០,១ហ.ត ដែលដាំបន្លែ				៩០

តារាង ៤.១៤ ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្រិតគម្រោង/ឆ្នាំ

ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចនៃគម្រោងសម្រាប់២០០ គ្រួសារ	$ /គ្រួសារ	ចំនួនគ្រួសារ	តម្លៃ (១.០០០)	សរុប (១.០០០) $
ផលចំណេញសរុប				
១. កំណើនសុទ្ធប្រចាំឆ្នាំ	៩០	២០០	១៨	
កែតម្រូវ				
២. អត្រាទទួលយក (៩០%)	០		០	១៨
៣. កត្តាសាយភាយ (១០%)				
ឥទ្ធិពលជាប្រាក់ចំណូលបណ្តោះអាសន្ន				១៨
កត្តាមេគុណប្រាក់ចំណូល (ស្តង់ដារ)	១,២			៤
ឥទ្ធិពលជាប្រាក់ចំណូលសរុប				២២

ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំដែលរំពឹងទុកសម្រាប់ឃុំគោលដៅទាំង ៧ ពីសកម្មភាពបង្ហាញ ៥ គឺ $២២.០០០ ក្នុងមួយឆ្នាំ។ លទ្ធផលមានដូចខាងក្រោម៖

តារាង ៤.១៥ និទស្សន៍ឥទ្ធិពលខាងសេដ្ឋកិច្ចនៃគម្រោង

រង្វាស់	តម្លៃ
១. ឥទ្ធិពលជាប្រាក់ចំណូលសរុបពីគម្រោង (១៥ឆ្នាំ)	$0,១៥ -0,២១ លាន[42]
២. ដកថ្លៃចំណាយលើគម្រោង (សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៣-១៤)	$ ៥0.000
៣. តម្លៃបច្ចុប្បន្នសុទ្ធ (១-២)	$ 0,១១ – 0,១៧ លាន
៤. អត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង	៥៦ %

ផលចំណូលទាំងនេះមានកម្រិតខ្ពស់ ហើយការវិនិយោគនេះផ្តល់ផលចំណេញ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គួរកត់សំគាល់ថា ការវិនិយោគ ($៥0.000) គឺសម្រាប់តែសកម្មភាពបង្ហាញដែលពាក់ព័ន្ធប៉ុណ្ណោះ ដែលជាមូលដ្ឋានសមស្របនៃការសម្រេចសម្រាប់ការវាយតម្លៃនេះប៉ុណ្ណោះ។ ថ្លៃចំណាយរួមសម្រាប់គម្រោង ឬសមាសភាគចំណាយរដ្ឋបាល សម្រាប់ការកសាងផែនការ ការគ្រប់គ្រង និងរដ្ឋបាលសម្រាប់ CARPមិនបាន

[42]តួលេខទាបជាងគឺសម្រាប់ NPV(១០%); ចំណែកតួលេខខ្ពស់ជាងគឺសម្រាប់ NPV(៥%)។ អត្រាទាំងពីរ (៥-១០) បង្ហាញពីរបាយនៃផលចំណូលដែលដកចេញអប្បហា។ បច្ចុប្បន្ននេះ អត្រា ៥% ក្នុងមួយឆ្នាំ មានភាពស្របគ្នាបំផុតជាមួយអត្រាអន្តរជាតិ។

គិតបញ្ចូលឡើយ។ សមាសភាគទាំងនោះមិនពាក់ព័ន្ធឡើយសម្រាប់ការគណនានេះ ដោយសារដំណាក់កាលនេះ ការសម្រេចគឺអំពីសកម្មភាពបង្ហាញដែលត្រូវអនុវត្ត។

សកម្មភាព ៥ ក្នុងការអនុវត្តបង្ហាញនេះទំនងជាផ្តល់ផលខ្ពស់បើគិតតាមគោលការណ៍សេដ្ឋកិច្ច។

ការវិភាគភាពងាយប្រែប្រួល

ការវិភាគភាពងាយប្រែប្រួលនេះ ផ្តោតលើឥទ្ធិពលនៃការប្រែប្រួលដែលអាចមានមកលើអថេរ និងឥទ្ធិពលមកលើ IRR នៃករណីគោល។ ការវិភាគភាពងាយប្រែប្រួលនេះផ្តោតលើអថេរដែលអាចគណនាបានចំនួនបីដែលមានឥទ្ធិពលមកលើ IRR (និងជោគជ័យ)នៃសកម្មភាពនេះ។ អថេរគន្លឹះដែលបានកំណត់ឃើញ គឺប្រាក់ចំណូលក្នុងគ្រួសារនីមួយៗ អត្រានៃការទទួលយក និងការសាយភាយ។ តារាង៤.១៦ ខាងក្រោម បង្ហាញពីឥទ្ធិលដែលអាចកើតមានបណ្តាលពីការថយចុះនៃអថេរទាំងនេះ មកលើអត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុងនៃសកម្មភាពបង្ហាញនេះ។

តារាង ៤.១៦៖ ភាពងាយប្រែប្រួលសម្រាប់សកម្មភាពអនុវត្តបង្ហាញ ៥

បរិយាយ/អថេរ	ការប្រែប្រួល	IRR
ករណីគោល	មិនពាក់ព័ន្ធ	៥៦%
ប្រាក់ចំណូល/គ្រួសារ ($)	-៤៩	២០%
អត្រាទទួលយក	-0,៤៦	២០%
ការសាយភាយ	-0,៦១	២០%

នេះមានន័យថា *កំណើនប្រាក់ចំណូលប្រចាំគ្រួសារ*អាចកាត់បន្ថយ $៤៩ និងនៅតែអាចរក្សាបានយ៉ាងងាយក្នុងអត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង ២០% ។ ប៉ុន្តែ កំណើនប្រាក់ចំណូលមិនទំនងជាអាចថយចុះបែបនេះទេ ដូច្នេះការគណនានេះមានការគិតគូរម៉ត់ចត់លើការប្រែប្រួលបែបនេះ។

ចំពោះអត្រានៃការទទួលយក ការគណនានេះក៏អាចកាត់បន្ថយ ៤៦% ផងដែរ ហើយនៅតែអាចរក្សាអត្រា IRR បាន ២០%។ ដូចគ្នានេះដែរ ការថយចុះបែបនេះ មិនទំនងជាកើតមានទេ ដូច្នេះសេណារីយ៉ូនៃការគណនានេះមានស្ថានភាពរឹងមាំល្អ។

គេអាចនិយាយបានដូចគ្នានេះដែរសម្រាប់កម្រិតនៃការសាយភាយសកម្មភាពនេះ។ ការសាយភាយអាចកាត់បន្ថយ ៦១% និងអាចរក្សាបាន IRR ក្នុងរង្វង់ ២០%។ ដូចគ្នានេះដែរ ការថយចុះបែបនេះ មិនទំនងជាកើតមានទេ ដូច្នេះសេណារីយ៉ូនៃការគណនានេះមានស្ថានភាពរឹងមាំល្អ។

នៅក្នុងសេណារីយ៉ូដែលបានបង្ហាញ ផលចំណូលនៅតែមានកម្រិតខ្ពស់ បើទោះជាមានការប្រែប្រួលអថេរដូចខាងលើក៏ដោយ។ ដូច្នេះ សកម្មភាពបង្ហាញ មិនមានការប្រែប្រួលច្រើនឡើយ តបនឹងការប្រែប្រួលនៃ

អថេរខាងលើ។ នេះក៏បង្ហាញផងដែរថា សកម្មភាព ៥ មានភាពសមស្របបំផុត ដែលអាចផ្តល់ផលចំណេញដោយគិត IRR ក្នុងកម្រិត ២០%។

ការសន្និដ្ឋាន

សកម្មភាពសាកល្បង ៥ ផ្តល់ផលចំណេញខ្ពស់ខាងសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់គម្រោង និងគ្រួសារដែលចូលរួម។ ការគណនាបង្ហាញពីភាពរឹងមាំ និងទំនងជាអាចរក្សាបានផលចំណេញកម្រិតខ្ពស់ បើទោះជាសន្មតថា កម្រិតប្រាក់ចំណូល និងអត្រានៃការទទួលយកទាបជាងច្រើន ធៀបនឹងការរំពឹងទុកក៏ដោយ។

៤.៥ សង្ខេបអំពីការគិតគូរផ្សេងទៀត

៤.៥.១ ថ្លៃចំណាយ និងផលចំណេញសង្គម

សកម្មភាពដែលលើកស្នើសម្រាប់ការអនុវត្តបង្ហាញសុទ្ធតែស្របគ្នាជាមួយអាទិភាពដែលតំណាងសហគមន៍បានលើកឡើង និងពង្រឹងជាបន្ថែមនូវយុទ្ធសាស្ត្រដោះទ័លដែលមានស្រាប់។ ដូច្នេះ ថ្លៃចំណាយសង្គមមានកម្រិតកំណត់ ប៉ុន្តែផលចំណេញសង្គមនៃសកម្មភាពដែលលើកស្នើមានច្រើន ដោយសារតែសំណើសកម្មភាពទាំងនេះគាំទ្រដល់អាទិភាពដែលសហគមន៍បានលើកឡើង។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គេអាចកត់សំគាល់បានថា សំណើពង្រីកការចិញ្ចឹមសត្វ (ជាពិសេស សត្វតូចៗ) និងការដាំបន្លែ អាចបន្ថែមសម្ពាធមកលើកម្លាំងពលកម្មរបស់ស្ត្រី ដោយសារតែសកម្មភាពទាំងនេះតាមប្រពៃណី ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការទទួលខុសត្រូវរបស់ស្ត្រី។ នេះជាកិច្ចការមួយដែលត្រូវលើកយកមកពិចារណាផងដែរ នៅក្នុងពេលអនុវត្ត។

ក្រៅពីនេះ មានផលចំណេញបន្ថែមដែលពិបាកគណនា។ ជាសង្ខេប ផលចំណេញទាំងនោះរួមមាន៖

សម្រាប់សកម្មភាព ១ នៃការអនុវត្តបង្ហាញនេះគឺ៖

- ការថយចុះនៃសម្ពាធលើបរិស្ថាន ក៏ដូចជា សុខភាពសត្វ និងមនុស្ស តាមរយៈការជម្រុញវិធានការចម្រុះការពារដំណាំ (IPM) ដែលបានបង្ហាញថា អាចកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ថ្នាំកំចាត់កត្តាចង្រៃពី ៧០-៩០% ឧទា. នៅបង់ក្លាដែស (ការសិក្សាឥទ្ធិពលដោយដានីដា ឆ្នាំ ២០០៣)
- ការជម្រុញការផលិតបន្លែ ដែលទំនងជាជួយបង្កើនអាហារូបត្ថម្ភ ក៏ដូចជាប្រាក់ចំណូល សម្រាប់គ្រួសារដែលចូលរួម

សម្រាប់សកម្មភាព ៣ នៃការអនុវត្តបង្ហាញនេះគឺ៖

- កំណែលម្អការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន តាមរយៈវិធានការដែលមាននិរន្តរភាពសម្រាប់ការផលិតចំណីស្ងួត ដែលមានគោលដៅ បញ្ចៀសការលែងសត្វឲ្យស៊ីស្មៅច្រើនហួសកម្រិត
- កំណែលម្អអាហារូបត្ថម្ភរបស់គ្រួសារដែលចូលរួម តាមរយៈ ការទទួលបានផលិតផលពីសត្វចិញ្ចឹម។

ចំណុចទាំងអស់ខាងលើ និងផលចំណេញដែលបានប៉ាន់ប្រមាណក្នុងផ្នែក ៤.១-៤.៣ បង្ហាញពីទស្សនវិស័យល្អក្នុងការកែលម្អបានច្រើននូវរបរចិញ្ចឹមជីវិតនៃគ្រួសារជាគោលដៅ។

៤.៥.២ សមត្ថភាពបន្សាំ

សមត្ថភាពរបស់សហគមន៍ ដើម្បីបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ត្រូវបានគិតគូររួចមកហើយនៅក្នុង“របាយការណ៍វាយតម្លៃភាពងាយរងគ្រោះ និងហានិភ័យ”, CARP,ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១២។ សកម្មភាពសាកល្បងដែលបានលើកស្នើនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយឡែកដើម្បីឲ្យស្របគ្នាជាមួយសមត្ថភាពបន្សាំរបស់សហគមន៍។[43]

៤.៥.៣ បញ្ហាស្ថាប័ន

សកម្មភាពសាកល្បងដែលលើកស្នើឡើងទាំងអស់អាចអនុវត្តទៅបាន អាស្រ័យលើកិច្ចសហការរលូនរវាងCARP, ក្រសួងបរិស្ថាន និងស្ថាប័នដទៃទៀតនៃរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេស ស្ថាប័ននានាចំណុះក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដែលរួមទាំង មន្ទីរកសិកម្ម ខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផល និងមន្ទីរធនធានទឹក និងឧតុនិយមផងដែរ។

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរក្រសួងបែបនេះនៅកម្ពុជា មិនសុទ្ធតែមានដំណើរការបានរលូនដូចដែលចង់បានឡើយ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ នៅក្នុងន័យនេះវាជាតម្រូវការចាំបាច់ដើម្បីឲ្យការអនុវត្តទទួលជោគជ័យ ដែលកិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្រូវតែទាន់ពេលវេលា និងសមស្របផងដែរ។

សមត្ថភាពនៅក្នុងស្ថាប័ននានាដែលបានលើកឡើងខាងលើ ក៏អាចមានកម្រិតកំណត់ផងដែរ។ ដូច្នេះ ការពិគ្រោះយោបល់ និងការចរចាដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅអំពីតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវ ដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់។

៤.៥.៤ រយៈពេលខ្លីសម្រាប់ការអនុវត្ត

មានការគូសបញ្ជាក់រួចមកហើយ (នៅក្នុងផ្នែក ៤.១) ថា សមាសភាគ CARP នឹងត្រូវបញ្ចប់នៅចុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៤ ដូច្នេះអនុញ្ញាតឲ្យមានពេលត្រឹមតែមួយរដូវដាំដំណាំ (រដូវវស្សាឆ្នាំ២០១៣) សម្រាប់ការអនុវត្តសកម្មភាពសាកល្បងទាំងនេះ។ នេះមិនមែនជាស្ថានភាពល្អឡើយ ដោយសារសកម្មភាពសាកល្បងទាំងអស់អាចបានផលល្អ ក្នុងករណីដែលសមាសភាគនេះនៅមានវត្តមានជាសកម្មភាពបន្ត និងពង្រឹងលទ្ធផលដែលបានទទួលកន្លងមក។

ក្នុងចំណោមសកម្មភាពដែលលើកស្នើទាំង៥ដែលបានវិភាគសេដ្ឋកិច្ច សកម្មភាព ១, ៣ និង ៥ ត្រូវបានចាត់ទុកថា អាចប្រែប្រួលតិចតួចបំផុត អាស្រ័យដោយការគាំទ្ររយៈពេលខ្លី ដោយសារតែយន្តការចំបងៗ (សាលាស្រែកសិករ) ប្រតិបត្តិការខ្លាំងក្លាតែក្នុងមួយរដូវប៉ុណ្ណោះ សម្រាប់ទីកន្លែងនីមួយៗ។

ទាំងសកម្មភាព ២ និង ៤ ពឹងផ្អែកខ្លាំងជាង មកលើសកម្មភាពបន្ត និងពង្រឹងឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ នៅក្រោយការអនុវត្តក្នុងឆ្នាំដំបូង។ ដូច្នេះឥទ្ធិពលជាប្រាក់ចំណូលនៅពាមក្រសោប ត្រូវបានរំពឹងថានឹងទទួលបានតែនៅក្រោយបានអនុវត្តរយៈពេល ៥ឆ្នាំពេញ ចំណែកប្រព័ន្ធទុនបង្វិលសម្រាប់ផ្តល់សត្វចិញ្ចឹមត្រូវបានរំពឹងថា

---

[43]ក្រុមនេះបានទទួលដំណឹងថា ការចរចាបន្ថែមរវាងវិនិយោគិន និងឃុំថ្មីទាំងបី នៅព្រែនប់ អាចត្រូវអនុវត្តជាបន្តទាក់ទងនឹងកិច្ចសន្យាសម្រាប់ការដាំដំណាំ និងការថែទាំទំនប់។

នឹងបន្តទទួលអ្នកចូលរួមថ្មីៗសម្រាប់រយៈពេល ១០ឆ្នាំ។ ដូច្នេះ ទាំងសកម្មភាពទី ២ និង ៤ ទំនងជាប្រឈមហានិភ័យខ្លាំងជាង ដោយសារត្រូវការឲ្យមានសកម្មភាពបន្ត និងការពង្រឹងបន្ថែមនេះ។

ការប៉ាន់ស្មានថ្លៃចំណាយសម្រាប់សកម្មភាពភាគច្រើន ពិតជាមានគិតគូរអំពីសកម្មភាពបន្ត និងលក្ខខណ្ឌនៃការពង្រឹងបន្ថែមទាំងនេះ ដោយលៃលកមូលនិធិខ្លះសម្រាប់ឃុំនីមួយៗ សម្រាប់សកម្មភាពបន្ត។ សកម្មភាពបន្តទាំងនេះ អាចមានក្រោមរូបភាពជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំជួលបុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយ ឧទា.សម្រាប់រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ ដោយអាចក្លាយជាការងារពេញម៉ោង ប្រសិនបើបង្ហាញថាផ្តល់លទ្ធផលល្អ និងក្នុងករណីដែលក្រុមប្រឹក្សាឃុំមានលទ្ធភាពបំពេញការចំណាយ។

៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

ក្នុងន័យសេដ្ឋកិច្ច សកម្មភាពសាកល្បងដែលបានវិភាគ អាចប្រៀបធៀបបានដូចតទៅ៖

តារាង ៥.១ ការប្រៀបធៀបផលចំណេញសេដ្ឋកិច្ច

សកម្មភាពសាកល្បង	ផលចំណេញផ្ទាល់ដល់គ្រួសារ	អត្រាចំណូលផ្ទៃក្នុង	តម្លៃបច្ចុប្បន្នសុទ្ធនៃការវិនិយោគ[44]	ផលចំណេញក្នុងមួយគ្រួសារ
១និង៣៖ FFS	១២០០	១៩៣%	$១,៧លាន	$១៤១៧
២. ពាមក្រសោប	២៧៧	៦០%	$០,៥លាន	$១៨០៦
៤. ការចិញ្ចឹមសត្វ	៦០០	៣១%	$០,៣លាន	$៥០០
៥. ការត្រងទឹកភ្លៀង	២០០	៥៦%	$០,១លាន	$៥០០

ដូច្នេះ ជាការច្បាស់ណាស់ថា សកម្មភាពសាកល្បងនានាដែលមានក្នុងការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចនេះត្រូវបានចាត់ទុកថាជាបេក្ខភាពពិតប្រាកដសម្រាប់ការអនុវត្ត ដោយសារសកម្មភាពទាំងនេះសុទ្ធសឹងជាការវិនិយោគដែលផ្តល់ផលចំណេញ។ ក្នុងករណីដែលមានមូលនិធិក្នុងកម្រិតកំណត់ ការរួមបញ្ចូលសកម្មភាពសាកល្បង ១និង៣ គឺជាជម្រើសអាទិភាពខ្ពស់ បន្ទាប់មកគឺ គម្រោងសហគមន៍នៃសាទពាមក្រសោបជាអាទិភាពទីពីរ។ ក្នុងករណីមានមូលនិធិគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ការវិនិយោគបន្ថែមទៀត គួរអនុវត្តសកម្មភាពទី ៤។

ចំណុចដែលបានលើកឡើងពីខាងដើម ដែលរួមទាំងការគិតគូរអំពីកត្តាសេដ្ឋកិច្ចនាំមកនូវអនុសាសន៍ដូចខាងក្រោម៖

[44] តួលេខទាបនៃ NPV (NPV(១០%)) បានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការបង្ហាញនេះតែប៉ុណ្ណោះ

៥.១ អនុសាសន៍

ការវាយតម្លៃនេះផ្តល់អនុសាសន៍ដូចតទៅ៖

១. **អនុវត្តបង្កើសកម្មភាព ១, ៣ និង ៥៖ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការដាំដំណាំចម្រុះ ការអនុវត្តសាកល្បងពូជស្រូវស្រាល និងការគ្រងទឹកភ្លៀង ជាសកម្មភាពសាកល្បងមួយ ប៉ុន្តែនៅក្រោមកិច្ចសន្យាដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ជាមួយ DAE/PDA, CARDI / PDA and PDWRAM**

២. **ពិចារណាអនុវត្តសកម្មភាព២៖ ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍នេសាទពាមក្រសោប ក្នុងករណីដែលអាចទទួលការជានាពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ក៏ដូចជា ស្ថាប័នគ្រប់គ្រងឧទ្យានជាតិ និងរដ្ឋបាលជលផល ទាក់ទងនឹងសកម្មភាពបន្ត និងការពង្រឹង នៅក្រោយឆ្នាំ ២០១៤។ កិច្ចការនេះគួរតែរួមបញ្ចូល ការប្តេជ្ញាផ្តល់ថវិកាបដិភាគខ្លះៗពីសហគមន៍ពាមក្រសោបផងដែរ។**

៣. **ពិចារណាអនុវត្តសកម្មភាព ៤ (ប្រព័ន្ធទុនបង្វិលសម្រាប់ចិញ្ចឹមសត្វ) ប្រសិនបើមាន NGO សមស្រប ឬ ជំនួយឥតសំណងប្រហែលគ្នានេះ សម្រាប់អនុវត្ត និងតាមដានជាបន្ត។**

៤. **ពិចារណាអនុវត្តសកម្មភាព ៦-៧ ក្រោយមានការពិគ្រោះយោបល់បន្ថែមជាមួយអង្គការនានាដែលអាចមានសក្តានុពលជាដៃគូ។**

ចំណុចទាំងអស់ខាងលើ ត្រូវដាក់ឲ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ និងការចរចាបន្ថែមទៀត ជាមួយស្ថាប័នដៃគូ។ ជាការច្បាស់ណាស់ថា សកម្មភាព១ គួរតែចាប់ផ្តើមការអនុវត្តនៅតាមភូមិសាស្ត្រ មិនឲ្យយឺតជាងថ្ងៃទី១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ ដើម្បីត្រៀមខ្លួនជាស្រេចសម្រាប់អនុវត្តសកម្មភាពធំៗ (សាលាស្រែកសិករ) នៅខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៣។

ការពិគ្រោះយោបល់ និងការចរចាទាំងនេះ អាចបង្ហាញឲ្យឃើញពីភាពចាំបាច់សម្រាប់កែសម្រួលទិដ្ឋភាពខ្លះៗនៃសកម្មភាពសាកល្បងដែលបានលើកស្នើ អនុលោមតាមទស្សនទាន ធនធាន និងអនុសាសន៍ពីស្ថាប័ននានា ដែលមានសក្តានុពលជាដៃគូទាំងនេះ។

តារាងឯកសារយោង

Adaptation knowledge Platform, “Climate Change Adaptation: Finding the appropriate responses”, 2010.

Adaptation Knowledge Platform, ”Climate Change Adaptation: Factors of Choice, Effectiviness and Supporting Systems, 2011

Adaptation Knowledge Platform, “Climate Change Resilience in Coastal Cambodia: Adaptive Capacity & Human Development”, 2011

Cambodia Climate Change Alliance, “Coastal Adaptation and Resilience Planning Component, 2010.

Climate Change and Resilience Component, “Assessment of Community Vulnerability and Risks from Climate Change in the Coastal Zone of Cambodia”, June 2012

Climate Change and Resilience Component, “Assessment of Coping Strategies in the Coastal Zone of Cambodia”, June 2012

Climate Change and Resilience Component, “Vulnerability of Coastal Cultivation Systems”, June 2012.

Cambodian National Mekong Committee, “The state of Climate Change Management in Cambodia”, 2012

Commune Data Bases 2012, Target Communes, Sihanoukville and Koh Kong Provinces

Danida, ASSP Impact Assessment, Dhaka, 2003,

Danida, Mid-term Review of IMP Programme, Hanoi, 2003.

EU, “Smallholder Livestock Production Programme (SLPP) in Cambodia 2005-10, “Post Evaluation Report”, December 2011.

EU, “SPSP for MAFF, Fisheries and Livestock Sub-sectors, Draft Formulation Report”, May 2012.

Ministry of Environment, “Evaluation Report, Coastal Zone Management Project 1997-2007”, June 2007.

Provincial Departments of Planning , Koh Kong and Shinaoukville “Investment Plans”, 2011,2012

Royal Government of Cambodia, “National Adaptation Programme of Actions taken to Climate Change”, 2006

Royal Government of Cambodia: The Strategic Planning Framework for Fisheries, 2010-2019: Vol.II – Background Information (updated October 2010).

Annual Work Plan 2012 for Fisheries Strategic Framework.

UNEP/Stockholm Environment Institute "Rainwater Harvesting: A Lifeline for Human Well-Being". 2009

UN-Habitat, "Interim Report on Vulnerability to Climate Change in Sihanoukville Municipality", 2012

NAPA follow-up project documents

ទំព័រក្នុងវេបសាយ

http://www.businessinsider.com/climate-change-vulnerability-2011-10, 2/2-2012

http://sdwebx.worldbank.org/climateportalb/home.cfm?page=country_profile, 25/2-2012,

http://www.thegef.org/gef/sites/thegef.org/files/documents/document/2-7-11%20-%20Webposting.pdf, 17/2-2012

http://www.sida.se/Global/Countries%20and%20regions/Asia%20incl.%20Middle%20East/Cambodia/Environmental%20Policy%20Brief%20Cambodia.pdf, 2/2-2012

http://www.wepa-db.net/policies/state/cambodia/seaarea.htm, 3/2-2012.